

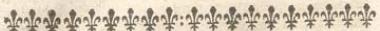

**R. P. Christophori De Ortega È Societate Iesu, Quondam
Scolasticæ Theologiæ publici Professoris, ac ejusdem
Facultatis Præfecti ... Theologia Controversiarum
Dogmaticarum, & Scholasticarum, de Divina ...**

**Ortega, Cristóbal de
Lugduni, M.DC.LXXX.**

III. De electione ad gloriam ante absoluta merita prædestinati præuisa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94285](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-94285)

QVÆSTIO III.

*De electione ad gloriam ante absoluta
merita prædestinati præuisa.*

Muierisaliori titulo, quam ab alio solet, quæstio proponitur. De electione enim solum efficaci ante merita absolute præuisa magna contentione à Theologis nostris disputatione, ex quo Valquez & Soarez, (duo illa Scholastici belli fulmina) tot post Herculeos Scholastorum veterum labores plus nobis vtra Theologis ostendentes super ea quæstione magno, & ingenio, & studio decertarunt; sed tamen vniuersaliori proponenda vñ nobis est: cum, ut nihil quod ad antecedentem electionem ad gloriam à Deo Patres tradidicunt omittatur: tum, ut corum, quæ Valquistæ, & Soarista ex scriptura, & Patribus pro sua quæque sententia, & contra aduersam producunt, æqua iudicis lance librentur. Quæstio autem de adulutorum prædictione procedit: in tantum enim parvorum cum gratia Baptili ante vñsum rationis decadentiam nulla merita sunt.

CERTAMEN I.

*Ante absolute præuisa merita eligi ad
gloriam prædestinatos: certum om-
nibus est, de eius vero electionis
efficacia non item.*

Insu certe aliquo vero, & Theologico prædestinatos ante præuisa merita ad gloriam electos esse Theologo vix dubitare non licet: ita enim, & scriptura & Patres pauli loquuntur ut vidimus ex scriptura d. 1. quæst. 2. cert. 2. num. 3. fin. num. 6. & num. 7. voto. Dilecti insuper dicuntur ab illo ipsorum merito n. 5. & 6. ex puraque Dei misericordia, & gratuita voluntate; id quod Iacobi Prædestinatiorum typus, & Esau reproborum exemplari, ac insuper maslæ eiudem partim in vasa honoris, partim in contumeliam vasa pro filiis arbitrio electæ, dispositæ, Paulus explicit ibi, & confirmavit. Ex quibus certum omnibus est omnino Prædestinatos ante omnes ipsorum meritum ad gloriam, perpetuamque cum ipso amicitione à Deo fuisse ex scriptura, Patribus ad ea scriptura testimonia, liquido constare: quare, & electionem ad gloriam ante præuisa prædestinatiorum merita à Theologis omnibus vero aliquo Theologico sensu admitti absolute debere, nec posse omni vero Theologico sensu à fano, & Catholico Doctore absolute negari sola est locutio quedam difficultus Augustini ex quæst. 2. ad Simplician. (de qua rufus certam 4. fuisse agetur) ad insufficiens efficacia electionis antecedentis merita prædestinati ad gloriam, quan. dum negare semel videtur: quare his iterum verbis: non tamen electio, ad gloriam præcedit insufficiens (quæ vtrique ex prædestinatione procedit) sed electionem insufficiens (quæ post prædestinationem ordinatur eff. 3. & causalitatis intentionalis hac ratione probat. Nemo enim eligitur, nisi iam distans ab eo, qui rejetur: quæ nimirum distanda ante merita, ac demerita prædestinati, & reprobi non est: quare prædestinati ad gloriam ante merita electi vila esse per Augustinum nequit: verum, cum de efficaci electione ad gloriam ibi agat hanc ut summum ibi negasset. Secundo forte, est non ad rem ipsam, ad absolute denominationem electionis, sive ad gratiam, sive ad gloriam vnius præ alio diversitatem aliquam ex parte ipsorum (quam distan-

tie nomine explicavit) ac, præsupponi censuit.

2. Cæterum, verus sensus Theologicus electionis prædestinatiorum præ reprobis ad gloriam, quo adhuc ante præuisa absolute prædestinatiorum merita, à Catholicis cum suis Doctribus electio, cuiusmodi ab solito debet, speciatim, & determinate affigari non ita potest: si enim electionis antecedentis merita nomine intentionem solam (salutis coram velis significat), ab eius erga prædestinatiorum gloriam efficacia, ut non supponimus, præcindend; cum etiam erga reproborum salutem habeat Deus, neque inde cum præ reprobis electio afferi: cum finit in ea intentione salutis, & gloriae reprobri prædestinatis æquales: quare neque hi ab illis diserteri, vt ad proprietatem electionis vñ pte alia oportebat. Nec fatis videtur efficaciam medium præ destinatione preparatus prædestinatus accellus, quia prædestinatus, ac preparatus medium efficaciam gratia voluntas ad gratia media, non intentionem ad gloriam se vñterus extendit, maximè in nobis sententia negante electione mediorum propria finem amari. Tum etiam: quia ex intentione inefficaciam tam seria tametsi, veraque finis efficacia media ad hanc intentionem adhuc potest non ita est omnibus certum. Sed tamen ex dictis controvrsia 7. & concordia, de prouidentia electionis ad gloriam prædestinati præ reprobo ante eius merita absolute præuisa verus proprius, qui determinate sensus duplex facile inveniatur. Primo ex dictis controv. 6. d. 3. q. r. certam. 2. & 3. vñ iniquitatem seriatim, & propensionis in finem intentionis in inefficacibus absolute intentionibus veris ostendimus, vñque vñficiisque motuam ad electionem medium, vel sufficientem, vel efficaciam, vel utrumque, iuxta maiorem, vel minorem intentionem inefficacium seriatem, qui fieri potest verolimittibile, vñiueris taxauimus: inde enim dicti recte, facile potest: salutem, & gloriam prædestinatiorum inefficaciter quidem, ait propensius, impensusque inefficacia mediorum electione, ac subinde ante eum sensu absolute intentionem esse, quam reprobator salutis inefficaciter intendatur: ac proinde in intentione pte gloriam prædestinatis eius a reprobo ex parte Dei ante vñ merita absolute illam intendentis, claret diversitas sufficientis, ob quam prædestinatus præ reprobo ad gloriam electus ante præuisa merita eius iuste iudicatur.

3. Secundus verus Theologicus sensus electionis signatim prædestinatus præ reprobo ante illius absolute intentionem pte scriptura Patribus, & Theologis cunctis admittit, atque admittendat, æque facilis, atque, ut scimus, minor ip[s]i est; admissa æquitate quoq[ue] leticerum & propensionem intentionis diuina erga vtrique salutem nullaque in eo vñtrisque diuerteret. Cum autem ex parte intentionis gloriam prorsus æquales tamam, atque discrimen necessarium, ut prædestinatus præ reprobo ad gloriam æque vtrique intentionem electus sit, at iure dicatur oportet ad mediorum efficaciam electionem pro salute prædestinatus, potius quam pro salute, & gloria reprobi ex ea intentione ortam, sive ad eius prædestinationem recurreat: eius vero accipio multo ex capitulo intentio illa, vel prædestinatione ex ea intentione orta, atque absolute prædestinati merita antecedens, ipsius præ reprobo electio ad gloriam absolute est, & ita dicetur. Primo: quia prædestinatione, sive electio efficaciam mediorum per scientiam medium de eum efficacia directa ex intentione determinata salutis prædestinatus, & gloria ipsius voluntas interpretatio est, vidimus d. 1. quæst. 2. certam. 4. num. 3. à medio, ac decisio[n]e, que deficit respectu reprobi, est, cui, cuius equalis intentione, sufficientem solum auxilia ad salutem possidentur. Secundo: quia corum electione per scientiam medium directa, seu prædestinatione destinatione determinatio[n]emque seu necessitatem consequentem ali quam, nimirum ad gloriam suam, Dei voluntate prædestinatus præ reprobo habet, ut vidimus ea qualibet certam, atque de prædestinatus gloria. Dei intentione cura affective maior, quam de gloria reprobi est eum mediorum electione, ut vidimus cert. 1. num. 7. Ac de manu, tametsi æque intrinsece de vñtrique gloria intentione Dei sit, tamen respectu gloriae prædestinatus totam suam actitatem, & affectuam motionem exercet de fida,

facto, quin eius aliquid otinetur, dum ex scientia media de auxiliorum efficacia non, nisi auxilia efficacia, præparat; prouidetque prædestinato Deus, scientiamque media de ineffacia auxilij sufficientis ex ea intentione detinetur, ne illud ipsi donet; cum tamen ex æqua intentione salutis, & gloria reprobri, similique scientia ineffacia auxilij sufficientis, quod ipsi donet, eius donatione non absit nece; nec scientiam medium de efficacia auxiliorum allorum, quæ eidem denegat expectat pro priori ad ipsorum electionem quam habiturus non est: itaque totas suas affectivas vires exercite, & in actu secundo electionis mediiorum, ad quam Deum mouet respectu prædestinati, gloriaque ipsius, intentio illa explicat ac exsits, non autem respectu reprobri cuique salutis, ut illa ipsa quæst. 2. certam. 7. numero 3. dictebamus: cum respectu illius vis motiva ad efficaciam mediiorum electionem intentionis illius otinetur, solumque materialiter, & identice non autem realiter formator præcedat: quare, tamen, secundum se præcise sumpta, æqua respectu gloria virtusque sit, ut se tamen, si amque affectivam vim, & motionem in electione maiorum ad finem explicat, exsits, & exercet, etiam ex parte actus primi prædestinati præ reprobo electio ad gloriam ipsius merita absolute antecedens absolute est, ac merito nuncupatur.

4. Hoc itaque, ut minimum, sensu electione prædestinatarum ad gloriam ante ipsorum merita præsumta absolute dogmatis statuta; an eiufi modo antecedens prædestinationem, & merita electio prædestinatio ad gloriam efficaciter fit de facto, effe posse aut debet? apud Scholasticos Theologos dubitatur, in ea vero questione duplex tantum Scholasticorum opinio absolute altera affirmans, altera absit, negans ablique vteriori examine, & distinctione, videntes Authorum referi solet: cum tamen sit in qua questione proposita dubium duplex. Primum: an electio absolute efficax prædestinata debet prædestinationem, ac subinde merita absolute prædestinata antecedere? secundum: an de facto ita antecedat? Tertium: an ita falem posse antecedere? ex horum dubiorum in questione presenti indistinctio, atque inaduentata antecedens electionis gloria ad merita prædestinata ab omni Theologia vniuersitatem ab eius efficacia, & ineffacia præcindendo admisit, à nobisque explicata hæc tenet, factum apud Authoros est, utiam pro affirmativa, quam pro negante sententia tumultuaria, & indistinctum prolixus, aut horum, cum ex antiquis, tum ex Recentioribus Scholasticis syllabus texatur, dum Recentiores quemcumque electos aut præsumta merita, immo & ipsorum prædestinationem, prædestinatos absolute docentem legunt (ut omnes docere absolute debent cum non nisi ex intentione salutis absolute prædestinatio, & mediiorum efficaciam pro prædestinationis electio effequeat sive efficax intentione sive inefficax afferenda sit) statim pro antecedente electione absolute efficaciter ante merita prædestinata illius desribunt. Infuper eos Doctores Recentiores, qui de falso affirmant, quaf pro causa communis omnibus refutant omnes: cum tamen longe alter alij, atque alij in questione de facto affirmant. Alij autem de facto affirmant, quia aliter fieri posse negant, atque ita necessario fieri debere arbitrantur. Alij vero fieri posse aliter fatentur, ita vero ad Deo factum sentent: eo etiam distinctio pro negante sententia de facto stare Doctores posunt: ut alij de facto intentionem glorie, sive electionem prædestinata ad gloriam absolute efficacem, & antecedentem ad illius merita negant: quia cum cum meritorum, ac subinde intentionis gloriae per illa merita libertas, aliter repugnare. Alij vero, quia, et si cum eam amice iudicent componibilem: tamen ad Deo habitum eiufi modi absolute antecedentem efficacem intentionem, sive electionem ad gloriam prædestinata indicent non sive: Ego vero his notatis Doctorum pro alterutra parte ab aliis relatorum differentiis, & sensibus distinctius procedam, nec tam longum, quam alij Catalogus pro alteruta questionis presentis parte proponam.

5. Et ex antiquis Scholasticis neminem pro alterutra sententia tuto referi posse censco. Non quidem pro affirmant, quia hi de electione prædestinata ad gloriam ante eius absolute merita præsumta absolute dilputant,

nulla absolute efficacia intrinsecæ ipsius antecedentis electionis ad merita absolute prædestinati facta mentione, quin de antecedente absolute electione eius ad gloriam sensu à nobis explicato, atque ab eius absolute efficacia, vel ineffacia præcindente sunt plane locuti, ut statim in S. Thom. pro ea sententia affirmante ex variis eius locis recitato offendemus: sed neque pro negante sententia certa fide referi veteres Scholastici possunt, quin facile de executiva Dei, & collativa voluntate gloriae prædestinato (quæ ex fide non, nisi propter præsumta merita, est) explicari possint, ac debeant. Debeat inquit: quia cum electione prædestinata ad gloriam non, nisi ob præsumta absolute merita, constantius, expulsusque negant, de executiva, & collativa gloriae loqui se aptius produnt: quia electionem prædestinata ad gloriam absolute talentu vero Theologico à nobis explicato sensu negare nequeunt: quin cum Theologis omnibus, tanquam dogma Theologicum vivis ea de re agunt admittunt: ergo pro affirmativa sententia de facto electione efficacis absolute gloriae prædestinata ante eius absolute merita præsumta, nec aliter haberi à Deo prædestinationem posse nisi eiufi modo electio procedat, afferunt Bæner. 1. part. q. 2. 3. vbi etiam Zumel Nazarre, Ripa, Nazarrius, Albelda, ac reliqui Recentiores Dominicani, qui in 1. part. S. Thom. scripserunt, & in decretis prædeterminatiis, ac physicis prædeterminationibus actionum creaturarum contingentium Magistrum Bæner Dicem sentent: cum enim media, seu auxilia efficacia ad gloriam contingenter per actiones liberas obtinendam prædestinatione à Deo exhibenda, intrinsecus efficacia, ac proinde ad actiones liberas, & gloria determinate à prædestinato obtinendam determinata, ac determinantia de se sunt, nisi ex intentione efficaci absolute & intrinsecæ tali eligi à Deo, ac prædestinatione donari non posse consequenter censem: id quæ simili intelligentia, quam solum admittunt, ut patet ex iis que diximus contouersia 6. de prouid. d. 2. quæst. 2. certam. 2. conclus. 1. & d. 3. quæst. 1. nempe ad prouidentiam diuinam erga causas naturales de se ad effectus edendos determinatas, & necessarias, atque erga corum effectus, solum scientiam simplicis intelligentiae, & naturalem inservire, atque solum intentionem efficacem debere præcedere. Proinde suis hinc Thomistis Recentioribus contentit, ac reliqui (Bæner excepto) hac etiam in re præiuuit Alvarez 1. de auxiliis d. 3. conclus. 3. citatur Scotus cum suis, sed fide non bona.

CERTAMEN II.

*Omissis Thomistis sententia, &
Patroni.*

1. **C**um Thomistis agendum hic non est, nec cum Scotis aliquot Recentioribus, qui a suo Praeceptor, & reliqua doctrina sua consequentia desunt, cum satis eorum fundamenta tom. 1. de Deo vno fuerint a nobis difœcta. Alter longe affirmatum de facto sententia plures alij sequuntur, qui physicas nostrarum actionum prædeterminationes, decretaque prædeterminatae reiecant: quare, & scientiam medium de conditionata contingentium nostrorum, vel implicita, ut ante Molinam Scholasticis veteres omnes, vel explicite in terminis omnes scholæ nostræ Thomistica Iesiana, qui Molinam nostrum ea in re habent præceptorem: quorum acutatum & copiosum elemorum possumus tom. 1. de Deo vno controu. 2. de scientia, & præfertur controu. 3. de decreto diuino concurrendi ad liberas creatas operationes d. 1. fere tota atque eos omnes redegimus ad summam. Ex iis ergo non pauci affirmant sententia in questione de facto adhaerent, ita vero, ut mediiorum, seu auxiliorum ad salutem extrinsecus solum, ut docent, efficaciam pro prædestinatis electio, atque subinde prædestinatione abique

ss. 3. *absoluta*

326 Contr. VII. de Prædestinatione.

absoluta efficaci de se electione prædestinati ad gloriam antecedenter ad eius merita absolute praesua esse à Deo potuerit. Sic censeo docuisse Caietanum ad locum citatum ex 1. part. Sotum in 1. d. 41. quest 1. §. potest aliter. Et si qui alij de electione hac antecedente & abolute efficaci ad gloriam in terminis ex veritatisribus Scholasticis afferuerint: illi enim omnes auxilia intrinsecus efficacia, ac subinde de cunctis intrinsecis efficacia, contingentia per ipsa renuentes, ut ceteris locis vidiimus, scientiam medium implice, ut efficax antecedens electio illi absq; adeo aperta cum contingentibus, ita antecedenter intenti libertate pugna confiserit, ut postea explicatus alij iam citandi docerunt. Ex notis Doctotoribus Salmeron tom. 4. part. 3. tract. 14. Cardinali Tolet. in cap. 8. ad Rom. annotas 31. vbi Peregrinus d. 4. Cardinal. Bellarm. 2. de gratia & libero arbitrio. cap. 35. Henriquez de fine homini. cap. 11. ceterisque fuisse & distinctus, acutusque Soarius 1. part. lib. 1. de prædestinatione. 8. & opicul. 3. de auxiliis. cap. 16. intrinsecam eius antecedentis electionis efficaciam cum gloria ob abolute merita contingenti intenta, & contingenter, ac liberè obinenda, ac huius, & illorum libertate ex directione intentionis, seu electionis per scientiam medium compones: atque electione auxiliorum efficaciam extrinsecus pro prædestinatis, corumque prædestinationem ex efficaci quoad intrinsecum electi intentione, & electione præstinati ad gloriam haberi à Deo potuisse, & ibi, & ibi, ea ipsi res occurrit, afferit, vel supponit. Soarius confessionis proflus Falolus 1. p. tom. 2. quest. 13. artic. 1. dub. 3. multa, & accurata eruditio, ingenio pondere & acuminis sententiam illustrans. Arraga tract de prouidentia, & prædestinatione d. 35. & 36. totis, Curiel in prima Petri cap. 2. controveria 4. concl. 4. Mendoza Augustinianus in quolibetis quest. 1. Scholastica §. secundo loca. Pesantius in p. 1. quest. 23. artic. 5. d. 10. & 11. Arrubal. 1. p. d. 72. & 73. supponit cap. Annatus discursibus, quos Apologia pro scientia media contra eius impugnatores efformat: citantur in id Luce 12. Quia complacuit Patri vobis dare robis regnum. Maldonatus, Ianuenius, Sa, Barradas; sed hi certe electione pro prædestinatione usurpant, quod ipsum voluit citat. Tolet. Granados denique utramque sententiam affirmant & negantem vult conciliare tandem, sed dictis à se contradicte conclusione 1. & 2. que lata pro affirmativa hactenus sententia sunt.

2. Pro affirmativa hac sententia de facto S. Thom. aperto stare eius Patroni cum Recentioribus Thomistis Dominicanis, tum etiam Thomistis nostri Iesuita contendunt, citata enim qu. 23. artic. 4. ait. Prædestination secundum rationem pre/ponit electionem, quia est ratio ordinantis in finem. Non autem precipitum aliquid ordinandum in finem, nisi præposita voluntate finis. Vnde prædestinatione aliorum in finem eternam præsupponit secundum rationem, quod Deus vult illorum salutem. Ne bene à nostris Molina articulo 5. d. 1. m. 6. Valentia punct. 4. §. 4. & 5. Vafquez cap. infra citando 10. Lessio etiam infra sect. 2. ratione 10. num. 23. Becaiano infra obiecta 1. salutis eternae nomine iustificationem, & perseverantiam finalem in hac vita interpretantur. Siquidem idem apud omnes, atque gloria valer eterna salus. Et S. Doctor de salute, quia finis prætentus prædestinatis sit, & ex cuius intentione præstinauitur, loquitur exples. Ea vero finalis salus, quæ finis intentus prædestinatis est, gloria ipsa est non iustificatio, & perfectioria in hac vita, quæ medium ad finem intentum est, & in 1. diff. 41. artic. 2. ad 1. Elecio diuina est, quia aliqui ex ordine sue sapientia ordinantur ad finem beatitudinis, sed prædestinatione est secundum quod præparantur, cùs ea quæ perducuntur in finem; & ideo sicut voluntas ordinans in finem præcedit actum voluntatis præparantis ea, quæ docunt in finem, ita electione prædestinatione præcedit. Et quæst. 6. de veritate artic. ait, prædestinatione supponit directionem, per quam Deus vult salutem aliquius: ac prout etiam electionem, per quam ille qui insuffitibiliter dirigitur ad finem ab aliis separatur. Et hæc virginitas S. Thom. pro affirmativa testimonia tunc, nam quæ afferri solent ex hac 1. p. q. 22. artic. 2. ad 9. & artic. 3. corp. & cit. quæst. 41. artic. 2. ad 2. &

citata quæst. 23. artic. 5. ad 3. vbi ait: electionis, ac prædestinationis Dei nullam ex parte nostri, adhuc ex gratia, causam, & diuersitatem dari, sed in pum Dei arbitrium & voluntatem gratuitam reduci debet, etiam rem afferuntur. Neque enim electionem Dei merita aliquæ prædestinati antecedentem abolute talen facit aliquo vero Theologico à nobis dato dogmaticum, ut refutari negant, sed solum illam antecedenter ad merita abolute efficacem, quam citati Doctores affirmativa Patroni contendunt: sed ostendamus facile, quæ paucis virginitas recitata Authoribus secundi modi de recitatis n. 6. ex viu esse non posse.

3. Etiam in eis S. Thomas ex necessaria prædestinationis intentionis finis, seu electionis, & directionis prædestinationis præ reprobo, ut illam obtinetur, ad electionem & præparationem mediorum ad gloriam obtinendum probat eiusmodi intentionem, seu electionem his gloria prædestinato præ reprobo ad illam abolute antecedente, & efficace, hanc necessario præcedere ad prædestinationem debet: ac proinde non, nisi ex electione efficacie aboluta, & antecedente prædestinationem ei posse contra hos Doctores afferit, solumque Thomistis Recentioribus facit; quod hi renunt: in autem loquitur de antecedente efficacie aboluta electione ad gloriam, nec ipsi, nec Thomistis facit; nec minimum negat, sententiam aduertat, sed adhuc cunctus refat S. Thom. ut genuina eius mens ad agere aduersa, vel secus sit, deprehendat. Vnde vbi proxime S. Thom. explicat, vt & 3. p. d. 23. cap. 1. num. 10. de præcedentia electionis, & directionis prædestinationis præ reprobo ad gloriam ipsius prædestinatus, quod in prædestinatione ipsa includatur, siue ipsa aliam sumptu prædestinatione prior prioritate maiori vñleralitatis, quatenus, iuxta Thomistis plures, Dei intentione, & voluntate prius ad obiectum in communis, sive ad eius vñleralitatis prædicatum terminaria intellegit, sive ad quod ad prædicatum eius in particulari, ut faciat ad efficaciam auxiliorum vñleris auxilii efficaciam consideratis electio ipsorum; quam ad ipsa in particulari efficacia, & quia formalis prædestination terminatur in intelligibili prioritate vñleralitatis maiori prædicandi confirmari putant nonnulli ex q. 6. de veritate artic. corpore vbi ait: post electionem prædestinata præ reprobo ad gloriam prouidere media, vi non cedit, vel si cedat, refutat. Sed plane S. Thom. agit locis citatis de præcedentia intentionis, seu electionis ad gloriam, quæ causalitate, & prioritate naturæ quam physica ad præparationem, & electionem mediorum efficaciam in particulari præcedit, quæ prioritate illi maioris vñleralitatis nequit contineat: loci autem quæst. 6. de veritate artic. 3. corporis sensus, prout in etiam naturæ, quæ physica continet, si illi quam continet ut iam videbimus) continet præstinatione præ reprobo ad gloriam respedi præparationis, seu prædestinationis, & electionis mediorum efficaciam in particulari, non autem prout in etiam vñleralitatis. Tertio alij respondunt in sententia in loco Thomae prouidentiam, & prædestinationem sicut in actu imperii intellegi, sive imperium modi in loco Thomistis Dominicanis Recentioribus volunt: qui indicati de presenti (ut vult notari Ruiz impugnat à nobis affirmativa controveria 6. de prouidentia disput.) quod post intentionem finis, & electionem mediorum efficaciam à Deo habeatur: sed si cunctis imperiis communitum de se & S. Thome suppositum esse offendit ibidem: quare, licet Soarius, quæ illi virtut per affirmativa sua sententia testimoniis hanc interpretationis, & solutionis ex mente S. Thomi confessat i. de prædestinatione capite quinto, numero 13., & reliquis, genitio rem capitulo, Magister mens Didacus Daza arbitrat, genuina S. Doctoris mens non est.

4. Aliande ergo, & locorum Sancti Thomas probabilitos, & ad eius mentem germanior scolas vñlerandus nobis est, quia antecedentem ad mentem ab-

lata prædestinati, & absolute de se efficacem eius præreprobationem ad gloriam contra reliquos præter citatos paucos prædeterminantes Dominicanos, tam affirmant, quam negant sententia Doctores necessariam ad prædestinationem à sancto Thoma traditam admittamus. Primus esse potest ex questione sexta, de veritate articulo tertio corpore, ex qua nobis opponitur: ut sentiat ex intentione salutis creaturam rationalem, & scientiam simplicis intelligentiae de virtute omnipotentie sue, qua scit pro singulis, & omnibus illis auxilia efficacia extrinsecus seu habitura efficiat. Etiam continetur, decretum aliquibus præ alii non de auxiliis, efficacia solimmodo ex ea gloria corum intentione, & dilectione ipsorum prouidere, quin eius decreti efficacia ultra auxiliorum absolute positionem ad bonum vnum absolute contingentem creaturam rationalium, ac libere per illum obtinendam gloriam absolute extenderit. Et igitur decreto ex intentione salutis eam habito interpretatio falso, & virtualiter magis carum salutis, ac ipse ad illam diliguntur ad præ alii eliguntur, atque ab eis electi, & dilecti separantur, ut loco citato obiectetur: ex ea vero portiori illarum per decreta illud dilectione postmodum posteriori signo electione auxiliorum per scientiam medium regula eliguntur auxilia in particulari efficacia, quæ prædestinationis constitit vel completor, atque à Deo presupposta gloria dilectione, & electione respectu glorie, ineffaci intrinsecus, prædestinationis procedit, secundum sensus sive sanctum Thomam censuimus in locis intentionem salutis, & gloriae formalem, & expressam prædestinationis præ reprobis, horumque electionem speciale inefficacem, & circa absolutem efficaciam, esse propiorem, & impensiorum, quam erga non prædestinationis salutem, eti vero quidem, & fezia intentione horum etiam respectu sit: quare & ea ipsa prædestinationis à reprobis, primo in Dei voluntate dicuntur, & separari inde posterius natura, quasi physice, electione auxiliorum efficaciam sive prædestinationem item Dei voluntate discernantur, ac parentur luxa dicta num. 2. & fors & Th. ex efficiis voluntatis carum propensionem metitus, & intentionem (ut astimatione humana fieri frequenter, & prudenter solet) maiorem gratiam auxilij efficacis pro prædestinationi, non nisi ex propensione, & intentione intentione salutis fieri posse, iudicavit.

5. Tertius sensus est iuxta dicta numero 3, ut dilectio prædestinationis ad gloriam, ante intentionem glorie illius nullatenus formaliter excedens propensione, & intentione intentionem gloriae reprobis secundum se præcise, prædestinationis, seu electionis auxiliorum efficaciam causam in actu primo sit, ac necessario debet præsupponi, ut sit ad electionem quamvis mediotorum finis intentionis, ut ratiocinatur bene S. Thomae, tandem vero electione ipsa mediotorum efficaciam, seu prædestinatione, ad quam mouet, totaque affectu motius vires suas exercit, & exercet, causam exercere, & de facto prædestinationis constituit: sicut actione, & causalitate sua causa quævis sui effectus causa ab solute, & actu præcedens, ac prius ipso constitutus, tametsi eadem actione, & causalitate effectus constitutus sive causa posterior: quarenam autem vis illa intentionis motu ad electionem mediotorum efficaciam, que respectu gloriae reprobri auctoritate ostendit, respectu prædestinationis tota tota exercit intentione salutis prædestinationis, secundum eam etiam in actu primo motuum, totaque vires suas affectu impunitus ad mediotorum electionem realiter formaliter præcessuisse conuinetur respectu prædestinationis, secus respectu reprobri: ac proinde realiter formaliter loquendo intentione ipsa gloria entitatis, & materialiter eadem prædestinationis præ reprobis in actu etiam primo: non solum ad meritam, sed ad prædestinationem à reprobis in ordine ad aeternam salutem discretum, & separatum fuisse, atque præ hoc dilectum & ad gloriam electum; tametsi ineffaci, & quaque omnino intentione virtutisque salutis à Deo intendatur: fuisse, exactiusque forte, quam aliquibus oportere videtur. S. Thomas mentem exquisit: cum, & mea in ipsum deuotio, & obseruancia satisfacerem, tunc, ut his exploratio-

tis, explicatisque sensibus, similium nec adeo vrgentium locutionum apud Scholasticos veteres ab affirmant sententia Doctorum citatos sensum neganti sententia minime aduersum hoc uno codemque labore ostendit.

6. Eandem affirmatam sententiam, non adeo vniuersaliter de prædestinationis omnibus, sed de Beata Virgine, Apolito, Baptista, Hieremias, aliquique dignitate, & sanctitate præstantissimis prædestinationis, ut feliciter hic solum, quos eximie prædestinationis vocant, sicut efficaciter auxilia absolute merita ad gloriam electi renuerunt Ocam in 1. d. 1. questione vniuersa, lit. G, Gabriel ibi art. 2. concl. 1. & 3. Catherinus 1. de prædestinatione cap. vi. & lib. 3. initio & in cap. 3. ad Rom. tamet ut vidimus d. 1. quæst. 1. his lapsi fuerit, confessus Beatos reliquias prædestinationis appellando nostra: quo super ipsum ibi confutauimus: quod autem electio hac efficax ad gloriam absolute antecedens, de quibusdam prædestinationis assertur de reliquis negatur, nullum in scriptura, & Patribus fundamentum habet immo vero cum expreſſe de falso, prædestinationis omnibus eorumque electione, & prædestinatione ad gloriam æque, eodemque modo Patries, & scriptura ab illo eius distinctionis indicatura loquatur, his Doctribus ita distinguendus adueratur, sed neque à ratione verisimilitudinem ea diffinio habet, cum eximis illi sancti sanctitatis, & gloria maiore ceteris præcellentes solum intentionem glorie & sanctitatis ex parte obiecti majoris in Deo requirant, non autem ex parte subiecti, seu intrinsecè diuerfan, & efficaciore quam gloria, & sanctitatis minoris aliorum intentio tametsi proportione corum feruata æque de mediis efficacibus ad maiorem, vel minorem sanctitatem, cuique intentam, absque vela ex parte efficacie intentionis diueritate prædestinationis omnibus à Deo prouidebitur.

7. Denique Alazari in Apocalyp. cap. 3, ad id. Tene quod habes, ne alius accipiat coronam tuam. Censet Deum primo efficaciter præfinisse numerum falso, & non designatis singularibus personis falso, postea vero, cum vider aliquem à iure, quod, ut esset ex eo numero habebat, & ad coronam, & ad gloriam ex operibus, & iustitia excidere, alteram in eius coronam, & locum subrogare, efficacia illi auxilia ministrare, ut ex meritis ad gloriam, & coronam alterius eligatur. Hæc tamen opinio, & est singularis, & absurdæ: Nam, ut bene Cornelius ibi, non homines coronis, sed coronas hominibus præparauit, sicut nec propter locum gentes, sed propter gentes locum. Secundo primum illud decretum sommarium prorsus est: immo contra scripturam Patries, & Theologos: quia nullius est electio misericordis, aut dilectio huius præ alio, cum ex nullius complacientia sit: ex misericordie vero electione, & dilectione vnius præ alio ad salutem & complacientia illius negotiorum prædestinationis totum inchoari dogma Theologicum est. Secundo vel ex eo decreto isto, qui à iure ut vnius ex eo num. esset excidit, prædestinationis erat atque etiam qui in eius locum qui illo excidit substituitur: vterque esse non potest prædestinationis: quia neuter à iure deciderat à numero neque à corona: quare neque alter alteri succedet: si autem neuter prædestinationis assertur alter ad eum numerum falso, & ad gloriam, absque prædestinatione Dei perueniet, quod est errorneum: ac quibusnam personis numerus illi falso, & implendus sit ante abfolute præcisa merita, & iustitiam Deo in certo crit, quod est absurdissimum. Si autem dicas cum, qui alteri succedit prædestinationis esse non autem alterum, qui à iure excidit & corona: iam prædestinationis ille de numero falso, & ad gloriam, ante merita & iustitiam finaliter electus præ altero reprobo contra te: prædestinationis quippe omnis eo ipso ad gloriam electus absolute est, atque in scriptura Patribus, & tota Theologia dicitur. Ratius: cum decretum illud primum efficax sit: ex ipso quod prædestinatione ad numerum præfinitum falso, & non aliquis pertinet, salutis perdendæ contingentiam, & potestatem amittere, & antecedentem illius obtinendam necessitatem subiicit: ac si ipse efficaciter antecedenter ad merita eleitus ad gloriam foret: quod tam singulari cogitatio-

nem

ne vitari tentabatur. Atque (vt alia omittam) cum gloria, & corona auctus cuiusque vitalis sit, nem in alterius coronam succedere citius potest quam alterius vitalium actum eliceret; quod per totam philosophiam reputatur. De loco Apocalypsis, cuiusque genuino sensu certamine, dicens.

8. Pro negante sententia antecedentem & effaciem
absolutam electionem ad gloriam ante prædicta absolute
merita prædictinatiorum ad illam citam etiam ex veteri-
bus Scholasticis plures solent, non meliore quidem si-
plici, quam pro affirmante referebantur: quo enim ex-
plicius firmoique eiusmodi antecedenter merita electio-
nem illorum ad gloriam negant de electione ad gloriam
executiva & retributiva, seu exercite remunerativa se-
loqui profentur: siquidem, vt certamine primo dixi-
mus electionem gratuitam intentiuan, & prædetermina-
tum ab absolute prædictinatiorum merita absolute
talen tamen non absolute effaciem, nullus vicequam
electio dicitur, nisi res ipsa, sive contra scripturam

Scholasticorum negavit; nec, nisi contra scripturam Patres & Theologum proinde dogma negari vilessem potest; idcirco Primum Theologum inutili pro hac sententia recitatione abstineo. Stant igitur explorato pro negativa haec sententia ex his, qui contra proximi facili Hæreticos scripferunt Albertus Pighius 8. de libero arbitrio capite secundo, Richardus Parus articulo 7. §. Nec re ipsa. Hieronymus Ollorius 9. de iustitia Ioan. Exiis in suo Chilopado centur. 1. Driedo de concordia liberi arbitrii, & prædestinatione parte secunda, capite tertio, ad 3. Cardin. Sadoleus in capite 8. ad Roman. Stapleton in capite nono, & orat de hoc argumento, Bartholomaeus Carthusianus dialog. Cathol. capite 5. Ioannes a Bononia, & Franciscus Carthag. tract. de prædicto. Notus Turianus opus de elect. diuina, Molina 1. p. q. 2. 3. articulo 2. d. 2. & articulo 3. d. 1. m. 7. & 8. Valent. cadem quæstione, pun. 4. Valquez 1. parte, d. 8. §. & 3. parte d. 2. Salas tom. de gratia manuscripto tractat 1. 5. & 14. sectione 1. 5. referens Medianam vtrumque, Ludouicum Legionensem, & Sextum Senenfem Adamum, alioquin auctores ad triginta: tameci in eis veteres plures, quos vt dixi Patronos exploratos sententia huius non reputo, Lessius item latius fuis tractatus de prædestinatione sectione 2. Bucanus prima parte, capite 14. quæstione 4. Herize 1. parte tractat 3. d. 2. 3. a. cap. 9. ac deinceps Hatchetum tractat. 2. quæstione 2. d. 3. capite 3. Gamachus quæstion 2. 3. capite 6. alterit. Moncavus tom. 1. d. 4. cap. 4. Cornel. in id Petri 1. Satagite, ut per bona opera, &c. Ioannes Psapos. (qui tres postremos referit) 1. parte quæstione 2. articulo 8. dub. 8. §. 2. Sed mitrum plane est, Attiagam capere voluisse in sermonibus citatum Herize, quasi tandem huius sententia affirmanti concilere. Falorum vero in suas affirmantes partes citatum Molinam trahere voluisse. Cum tamem, tam hic, quam Herize omnem contingit nostri effectus efficacem præfinitionem absolute, & quodcumque habitam, & regulatam iudicent cum eis contingit, & libertate contradicitorie pugnare, vt diximus contiouit. 4. de volunt. d. 6. q. 2. quare co suo generali principi, q. huius affirmatiuum partem excluderent, quibus etiam ego ex eo principio subsercio.

CERTAMEN III.

Irrito pro alterutra sententia ab eius
Patronis ex scripturæ testimoniis
pluribus laboratur.

I. *Producitur pro negante sententia illud Matt. 25. *Venite benedicti Patriis mei, possidete paratum vobis regnum (glorie & virtutis) a constituzione mundi: nempe ex exteritate: ex qua mundum fieri constitutum a Deo fuit: Eius igitur enim: *ad dedilicis mibi mandare, &c, quibus exteris preparatis regni: seu electionis efficacia gloria prae destinatis praetributis pro causa merita absoluta co-***

rum reddituum, sicuti & preparacionis genere, scilicet
actionis efficacis reprobatorum ad inferius penas statim
soluta iorum impietas, illis verbis. *Ite maledicti in ignem
eternum, qui paratus es diabolus & Angelis eius.* *Ite
enim, & non dedidisti mihi manducare.* & *Veniu hoc loco
ad glorie electione executiva, & absolute que
crite remuneratio Dei voluntate, de qua nulli nisi
toribus relatis, recitatique a Maldonato dubium est quod
merita absolute esse diximus. d. l. q. 2. cert. i. n. 3. & ex
verbis possidere, & anthitese de damnatis claret. *Alii autem
de electione, antecedente predestinatione, vel in a
inclusa gratuata & liberali, quam omnes fateri debent
efficacis hoc necne?* Nec aliud probat illud ex Mardonio.
*Sedere autem ad dexteram meam, vel sinistram non est
meum dare robis, sed quibus paratus es a patre mis-
ita etiam Patrum plurim interpretatione, qui de pre-
rogatione ob merita praefixa absolute ex extenuate cum
locum intelligent: sicuti & illum i. Corin. *Oculu-
m zidi, &c. quia preparatus Domus tuisque diligunt illum.* En-
nihil decretu illo executiu praeconiandi exercit obliu-
iustorum merita veritas corum locum certitudinem ful-
tum; tamen intentiu electio efficacis absolute antecedit
gloriae predestinationis non propter merita abso-
luta, tanquam motuum, habita, sed per meritam tanquam in-
dum obtinenda in Deo preccdat.**

2. Afferunt illud Iacobii 2. Nonne Deus elegit pauperes in hoc mundo diuitias in fide, & heredes regni, qui non meritis Dei diligenteribus in quem locum, est illi Augustinus praedicit. Sanctor. c. 17. sub finem affectat, ut probet electos fideles suiles, non quia fideles erant, sed, ut ca electione fideles fierent, argue essent: caue interpretationes abusivari queſcant, duriſſimam tamen est: hoc enim eis pauperes in hoc mundo non fuit illis eligere, ut pauperes in eo fierent, ut finem, sed eorum pauperatatem ut ratione electione ex parte subiecti ad eum concursum elecionem impulsi: ita; & fidei diaclia, ac merita ut conditio ex parte subiecti supposita ad eundem electionem, agere significatur, ut exprimit Syriaca translatio verbis hinc: Non pauperes mundi huius diuitias autem in fide electi sunt, sed huius heredes Regni illius, quod promisisti in his qui diligenter te invenerunt, ipsum? Quia electione sententia clarior facta per ipsam probata apparet, atque occurrunt infinita, quoniam poneat putat. Fatulor: quod simul heredites electi etiam dicunt heredes Regni: cuius tamen hereditas non combini ex parte subiecti eligendi supposita ad electionem habet, sed electionis terminus nulquam illi suppositus, sed per ipsam. Electis afferrando ut enim heredes facti aliqui hereditatem adirent electi sunt in fane, sed non in electione, & terminus, & subiectum electionis facti sunt alii, quam Regni hereditas terminus electionis (de qua hic) esse possit, ac fuisse ca electione explicatur: post electionem reliqua, quia ex parte subiecti eligendi praedicta, eadem electione & facto ipso electione, comprecesserunt, electionis eius termini dici possunt. Confirmat sententia hunc atque viger argumentum solita fuit interpres solidatoris. Valquez noster. 3. p. 32. c. 11. na. 8. ex nomine ipsa, & intento Iacobii loco recitato, illud enim est ostendere non esse perfonarum acceptiōnem in Ecclesiabandam, ut scilicet diuitias in honore & prece per fidei diuitias sint, pauperes vero fideles desiderant habent: idque Dei exemplum, qui pauperes mundi huius diuitias revero fidei merito ad Regnum cui hereditatem elegit, fidei efficaciter Iacobus, & aprimis confirmat, ut perfunctio in Soari nostri eiusus de aqua amabilioris diuitias fidei adeo in pauperibus, atque in diuitiis locum non habent, ea vero solida Valquez interpretatio vixit: immo firmatur: ex immediate subiunctis a Iacobio de diuitiis. Nonne diuitias per potentiam opprimunt quae ut viles, & diuitum tyrannidem, & oppretum pauperum fidelium patientiam ostendunt, atque huius subiunctis ex fidei patientia meritis ad regnum Dei electos vobis oportet utrum suorum dementia ab eo recesserit. demonstretur.

dis, vbi ne ex effectibus quidem dignocē poterat) occulta, & arcana sit, non potuit cunctis fidelibus in argumentum, & exemplar (quod ē re omnibus notissima petendum erat) adduci, vt perfonarum acceptio diffundetur. Regni igitur nomine iudiciam, & Episcopalem in Ecclesiæ pœnitentiam pauperibus, Apofolos fide, & meritis diutibus a Deo factam a Christo Domino datamque post resurrectionem Matth. 28. verbis illis data ēt mīni omnis pœfia, &c. Notissimum erat fidelibus, quo etiam sensu explicari cum Cyrilo etiam patet illud Matth. 19. *Amen dico vobis, quod vos, qui reliquias omnis, & fœgus ētū me fœderis super fides duodecim iudicacis duodecim tribus Israēl.* Huius vero Regni Dei pauperibus merito verò diffunditis Apofolos habita à Deo electioni consonat Chrysologus explicans illud Matth. 19. *venite post me, &c. Petrus, inquit, & Andreas, Iacobus & Iannes germanus combinatione immo pauperes geminata in Apofolorum Principes eligantur: erant censu pauperes, sed innocentia complexores: arte vires, sed vita merito preiōsi: exp̄tores p̄ficiunt, sed p̄ficiatores hominum iam decreti.* Secundo de electioni, & vocatione ad fidem, & Ecclesiæ interpretatur: quod & regnum etiam Dei dicitur Luce. 17. 21. *Ecce enim Regnum Dei intra vos est: & illud Matth. 8. 12. Filii autem regni cōstentur in senibus exterioribus: immo Matth. 25. & Colorum regnum dicit ex parabolâ decem Virginum obierunt sapienter Magnus Gregorius homil. 12. in Euangelio, & confirmat ex verbis illis Matth. 13. & colliguntur Regno omnia scandala, quibus Zizaniorum parabolâ explicatur. De vocatis enim efficaciter ad fidem, & Ecclesiæ Christi abolutè electi diuina dicitur. 1. Petri 1. *Electi adhuc disperforio, &c. ea vero vocatio efficaci, externeque, & temporarie electione pauperes diutibus à Deo prehabitus experimento cunctis notissimo confitabant, vt ad perfonarum acceptiōnem exemplo diuina electionis eliminandam oportebat. Nam, & Pharisei Ioan. 7. aiebant. *Nunquid aliquis ex principiis credit in eum? & Christus Dominus Matth. 11. Pauperes euangelizantur: & Luce 4. de se illud Itai. Euangelizare pauperibus misit me interpretari est: ac denuo. 1. Corinthi. 1. dicitur: *videte vocationem vestram fratres goniom non multi sapientes, non multi potentes, non multi nobiles, &c.****

4. Ea interpretatio Daze nostro nobisque magis placet quod sit Augustini sententia conformior sic: enim Dei Regnum fides, & Ecclesiæ Christi est, ad quam electione temporaria, & externa per vocationem efficacem pauperis iam existentium talium: præ diutibus habita à Deo notissima cunctis erat. Constat vero pauperes præ diutibus ad regnum eligi non posse, sive ut illa regnante, quin ad fidem, & subiuncta, vt efficiat Ecclesiæ Christianæ fides, eligentur: ac proinde fidem electionis terminum est, & paupertatem vero fecus: quia hanc electione supponit ad argumenti contra acceptiōnem personarum efficaciam est necesse: & factò ipso supposta constabat. Sed oppones: regnum promisum illis, qui Deum diligunt, non fidem, que ad electionem eiū regnum promittit supponit, & Christianis iniquis Deum non diligenteribus, regnum commune cum bonis & diligenteribus est: quare, eti fides, & Ecclesiæ fidelium Dei regnum alias dicuntur. *Ac tamen loco Iacobus confessu, & acceptio Dei Regnum non vñspur; sed pro regno à Deo finaliter diligenteribus ipsiū iustis promisum, atēm nepte beatitudine & gloria: quare vtrique interpretatione eaneficit, prætareque Valquez argumentum videtur.* Relponderet tamen primo: fidem, & Ecclesiæ Christianam esse etiam à Deo promissam toto verbi legit testamētum: quod totum vmbra nostri Testamēti Nostri fuit: illud autem Deum diligenteribus dicitur promisum: tum quia extra fidem, & Ecclesiæ Christi iusti, ac diligenter Deum esse non possunt: cum tamen extra illam peccatores solum promulgato Euangelio esse queant: tum quia iusti specialiter regnum promisum est: quoniam fidei Christianæ Ecclesiæ, & Sacramentorum eius fructum vñstimum præcipue habent, arque ex eorum speciali amore, & benevolencia, & promisum, & institutum fidei, & Ecclesiæ Christianæ regnum à Deo fuit. Respondebat secundo opposita regni acceptiōne Chrysoph. de Ortega de Deo Vno, Tomus II.

admissa: Iacobum ex nota externa, ac temporaria electione per vocationem efficacem ad fidem argumentum, vt diximus ad suum institutum sumpsisse: de iure vero hæreditatis gloriae radicali, quod in fide est, huius locum, non de proximo, & formalis, quod stat in sola sanctitate, & formalis iustitia: cuius est fides necessaria radix: eo enim fensu, & causa ab Apofolos Petro & Paulo fides omnes (in quibus plures, haud dubio, peccatores erant) sapienter in eorum epistolis Sancti nominantur & electi. Denique vt aliquid obiectio præfater, & Iacobum electione arcana ad regnum & hæreditatem gloriae ex præfisi meritis absolutis pauperum demus locum ad executiū & exercitū remuneratiū recursum patebat.

5. Sed illa testimonia, in quibus certitudo electionis prædefinitionis, & vocationis nostra ad gloriam, cuique affectu infallibilis à nostro bono vñi gratia dependens traditur efficacissima pro negariū sua sententia astimantur à nostris Lessio, Cornelio, & aliis supra primum ad Romanos 11. *te autem bonitatem Dei, si permaneris in honestate, aliquin, & tu excederis, sed & illi si non manseris in incredulitate infereris.* Ergo nihil aliud utriusque absoluta opera decreta, à Deo efficaciter de corum salute est: sed utriusque absoluta opera ad id expectantur 2. Petri. *Satagit, ut per bona opera certam vestram vocationem, & electionem facias: ergo ante illa certa de te electio: quare, nec de te efficax fuit. Apocalypsis 3. *Tene quod habes, ne aliis accipias coram innam.* Vbi eadem, quia in primo loco consequentia: sed primo loco Iudeos, qui sibi tantum salutis promissionem factam (gentibus ab ea exclusis) gloriabantur, & competit Paulus: & ostendit gentes à salute non esse exclusas, nec de ea Iudeos debere esse securos, ni bonis operibus instent: nam, & apud Iudeos reprobriant, & apud gentes prædestinati atque electi aliquot sunt ex meritis gratia salvandi, ac per illa salvandi dcreti, & electi: quare, quia potestate antecedente operari bene, vel fecis, possunt obiectu certam suam electionem facere, atque ne excludantur vñram inutiles, efficere, vel fecis, iuxta illud etiam Pauli, *ne forte cum aliis predicatorio ipso reprobis efficiat: tamen ei consequente potestate nequeat electus efficaciter excidi, ac non certam electionem, & vocationem suam facere ratione futurionis conditionate, & scientie media, qua ea efficax electio regulatur: vt Doctores qui hac oponunt de prædefinitione debent faci: vnde, & Petri locus explicatus manet: tamen de formalis electione ad gloriam nemo, præter obiectantes, interpretatur: sed de electione ad gratiam efficacem, sive prædefinitione, ne sumimus, cuius efficacia bono eius vñi, tanquam conditione, cauſaque formalis extrinseca constituitur: Aëneumini in Catena Græcorum Patrum, Hugo, Beda Carthusianus, & glossa certitudinem, non quidem electioni ipsi intrinsecam sed subiectiū ipsius electi, vel aliorum, apud quos electionis certitudo ex bonis electi operibus, vel maxime habetur. Demum de electione temporaria, seu vocatione ad fidem maioriori eius loci sensus est, in quo synoimie electio: ac vocatione dicuntur: quae certa fit, cum effectum fortuit. Et textu græco firmam alij legunt: quia bonis operibus fides toboratur, atque obsumatur quis ab resistendum erroribus, & vitiis, vt itacum Petrus adiunxit. *Hæc enim facientes non peccabitis aliquando.* Apocalypsis locus distinctione potestatis antecedentis, & consequentis satis ad præfens habet, quovis modo corona Episcopo Philadelphie ab obiectuientibus explicetur. Sancti Thom. art. 6. ad 1. non de corona gloria sive ex iure prædefinitionis, seu electionis à Deo ad ipsam, sed ex iure antea eorum meritorum Episcopi illius intelligit: ac proinde eam incertitudinem habita prædefinitionis, seu electionis ad gloriam (qua Episcopo illi probabilitus adjuvile creditur) ratione non esse intelligendam. Nec video quid contra, vel præter textus literam diceret: qui cum locum de corona, seu dignitate Episcopali, quam habebar interpretaretur: hanc enim, non autem gloria coronam habebat: eam autem & quam habebar tenerē, & retinere in tentationibus (vt ante contra eos officie, si deinde non deficiens retinuerat) iubetur ne illam**

T. aliis

326 Contr.VII. de Prædestinatione.

alius ei ut inerti, ac muneri impari, ac deficienti succedens accipiat Dei de suo grege postulante, & orante cura, & dispositione: quod nec a Cornelij nostri mente versu simili moto, sine est alienum.

6. Neque vero ab affirmantibus sententia Doctoribus ex scriptura laborauit operi prelio maiori, & t. ex illo Mag. 24. de Antichristi persecutione postrema, quanta fore a Christo Dominus predictus, ut in errorem inducatur, si fieri posset, etiam electi, & cuius, ni propter electos (addit Marcus quos elegit, emphaticè) dies breviarentur, nemo saluaretur, ut sensu sit: breviatus dies tribulationis illius, ne antecedens efficax electorum tribulatione diuturniore supererat impeditetur. Vnde Iohannis 6. Hoc est voluntas eius qui misit me Paris: ut omnes, quod dedit mihi non perdam ex eo quidquam, &c. Quod ita explicat August. 5; contra Iulian. c. 4. Ibi intelliguntur Christo dari, qui ordinari sunt in unum aeternam quam feliciter se eis date afferat Christus Ioh. 10. Et non perirent in aeternum, & non rapiet eas quisquam de manu mea. Est ergo de electio prædestinationum ad gloriam fermo, & ea quidem antecedente ipsum merita aboluta, & efficaci, ut ex emphasi Marci, & verbis Ioh. 6. datis significatur. Probaturque rursum ratione: electio enim redditur pro causa, ut diuturnitas persecutionis Antichristi impeditura saluationem prædestinationum afferatur dierum breviatione, sicut & preparationis reliquorum auxiliorum, præ sufficientibus, efficacibus, quibus de facto prædestinari, seu electi salus obtineatur: quare, & antecedens ad hæc omnia, ac subinde ad merita & persecutariam ex his oriunda & posteriora. Quod autem absolute efficax ea intentio, seu electio prædestinata ad gloriam sit, patet: siquidem ineficacem electionem salutis erga reprobos etiam habet, & tamen in primis fieri plane & omni sensu potest, ut in errorem inducatur; quod de electis illa dictio: si fieri posset etiam electi, afferitur impossibile: sicut & illis, & non rapiet eas quisquam de manu mea. Secundo eiusdem electione, qua intentio gloriae solum ineficax sit, reprobis etiam sunt electi: ergo, & proper illos breviati dies illi dici debent, cum virtusque etiam breviarentur. Tria hic tanguntur. Primum de impossibilitate perditionis electorum, seu prædestinationum, salutisque eorum necessitate, quod consequente necessitate salutis, atque impossibilitate perditionis ratione prædestinationis, ex quacunque, ineficaci etiam, intentione salutis ipsum orte satis verificatur interuenient scientie mediae de conditionata futuritione salutis sub auxilio gratiae internæ, & externæ etiam protectionis, seu remotionis impedimentorum, quibus non amotis perirent: quam prædestinatione utramque gratiam absolute afferens supponit; quod autem ea impotentia perditionis electorum non sit antecedens ex efficaci intentione antecedente salutis ipsum, sive eorum electione, ad salutem ex eodem textu constat: vbi dicitur, neque electos, seu prædestinationis ipsos, neque sulum omnino hominem saluandum, nisi persecutio illius tempus decuratur illis verbis: Et nisi breviarentur dies illi non fieret salua omnis caro: fieret autem certè salua prædestinationum caro, sive prædestinationis, & electus omnis, si antecedente ad eum prædestinationem, ac subinde opera & salutem per illa obtinendam, absoluta, & efficaci voluntate, & electione divina eum prædestinata ad salutem electus: ex ea quippe efficaci, & prorsus antecedente intentione salutis, & electione prædestinata ad gloriam antecedenter etiam, in quavis rerum peritissim eius salus necessaria erat, etiisque perditio impossibilis: quare & non breviatis persecutio illius diebus: sicut, & ea durante prædestinationi alijs auxiliis efficacibus saluerunt, cique cum victoria resistent, quibus similia pro quovis prædestinationi efficacia, ad perduratur etiam persecutio illi resistentur Dei potentia, & scientia aderant.

7. Secundum quod electione pro reprobis etiam admittenda, si ex aqua ali salutis utrumque intentione dies persecutio breviarentur diiectum, est certamine primo, numero 3. & certam in secundo, numero 5.

in explicatione mentis Sanct. Thom. ostendimus eum, adhuc exquitate emittari intentionis salutis veniente que admisla, non vno tantum sensu ex parte actus priui etiam, & anterius natura ad prædestinationem, & misera abfolute prædestinatos pro reprobis ducas illa intentione esse ad salutem electos taletque meito haberi, ac nominari debere. Secundò certamine illi primo, numero secundo, & certamine 3. numero 4. hinc probabiliter, ac pro non nimis subtilibus, molis altius eius antecedentis electionis prædestinari pte reprobis ad salutem ex inefficacè abfolate intentione iuris ipsius ex maiori fereretur, & propensione iuris efficaciam adhuc in salutem prædestinatam iuris fundatum ex dictis contraria 6. de prouidencia d. 3. questione prima, certamine secundo & tertio, Tertium, & postrem in textus huius ponderatione, & obiectioe tacitam (con) feliciter modo proper, & pro electis speciem prædestinationis illius dies breviari dicuntur: cum tam prædestinationis, quam reprobis breniatio illa diem prædictum reprobis in omnes, vel fere omnes antea per fortitudinem in errorem fuerant, ut moraliter loquendo nullus diminutus perleptionis inducens suposet: ac posse, non pro his, aut proper hos, sed proper electis speciem breniatio breniati dies illi merito dicuntur: quia breniatio refutatio est externe prædictio genitio polita, ut per impedimentum ablationem tamen obnatur, vel ruina viterit: & quia reprobis in omnes, vel iam occidunt, vel calvi erant, breviati, vel non breniatis illis diebus iudeo cum breniatis reprobis gratia extetate protectionis non fuit, nec clavis, & congruita inspirations & vocations præcitate aliquid contulit, ut prædestinationis contulit & electis: quare non proper, seu pro reprobis, sed pro, & proper prædestinationis illa perleptionis breniatio fata merito dicitur, ad quorum tantum perleptionem induxit & in quorum cedit abfolata saluationem, & libetatem: ac subinde prædestinationis ipsum effectus fuit. Hoc eodem sensu Apostolus 2. ad Timot. 2. Omnia in stines proper electis speciam in & ipsi salutem iniquantur videbis dixisse: Itet omnibus prædestinatis que Apostolus patiebatur, & ex desiderio salutis omnium ea sustinet: quia, eti cunctis prædestinatis electo, & cum effectu speciam cum ea sustinet: mōtabatur.

8. Inducitur pro affirmantibus id Luce 11. Nolite timere pusillus grec, quia complicatus (granita inter interpres omnes voluntate) Patri vestro dare vobis non gnum, celi nemps ad quod possitionem temporalis elemosynæ loco clangitio lucrandum statim horrebit. Cum enim discipulis de necessariis ad vitam folios atque vano egefitatis timore ex Paenitentia, quam ipsi prædicabat, paupertate sublimis videbat, argumento a maiori ad minus affirmatio can solitudinem & timorem vanum egefitatis depilat, atque eos in paupertatis amore valide obficitur. Qui enim granita, & liberali voluntate regnum calorum dare voluit, faciavit temporarie necessaria subfida datum mox latrare: quod nulquam ostendetur, si voluntas dandi regum meritis promissum post merita absoluta præfia formido a Deo habetur: ca enim necessaria præfio & fidelitate (ut minimum) voluntas effet non libens, neque granita, & liberalis: quare ex illa, tamen de re maiore liberalis, & gratuita, de re adhuc minor, alia haud quamquam legitime inferetur: sed in primis Chrysologus timorem eis verbis & discipulorum codibus a Christo de profundis magnitudinis premi à Pace constitutis, & discipulis ea dictione proposita effe confitit, scribens. Nam promissum regnum futurum seruitus statutus audire non potest: parque, & plaga in candem sententiam alia: Secundo Regnum

etis verbis præconitatum, illud ipsum est quod immediatis verbis: *Quarite primum regnum Dei, & iustitiam eius, & hac omnia adiacentur vobis.* Hoc autem regnum Ecclesia Dei, & eius sanctitas; & motu probitas fidelium intelligi vult Baradas tom. 2, concord. Evangel. Iib. 1, cap. 26, cuius propagandas curam eis verbis Apostolis Christus intimet, & suadet, cui, si ipsi curam omnem suam impendant, necessariorū ad vitam illorum tuendam, atque seruandam curam, & prouidentiam peccatum Deum fore pollicetur: vnde sensus oppositi nobis cohærentes textus erit: ne vite vestrae necessaria subfida defutata ab eo timueritis, qui vos ad amplissimam in Ecclesia sua potestatem, & principatum, rem scilicet longe maiorem, gratuam sua, & liberali elegit voluntate: sed eis regnum gloriae cum plerique sane Doctoribus eo loco intelligantur: & si sermo cum Apostolis fôliis, vel è persona ipsorum cum omnibus fidelibus, (vt cum Euthymio volunt Maldonatus ibi & Baradas proxime nec de electione efficaci antecedente merita) nedum, vt aduerteret volunt prædestinationem, nec de prædestinatione ad gloriam textus intelligi potest: quia ex fidelibus plures, atque ex Apostolis Iudas, nec ita ad gloriam erant electi, nec prædestinati: immo vero reprobri & praefaci: nec, nisi impie, contra Christi aperitissimum scientiam pia locutus Christus dicitur de omnibus prædestinatis, & electos esse iudicant: *Sat ergo erit, si antecedens prædestinationem, & merita voluntas glorie, & complacentia illa esse intelligatur, salutis omnium gratuam, & liberalis intentio iustificare & communis ad argumentum efficaciam cum enim ex intentione sufficiens, & necessaria ad salutem media, & subfida spiritualia ad vitam æternam, longe excellenter necessaria ad vitam temporalem (de quibus solum sicuti erant discipuli) gratuam etiam & liberaliter cunctis Deus prouideat, ritè, rectèque infertur, de necessariis ad vitam, gratuam etiam, & liberaliter, Deum discipulis prouidit: præfertur suorum animorum, & Ecclesiæ fidelium curæ impensis: Denique, & de electione ad gloriam post merita solummodo præficiencia illa dandi eis regnum textur, conformius explicanda videatur. Cum enim immediate dicitur: *Quarite primum regnum Dei, & iustitiam eius, & hac omnia adiacentur vobis, anterij loco, ad primum principale iustitiae oblationis mandatorum vobis promissum, necessaria ad vitam suppeditabuntur, subditque rationem.* *Nolite timere, &c.* quia, cui placuerit gratuam promittere meritis vestris eccl. & gloria regnum, & gloria in primum, sequere obligare, quod, condignis etiam, præstare non tenebatur, cùtius vita necessaria præstare placet: quo fasit ponderationi necessitatis voluntatis dandi gloriam ex meritis, ex qua ad gratuam suppeditandi necessaria vita illatio negabatur: currit autem ex gratuam promissione, & obligatione dandi eam ex meritis. Ac tandem, cum ex gratia merita illa ostiuntur, quibus datur gloria, atque in voluntate gratuam dandi gratuam interpretatione dandi gloriam contineatur, gratuam gloria donatio moraliter censetur: vnde sanctus Augustinus sive *gratiam pro gratiam libere promissam, & mercedem fidelium redendam.**

9. Pro affirmantibus circumfertur illud Actor. 13. considerant, quaque præordinari erant ad vitam aeternam. Sed, quam extra rem affectatur, confit ex d. 1. questione secunda, certamine primo, numero sexto, & certè præordinari tantumdem, atque prædestinati apud Augustinum 17. de bono perseuerant, S. Thom. & Scholasticis valer: prædestinatione vero, etiæ ante absolute merita prædestinati sit; at efficax gloria voluntas non est: inducunt ab eisdem testimonia ex 1. ad Ephesios, & 8. & 9. ad Rom. in quibus, & electi, & dilecti, & vocati secundum propostum, id est beneplacitum, & gratuatum, non autem remuneratum Dei voluntatem, & antequam boni quidquam, aut mali egissent, de Iacob, & Elæi dicitur, quibus, & electio, dilectio, & propostum Dei præcedere dicitur, atque secundum propostum, & electionem, quod tandem est atque ex electione, & propostio vocatio-

Christoph. de Ortega de Deo Vno. Tomus II.

nem efficacem, & cum iusti perseverantia, & gloria coniungendam preparari (quod prædestinatione, prouidentiaque prædestinatiorum propria, & quæ merita eorum absolute præcedit formaliter sit) elecio vero, & dilectio, seu propostum gratuatum, & liberale prædestinationem, & merita antecedens, atque perseverantia, & gloria prædestinatiorum iudecibiliter coniungendum, neque non efficax de se esse. Respondeatur tamen: propostum, secundum quod vocatio prædestinatiorum propria esse dicitur, sive electionem, & dilectionem Dei nihil aliud, quam prædestinationem significare, vt ea loca ex instituto expendentes, & interpretantes vidimus d. 1. questione 2. certamine 1. finis & certamine 2. quare, neque electionem, seu propostum secundum quod vocatio dicitur infallibiliter cum perseverantia, & gloria prædestinatiorum coniungendum prædestinationi, sed vocacione, quæ secundum propostum esse dicitur columnæ natura præcedere: propostum autem, quod prædestinatione est, secundum electionem esse dicitur, non, quia electio efficax finis gloriae propostum, seu prædestinationem determinante præcedat: sed quia libere, ac liberaliter, sive è puto arbitrio, & electione Dei illud habentis propostum à Deo habetur, nullis prædestinati, vel non prædestinati propostis illis meritis demeritibus absolute excitato: sed insistant sèpè Socratis, atque affirmantes reliqui: vocacionem, & gratiam finaliter efficacem, coniunctamque, atque infallibiliter cum perseverantia, & gloria coniungendam, præcipuamque partem & complementum prædestinationis plerumq; ex præcedentibus, absolute meritis prædestinati à Deo absolute decerni atque donari: ergo nequit ex mera Dei electione, gratuioque arbitrio eis, ac dicti abfoliti, & indefiniti, seu viuenter aliter propostum, seu prædestinationis, plerumque ex meritis, præcipua, ac portio sui parte habita, nisi ratione electionis efficacis antecedens secundum se totam absolute meritis prædestinati, ex qua propostum efficacis vocationis, seu prædestinationis habentur.

10. Respondeatur Paulum ibi, & Augustinum, patres, & Theologos reliquos ex ipso loco de prædestinationis propostis per modum vniuersi voluntatis, quia via ligna partialium decretorum, quibus tota illa series constituitur, priorum, posteriorumque vete, intentionaliter, non physice: sive accepto per modum vniuersi propostio, & prædestinatione tota, & omnium a primo ad ultimum, & finale efficax auxilium perseverantia coniunctum completere, ex eo, quod decretum mere gratuatum de auxilio primo effecti ex nobis non sit, ex quo tota decretorum prædestinationis series inchoatur, nempe tota prædestinationis & propostum, non ex meritis sed gratuatum est à Paulo, Iatribus, & Scholasticis dicitur, quia aliquis ob rationem factam (quam nemo ignorat) gratuam, & liberaliter absolute prædestinationem an sit negare: sicut & series tota auxiliorum à primo ad ultimum & perseverantia qua huic coniuncta est, gratis dari dicitur: quia eius series inchoata ex nobis non est; tametsi auxilium efficacis finale, perseverantiaque pro illo accepta ex meritis à gratia anteriori ortis sive donetur. Et ratio est: quia in primo auxilio ita concordatorum efficacis datur in radiice, & virtute posteris: quare, primo gratuatum, & liberaliter donato series tota gratuata & liberali Dei donationi inuitatur: eaque ablata liberali donatione subruret: vt auferetur quidem, si vocatio prima ex nobis, nostra natura viribus & meritis esset (quod solum ut prædestinationis, seu propostum vocationis, & vocatio secundum propostum ex Dei electione, liberali & liberali arbitrio esset) excludere volueret Paulus contra Iudeos, qui operibus legis, & propriis viribus salutem obtinere effutiebant: & Augustinus contra Pelagianos, & Semipelagianos, qui solam tenuissimum inuitum, anfiamque prædestinationis Deo ex nobis, naturaque nostra viribus oblatam volentibusque ex gratia & liberalitate Dei tota simili & adæquata sumpta prædestinatione esse absolute merito à scriptura dicitur, sine qua absolute non potest, neque inchoari, & in cuius gratuato, & librali initio reliqua, quibus completem, & abfoliuitur gratuato virtualiter, & radicaliter donantur. Quia etiam ratione, si coniunctum de voluntate dandi gratiam,

T. 2. &

332 Contr. VII. de Prædestinatione.

& gloriā, tanquam de voluntate vna loquamur, ele-
cio ad gloriā, ex meritis licet gratia liberalis, &
gratuita dici potest, intelligique eo sensu, & acce-
pitione recte potest illud Augustini contra Semipelagianos 7, de corpore, & gratia: homines scilicet gratis
electos fuisse ad regnum eum Christo. Hæc iuxta
doctrinam Augustini, qui de prædestinatione, Sanctorum capite 17, & vbiq; vocationem secundum propositum pro-
priam prædestinatione censet. Alij enim Patres apud
Iustiniān. 8, ad Rom. num. 5, [ex quibus Lefsius de præ-
destinatione scilicet 3, num. 30,] quancumque vocationem ex liberali Dei voluntate, ac non ex operibus legis, & nature, vocationem secundum propositum dicit ab
Apostolo censent, communemque illi etiam vocationem ex gratia Dei vocatis non prædestinatis: ac proin-
de n. 38, fideles omnes vocatos secundum propositum
ibi intelligit: quia pia conjectura, & ex præsenti corum
statu prædestinatos illos omnes Apostolos censent, & vo-
cari, ut significat Augustinus, quandoque de bono perseverantie cap. 22.

CERTAMEN IV.

*Irrito etiam pro alterutra sententia
certatur ex Patribus.*

1. **P**roto ex dictis ad scriptura locis pro alterutra opiniōne ab eius Patronis inducta fatis constat nihil
pro alterutra firmum ex Patrum testimoniis ad eadem
loca scribentium firmum afferi pro alterutra sententia
posse: quare corum recitatione, & explicatione abstinerem, ni corum multitudine, & inculcatione minus
Doctori turbari quandoque posse indicarem: ergo per
capita falso, & quasi per summam, memoranda, &
explicanda non fastiditer censeo: & pro negativa
in primis afferuntur ad id Matthæ. 20. *Non est meum
dare vobis, sed quibus paratum est à patre meo.* Chrysostom, homil. 6, in Matthæ. scribens: *Sed, quibus labore,
atque sudore paratum est.* Epiphanius heresi 69. *Si
laboraveritis erit vobis paratum.* Cyrill. 10. Thes. c. 6.
illæ, *quos excessus certandi commendaverit.* Ambrosi, &
de fide cap. 2, ut offendetur patrem quoque non puisionibus
deserve solere *sed meritis.* quia Deus perfonarum ac-
ceptor non est. *Vnde* Apostolus ait, *quos præcivit, &
prædestinavit.* Non enim ante prædestinavit, quam præ-
ferit, *sed quoniam merita præfuerit, horum premia præ-
destinavit.* Quen Apostoli locum ita etiam interpre-
tantur ut meritorum absolute præfencia prædestinationem
ad gloriam antecelerit. Origen. 7. in can epist. Theodoret. Thophil. Euthym. Occumen. Sedul. Theodul. apud Salmer. Tolet. & Iustiniān. in cap. 8. & 9, ad Rom. & Damasc. Dialog. contra Manich. nos ad iusti-
tia, & sanctitatem opera hortatur: *ut in corum numero
sumus, quos Deus bono fore præcivit, atque ad eternam
vitam præordinavit;* idque deinceps ipsum explicatus ait: *prævidens Deus ea, quia nos sponte facti
sumus, ex scilicet, quia sunt in nostra potestate, etiam
ea, quia non sunt in nostra potestate prædestinavit.* Sed
Valquez d. 93, citata c. 3. (qua erat ingenij, & inter-
pretandi suinceritate, & rigore) plerisque ex Græcis Patribus citatis censet non prædestinationem, sine electionem ad gloriam precise, sed ad gloriam etiam, quia ad gloriam prædestinati ordinantur sibi proprie, & stricte, & rigore Theologico acceptam prædestinationem, &
voluntatem ex meritis, seu operibus ex nobis, natura-
que viribus absolute factis, atque à Deo præfuit habita-
tam à Deo esse indicauisse: quare præfuit sua senten-
tia directo testimonis illis non fauere; sed nondum ex-
orte ventilato, atque ab Augustino profligato, ex quo
redderentur cauiores Semipelagianorum erroris, præcis
Patribus ante, exortos ventilatores; atque ab Ecclesiæ ex-
aminatos alios errores, immo & scholasticis Doctoribus
peritissimis, & acutissimis eis fauere vñi venit, & Da-
mascenii verba anfam huius interpretationi offertur non

leuem. Sed, quidquid de hoc sit, de prædestinatione, & præparatione aeterna ad præmii, & regni donatio-
nem, & collationem executuam facile præfati Patres
explicantur, ut Ambrosi, (qui difficulter ex recitatis est)
locus expressi: & petitionis materia suadet, quæ de
executuam sedium ad dexteram, & suauitatem collatione
erat, & verba non est meum dare vobis, sed quibus pa-
ratur, est à patre meo satis suadent: executuam vero
præmii, & gloriae præparatuam voluntatem affirmantes
electionem efficacem ad gloriam ante absolute merita
prædestinati, non negant, sed fatentur. Catholices
immo vero sua ipsa conclusione afferunt, & suppon-
unt: cum electionem illam suam antecedentem ad glo-
riam non nisi per merita ipsa absoluta obtinendam, &
propter eadem absolute præfuita dandam afferant, & de-
fendant.

2. Augustini locus pro negante sententia videntur, atque hoc ex instituto explicandus remissus est. 1. ag-
mero 1, ex quæst. 2. ad Simplician. ita ut Bellarmine 2.
de lib. arbitrio, cap. 15, mutatam postea in suam affi-
mantem ab Augustino negatiam fuisse afferat. Hanc vero sic videtur tradidisse quæst. 2, ad Simplician. *Non
quia Deus inuenit operas in hominibus, quia eligit, id
manet propositum prædestinationis; sed quia illud manet
ut inservient credentes, ideo inuenit opera, quia iudicat
ad regnum Cœlorum: inferius. Non tam in electio præ-
cedit iustificationem, sed electionem iustificationis, subdi-
cationem. Nemo enim eligitur, nisi iam distat ab eo
qui reigitur: Ante opera vero absoluta nulla est subiec-
ta, vel eligendi, vel reciendi distanta, seu diuersitas,
ob quam eligatur alter, alter reciuitur; ut patet in es-
dem vero sententiis confitit (tempor Augustini) ut li-
quet ex 4, de prædestinatione. Sanctorum, & de bono pe-
seruantie, c. 10, & 21. & Scrim. 7, de verbis Domini tecum
dum Mathæ, gratiam electionem ad gloriam ab electio-
ne ad gloriam, quam non, nisi ex meritis, & remuneratio
meritis: & frustra dicitur, quod ratio operandi non sit
in electis: cum ad hoc operentur ut electi sint, scilicet
efficaciter ad gloriam: siquidem inefficaciter indepe-
denter, & antecedenter ad merita, vel prædestinatione
ipsa interpretari, vel anteriori intentione fatus co-
rum formaliter, electos ad gloriam prædestinati rete-
que admittunt iuxta dogma Theologicum sensibus à nobis
explicatis certam. 1, a num. 2, & cert 2, a num. 4, & præ-
fertim vbi dilectionem prædestinati a reprobo pro pio
nature ad prædestinationem à S. Thom. num. 3, re-
stam (etsi velis ab Augustino nuper) explicatione vñi
ma designauimus. Demum cum Augustinus ante hanc
Semipelagianam ortam examinatam, & ex hanc
discussam, in eam cum Græcis Patribus censentibus vel
inclinatis: cum tunc ex præfusi meritis nature, que
gratiam præcederent, nec aliter decerni nobis à Deo
gratiam doceret, ita, cum ex meritis gratia, absolutus dari
gloriam Catholice censet, non, nisi ex absolute præ-
fuit decerni à Deo gloriam prædestinati, & commis-
sionem efficacem ad gloriam à Deo haberi cœlius cre-
dendas est. Respondet ramen eis locis efficacem vo-
luntatem executuam, & collationem gloria aliena ab
Augustino: aliam vero efficacem intentiū electionem
prædestinato ad gloriam, ex qua efficacia ad hanc
obtinendam media prædestinatione præparantur ab eo
non negari, nec afferi: etsi enim reprobo à prædestinato
duces statim supponendam ad electionem indehinc dī-
cat, ad denominationem electionis, sensu aliquo
non satis ab ipso explicato, requiriunt, ut eo etiamen
su electionem prædestinati præ reprobo de coram exem-
plaribus Iacob, & Iesu agens absolute electionem ad
gratiam obinde exprefit negari, tamen sensu alio
occulto aliquam electionem ipsorum his tandem ad-
mittat: quod si electio hic fuit aliqua, ut si intelliga-
mus, quod ad Roman. 11. dictum est: reliquia per elec-
tionem gratia fatus facta sunt: non, ut iustificationem
electio fuit: ad vitam eternam, sed ut eligantur, quæ
iustificationem;*

infficiuntur: certe ipsa electio ita occulsa est, ut in eadem
et per se nobis apparet non posse: alias cum id de elec-
tione absoluta dicat, quin nominet efficacem, omnem
electionem ad gloriam ante absolute merita predestinationis
minus catholicæ negaret, ac filii contradiceret: cum ea
quæstione ita agat contra Pelagianorum errorum, quem
vobis confutat, ut eam se quæstionem, ut exactissi-
mam itam contra eos disputatiosem, remittat: id au-
tem re ipsa electio ad gloriam est, quam citat sermo,
electionem expresse vocavit. Nec ultima ratio quid-
quam praefat. Nam cum Semipelagianum, post va-
lide ab ipso confutatum, tenuit merita ex propriis vir-
ibus medium, & necessarium ad gloriam a Deo obtinendam
confessat: Quare neque velle gratiam poterat ex
eorum antecedente intentione, siue propter merita ut
finem, quin ordinis intentionis, & executionis esset
inclusa, & rerum ipsorum contradicunt: ut scilicet,
quod natura sua medium est, eius, quod natura etiam
sua finis solum illius esse poterat, finis esset, nec posset
velle dare gloriam, quia meritum semipelagianum dare
veller, quod gratia effectus non erat, sed natura. Cum
autem merita ex gratia Dei mediis ad gloriam sint, ex
huius intentione antecedente, ac properi gloriam, ut
finem per meritam obtinendam amari illa, atque gratia
auxilia preparari, absque velle repugnaria & incon-
venientia posset Augustinus docere, ac velle Deum dare
gloriam, quia vult dare gloriam, que illius, mediis meri-
tis effectus est.

3. Afirmantis sententia Patroni producent Augustini-
num 7. de corrept. & gratia scribentem de predestinatione:
Quoniam secundum propositum vocati sunt, prefe-
tati sunt per electionem ut dictum est gratia non prece-
dunt meritorum. Electi sunt enim ad regnum domini Christi: cum Christo vero regare de regno tem-
porum iustitia, & gratia in hac vita nulquam dicitur, sed de eterno solum beatitudinis regno, quod rufus ex-
plicat. Illus ergo electi ad oblinendum regnum sunt, item 12. & 13. regnum, ad quod electi sunt, & a gratia
temporaria, & a perseverantia distinguuntur, & aeternam esse
haereditate. Numerus ergo sanctorum per Dei gloriam Dei
regni predestinationis, donata sibi perseverantia, illuc integer
inductus. & illic in regnum, sine fine beatissimus Iesu
Christo. Et quidem credio haec ad regnumdum cum Christo non est ad gloriam primaria vocacionis, nec temporis
iustificationis, & adoptionis: nam ex numero ita
electorum plures deficiunt perseverantia defectu, quare
ne in regnum, nec sine fine beatissimus scrutabuntur:
eum ne eiuniodi electio, quia perseverantia, ac sub-
hunc gloriam externe electi non coniungunt, propria pre-
destinationis effectus est electio ad regnumdum cum Christo,
& sine fine, de qua hic, & vobis de eiusmodi
electione loquitur. Audatur cap. 22. de bono perseveran-
tiae. Si qui obedienti sed in regnum eius, & gloriam
predestinationis non sunt, temporales sunt: cum ergo ad
gloriam vocacionis, & adoptionis, & perseverantiam
cum gloriam regni ipsorum coniuncta, electos sine me-
ritis esse oportet ex Augustino predestinationis quolvis,
et secundum propositum in eis, & Pauli phrasem
vales fini, ad gloriam etiam sine meritis, ac proinde
antecedenter ad meritam, & efficaciter electos esse cen-
sendas Augustinus est docuisse: siquidem electio sine
meritis ad Regnum, gloria ex qua media efficacia ad
perseverantiam, & gloriam cum eis infallibiliter con-
iungendam predestinationis sine vocacionis secundum
propositum propria, & necessaria, & grauita, atque
comi absolute merita precedens, ac sine eorum meri-
tis a Deo habita, per Augustinum non, nisi efficax esse
potest: immo id totum proxime videtur Augustinus do-
cuisse, cum aiebat. Quicunque ergo ab illa originali
damnatione ipsa gratia divina largitate discreti sunt, non
est dubium, quod & procuretur eis audiendum Euange-
lium, & cum audiunt credunt, & in fide, qua per dilec-
tionem operatur utque in fidem perseverant, ut quando
expibus emendantur. Dabunt autem esse poterat an-
ta deficere, ni antecedens coram ad gloriam
electio, & discretio grauita ab Augustino affecta effi-
cax ab ipso credetur, & foris idque de mente esse
Augustini constat vterius ex eius intelligentissimi disci-
puli Prosperi epistola ad ipsum quae extat ante Augu-

stini libro de predestinatione Sanctorum, vbi doctrinæ pre-
ceptoris de predestinatione super hac re explicationem
ab ipso reposcit: Quomodo per hanc predicationem pro-
positi Dei, quo fideles sunt, qui præordinati sunt ad vi-
tam eternam, nemo eorum, qui cohortandi sunt, impe-
diatur, ne occasionem negligenter habent, si se predesti-
natos esse desperent. Quia scilicet censet electionem, & gratiam, & ante merita efficacem, cum ad finem, ut
ad gloriam ad predestinationem, & vocacionem
electorum & vocatorum secundum propositum ab Augu-
stino esse confitetur. Atque ita eius mentem in Gallia à Massiliensibus intellectam: ut esse de electio-
ne & proposito diuina cui resiliat ab electis, atque ita
vocatis nequeat, referat Prosper ibi & Hilarius sua epi-
stola ad Augustinum, que epistola Prospere juncta cir-
cumferunt: quin Gallorum impostura Preceptoris suo
Augustino ipsi ibi conquerantur, nec Prosper ad capitula Gallorum c. 7. & 2. de vocat. gent. 16. nec Fulgen-
tius 1. ad Monimac. cap. 8. & 13. nec Augustinus ipse:
immò vero tam Augustinus lib. de predestinatione Sanctorum
& de corrept. & graf. quam ipsi eius Allecto Augustini
sententiam ex scriptura confirmare contendunt. Accedit
Augustinum illud 1. ad Timot. 2. vnde omnes saluus s-
erit non semel, sed sepe, de solis predestinationis intelligi-
gere: ac prōinde gratiam, atque à meritis indepen-
dendentem intentionem gloria ad electionem medium in
suummodo efficacium induciunt, & cui resiliat non possit
solam agnoscere: ut omne hominum genus in duas clas-
ses, alteram ita electorum antecedenter, alteram elec-
torum diuferat, ut taciti etiam, nec reclamantes
Prosper, & Hilarius de sancti Augustini mente apud
Gallos stara, & enigmata suis epistolis ad ipsum re-
tulerent.

4. Hæc tamen omnia neque ex intento, neque ex
textu sunt, neque ex mente Augustini pro affirmante
sententia, intentum enim Augustini libris de correptione,
& gratia de predestinatione Sanctorum, & bono perse-
verantiae, & vobis de gratia, & predestinatione ad
gloriam agit contra Pelagianos, & semipelagianos erat
meritum omne ad gloriam quovis modo, & gradu con-
ducens ex Dei gratia, non autem ex operibus viribus
nature adhuc initiatum, & inchoatum esse: ac proinde
de gratia, & predestinationis nullam ex parte nostri, &
nature viribus causam dari: ex quo fit, ut de electio-
ne, non quidem directa, & formaliter ad gloriam, sive
gloria predestinationis, sed gratia, sive ad gloriam
formaliter, hoc est de preparatione gratia efficacis ad
gloriam infallibiliter per eam obtinendæ, sive formaliter
in eius phrasis predestinatione (que interpretatur, &
præsupposita ratione intentionis, ex qua gratia eius-
modi eligitur, gloria per eam obtinendæ voluntas est)
loquuntur Augustinus, quoties de electione gratia ad re-
gnum, sive ad regnumdum cum Christo loquuntur: nihil
luminos, nil omnino de eius intentionis presuppositæ
ad predestinationem, sive electionem, & preparatio-
nem gratia illius efficacia, vel inefficacia (impertinen-
tia scilicet prorsus ad institutum illud suum questione)
curans. Id ipsum contextus Augustini vbiique suaderet:
cum electionem semper cum predestinatione coniungat,
gratia electionem vocet, & aeternam in Dei voluntate,
& temporiam in eius effectu, gratia nimuram dona-
tionem, & collationem, utramque gratiam, atque meri-
tis ex nobis, & nature viribus non esse probat f. de
predestinatione Sanctorum ex illo ad Rom. 11. Reliquia
per electionem gratia salua facta sunt, in cuius libro,
c. 17. ait: Intelligamus ergo vocacionem, qua sunt elec-
ti, non qui eliguntur, quia crediderunt; sed qui eli-
guntur, ut credant. Vocatione autem non sunt forma-
liter electi, neque ad gloriam; neque ad finem aeternam,
& internam Dei electione, que vocatio non est, neque
esse potest; sed externa solum, ac temporaria, que
internam, & aeternam illius voluntatis diuinæ, & efficacis
effectus est: sed neque actius electi electione alia an-
tecedente ad fidem, aut gloriam fieri vocatione illa
possunt, ex qua vocatio ipsa enique preparatio, seu
predestinationis ita vocati proueniat: Cum causa per
tum effectum nequeat fieri nisi implicatorie, quod
pius natura est, ad posterius se ipso trahatur, & po-
sterius natura retro trahatur ab scipio prius: cense-
re, 3. igitur

igitur vocatione ipsa efficaci externè, & temporariè prædestinatos ad fidem, iustitiam &c. formaliter electos constituti, sicuti, & prædestinatione ipsa, electione externa, & interna (quam à temporaria, & externa ranquam cauam ab effectu ibidem distinguit) formaliter ab aeterno electos ab aliquo vilius naturæ meritis: ac subdit: *hac est immobilia verius prædestinationis & gratia: offendens se de nulla alia electione prædestinato rum quam de aeterno prædestinatione, seu preparatio ne gratia, que interna. Dei aeterna electio formaliter fit, & de gratia ipsa, que formaliter fit temporaria, & externa prædestinationum electione, viliterus egisse cap. autem 18. de electione ad gratiam abique vilius meritis ex nobis se agere profetur, nihilque aliud electionis aeternæ prædestinationum nomine intelligere his apostoli verba illustrans, ostendit. Elegit ergo nos Deus in Christo ante mundi constitutionem prædestinans nos inadie plement filiorum Dei, non quia per nos Sancti, & immaculati futuri eramus, sed elegit, prædestinatus, ut esses. Si ergo prædestinans elegit, utique prædestinatione elegit, qua in sanctitatem ordinamus, & filiorum adoptionem, per gratia efficacia media, qua prædestinatio, seu gratia, & ad gratiam formalis electio devoluta: quare, neque formalis electio ad gloriam eff potest, cum ad sanctitatem, & adoptionem filiorum ordinari, ranquam finem dicatur, & sanctitas medium ad gloriam fit, & ad quam proinde gloria ut media electio elegit nequeat, quin ordo invertatur, & finis proper media, sive ut finis media, aperta contradictione amittatur: sed nec filiorum adoptionis ab operum sanctitate, & honestate diversa per bona opera obtinenda, ut media electio formalis esse potuit, quin adoptionis, qui finis sanctorum operum est, simile, & contradictione necessarij ordinis inter finem & media, inuestigatio amittatur: ex quibus concluditur: electionem prædestinationum formalem, & gratuitam ab Augustino utique afferat, solum electionem seu præparationem gratia efficacia, acque prædestinationem nulquam ex meritis naturæ, sicuti illa non quia per nos, & contra Pelagianorum, & Semipelagianorum errorem expedit; sed ut merita ex gratia, cuius solum prædestination formalis electio est) sanctitatemque, ac deinde gloriam (ex cuius intentione prædestinat & prædestinatione elegit prædestinatos) in nobis obtineat: tametsi, quia, ut diximus, electio gratia efficacia, seu prædestination ex fine gloria habita virtuali, & interpretatione gloria voluntas est, atque consequente impossibilitate ab ea infarabilis, sicuti & gloria intentio inefficax huius formalis gratia efficacia electioni seu prædestinationi coniuncta, electio ad gloriam prædestinata per reprobo dicti quacum, iuxta dicta certam. 2. & 3. n. 3.*

5. Inistunt tamen affirmantes: eti si eius erroris confutandi occasione, de electione prædestinati ad gloriam formalis, & efficaci & antecedente gratuito, ad merita eius Augustinus egisse, nec solum de gratia formalis electione ex illis Prospere epist. citata ad ipsum. *Illud etiam: qualiter aliuncur, quasimus patienter insipiciam nostram frenando demones: quod retrahatis (alias pertrahatis) priorum de hac re opinioribus penas omnium per invenientur & vna sententiam, qui propositum, & prædestinationem Dei secundum præscentiam accepterunt: ut ob hoc Deus alios viva honoris altos consumelis fecerit, quia finem uniuscuiusque præsident: & sub ipso gratia adiutorio in quo futurus esset voluntate, & actione praescerit.* Priorum autem nomine Patres Augustino, & Prospere anteriores intelligit, non Maffilenses Semipelagianos utique coetos, qui antiquorum illorum Patrum authoritatem, & sententiam tueri profitebantur: eti autem Patres aliquot antiquiores dixerint prædestinationem ad gratiam efficacem, euile propotum in Deo esse ex præsencia aliquicui inchoationis, initique meriti nostri ex virtibus naturæ (vt supra ex Græcis aliquot & Augustino aliquando referebamus) nemo tamen dixit ex præsencia finis vita: ergo eorum par vna, & communis iam sententia fuit de propotio gloria ab operibus independenti, ad quod solum prædestinationem exitus meritorum finalium expectari ab ipsis putabatur. Secundo quia finalis exitus actionis, *sub ipso gratia adiutorio gratia ipsa non est, ut patet, sed gloria: ergo cuius præ-*

scientia absoluta ad propositum gloria, non gratia Patribus illis expectandus à Deo putabatur; & cum hanc etiam præsentialiam absolutam ad propositum divinum, sive electionem ad gloriam prædestinationem scribit Augustinus libris de prædestinatione. Sicutque dum propositis omnibus à Prospere, & Hilario questionibus respondet, atque propositum, & effectu formalem ad gloriam independentem, & antecedentem ad merita non natura virtus, verum & ex gratia habitus statut; tametsi voluntatem, sive electionem aliam exercitiam, & collatinam gloria Carthaginam pro negativa sententia produxit, ac saepe alias facit. Confirmatur: quia Maffilenses seu Semipelagiani utique prædictorum Patrum sententiam amplius alteram de prædestinatione ad gloriam ex meritis naturis, seu virtibus naturæ abolutis a nobis habitis, ac Deo oblatis ad prædestinationem, cuius latet intentum, ac primam gratiam ab ipso obsecrandis, quod postmodum in Semipelagianis damnatum est: alteram de prædestinatione, sive electione prædestinato ut gloriam non, nisi post absolute præsua merita ipsorum ex gratia prouenientia, cum perfeuerentia ad merita vique, qua consumarentur: ac proinde Augustinus contra utramque in Semipelagianis reperit sententiam pugnauit: primam hereticam esse coniunctam; tandem, eti non heretici notans, ut minus sibi probabilem relixis. Quod autem, & hanc tandem sententiam Semipelagianum renuerunt contradicentes, per codem ita Maffilensem Semipelagianorum sententiam referente. *Qui autem credidit, sicut in usque deinceps per Dei gratiam sit inveniens, quod in usque Deum ante mundi constitutionem, & in via nostra in regnum, quos gratia vocat, digni sententiam, & de hac vita bona fine existit, ut transiret.* Confirmatur tertio ex dictis suis Augustini fama de verbis secundum Matth. Elegit autem Deus, sicut apud apostolum, & secundum sicut gratiam ad gloriam tamen ordine intentionis antecedenter ad unitam & unitum) & secundum illorum in viam, ordinis exercitum inquietunt, fine exercitiva, & collativa gloria electio quo difficiliter illum textum pro parte negare ex quod secunda ad Simplicianum, & reliquos sancti descripti de electione ad gloriam post merita absoluuntur.

6. Sed, ut reliquos omnes, qui gratia electio gratuitam, ac merita antecedenter in Augustino, & tantum de formalis antecedente, & efficaci electio ad gloriam esse fraudant, notant. Non est ideo quod Augustinus eligi aliquem ad aliquid (v.g. ad gloriam aut gloriam) atque esse, aut fieri electum ad illud. Potius enim hoc est esse, aut fieri conformem electio priori eius ad quod primo eligitur conformatio. Hoc autem inducit illud ex c. 17. de prædestinatione Sanctorum in eligimus vocationem, qua habeat, ut qui eliguntur, quia credidissent, sed qui eliguntur, ut credant, qui scilicet votacione, comprobata habent qui ad fidem eliguntur, conformes electio. ut & sunt & sunt, coquunt solum tenui electi, qui ante votacionem eligi dicuntur esse, & fieri credunt, & de corrept. & grat. *Elegit sicut, quia secundum propria vocati sunt: id est per propotio, seu electione antiori, sive fixa illam eisdem: sicut ad operari recitatus numero 2. electi sunt, & de prædestinatione. Sicutque, ut electi sunt, & de prædestinatione. Sicutque, ut Augustinus. Rerum quippe in iis hoc eligere noster, qui non faciat in eis, eos elegit.* Sed vero finis, & non hanc omnia sunt. Potremus hoc additamente per dictum est, & proflus, etiam grammatici, & rationes, qui actio voci verbū actū passum, nesciunt, vapulabuntque, si in eo faciunt, vel hanc tantillum. Erat autem in facultatibus omnibus grammaticam præ omnibus eius Præceptoriis peritissima Augustinus, ut eligi aliquem, qui ad eam actione fuit, sicut formaliter palius electus efficeretur, insolitam locutionem, & grammaticam traxit, & duxerit. Nec in testimonis ex ipso, & Prospere dicitur. Quod quidquam paradoxa hoc præsidij habet, ut quod ex dictis numeri 3. & 4. vbi de electione formalis au-

dente efficaci, & gratuita ad gratiam, non autem ad gloriam testimonia illa esse monstrauimus. Et vocationis ipsa formaliter constituta, vbi de electione externa loquitur Augustinus, vel prædestinatione ipsa, vbi de interna, & aeterna Dei electione loquitur. Et sane superfluo Doctores isti exotericam eam phrasim Augustino imponunt, cum distinctione illa sua ordinis, intentionis, & executionis ipsi familiariter satis habeant, ut perfunctoriis solutionibus ad testimonia Patronum (quorum contextum plerique ex Recensioribus Scholasticis non legunt, & intentum non attendunt) pessimo in scholas inducto more vicinque responderent. Deinde, ut additamentum illud infolio, & hactenus inaudita locutionis suaderetur, atque, vel partim affirmanti probanda, vel obiectiōnibus contra illam eludendi, aut verosimiliter eludendi, ex vlo effe posse oportet, electionem efficacem antecedentem expressam, & formalem gloriam, vel eius, ad quod prius quis eligitur, & cui illius aseleccio fit, cetero conformis, ac subinde in ea phrasis electus, aliquo Augustini textu, atque verosimili interpretatione probatur: nisi enim ea prima electio statuatur, cui secunda conformetur, non extit, illa vero prima electio nec adducatur, neque vlo Augustini testimonia verosimiliter probatur ut ex dictis nimirum, constat: unde ille ordo intentionis, & executionis voluntatem, seu electionem gloriam, & efficaciam ad rem praeteneat, neque verbis illis Augustini ex sermone illo 7, recitat, quæ aperiuntur de electione gratiae, sive ad gratiam sunt: quod autem occasione erroris Pelagianorum, & Semipelagianorum confundendi locis pro affirmante sententia productus de electione gratuita ad gloriam ante merita ab soluta ex gratia prouentientia contra Patronum antiquiorum communem sententiam eam non admittunt, nisi post merita gratia sententiam suam Augustinus dixerit, neganti sententia contra affirmantes plurimum donat: neque compunctionem, vnamque, & flatam apud Patres antiquos sententiam negantem fuisse, à qua nimirum nisi Ecclesiæ declarationes, ac definitione in oppositum extante, (quam hactenus non extare aduerfarunt) nullum Augustinum quidem citra temeritatem recederet licet. Fallit autem est villam de efficacia electione ad gloriam antecedente merita ab soluta ex gratia prouentientia ante Scholasticis scilicet proximi, nedum apud antiquos Patres, estitisse.

7. Secundum Augustinum vbiis de electione gratuita, ac sine meritis agit, de ea vt dogmatica veritate à scriptura, & Apoloſto p̄fertim, tradita agit: atque per aduersarios electio gratia, & autem merita prouentientia ex gratia dogmatica veritas non est: ergo nullibi Augustinus de electione ad gloriam antecedente merita gratia agit, sed solum de antecedente merita naturæ sive Pelagiana sive Semipelagiana ad prædestinationem, vel secundum omniem sui partem vel secundum eius inchoationem & initium, vt Semipelagianum errorum Pelagii moderantur. Confirmatur: quia Augustinus, vbiis electionem antecedentem merita Pauli testimonia, atque argumentis ab eo taciti in primis confimat. Pauli vero testimonia, & argumenta omnia contra electionem ad gloriam, seu prædestinationem ex meritis p̄tē nostris, sive ex operibus per naturam vires habitis, omnino sunt: ergo pro hac soluā electione efficaci ad gloriam, sive prædestinationem antecedente merita naturæ, ab cetero independenti agit Augustinus. Tertio Augustinus ex instituto contra Pelagianos, ac Semipelagianos agit contra electionem ad gratiam, seu prædestinationem, dependentem, & subsequentem ad merita viribus naturæ habita, ita electio, & prædestinationis, sicut & Paulus contra Iudeos, qui iustificandos se ex legi operibus naturalibus arbitrabantur: atque locis omnibus, quæ ab aduersariis producuntur, & reliquis, quibus de antecedente electione ad merita prædestinationi quæ æquæ ab ipsis pro affirmante sua sententia produci possunt, nullisq; proinde aliis, contra Pelagianorum errorum de subsequenti electione gratiae, & prædestinationis, ad merita naturæ pugnat Augustinus: ergo contra hunc eis omnibus pugnat, non contra aliam opinionem p̄t̄los Catholicam, quam nullum aduersariis ipsis fatentibus) infelicitatur. Pater: quia verbis, locisque omnibus explorato sententia erroris, quam ex instituto Augustinus, cum Paulo impu-

gnare, aduersis contra illam eos non pugnare, sed contra aliam occasionalem, contra quam extendi, vt cuncte possint, pugnare, sive sane cuvis homini incredibile: immo, & Augustino, & Paulo irrationaliter: nempe vbique, quæ instituti sui præcipui, tantique ad fidem momenti, quod sibi eis omnibus locis proposuerunt, oblitos ad occurrentis aliud, de quo cum disputationem instituebant non curabant, sed easu inciderunt totam disputationis suæ aciem diuertisse. Quarao inde atque ab absurdio videntur arguo: quia concilia, quibus Pelagianorum, & Semipelagianorum errores damnati in Ecclesia ab Augustino temporibus sunt, testimonium Pauli, & Augustini ait ad eorum damnationem immittere fuerint: cam omnium vtrique loca iuxta affirmantis sententia Patronos de electione ad gloriam antecedenter ad merita orta ex Dei gratia sentim legitimum, atque ad vtrique intentum habent, non autem de electione ad gloriam, quam si habent eis Doctribus non profuit cum in eo iuxta intentionem, & institutum Pauli, & Augustini intelligi necessario debent, vnde imprudenter faltem, eis testimonii actos, motusque eorum Conciliorum Patres, & Ecclesiam: immo, & Ecclesiam seducunt ad eorum errorum damnationem suisse dici posse: quod est blasphemum. Quin si sentimus ab affirmantis sententia Patronis legitimum etiam Pauli, & ipsum interpretantis Augustini testimonia habent, habereque possum, altero de electione ad gloriam efficacem, & prædestinationem independentem à meritis nature non excludo, posse quivis errores Pelagii, & Semipelagianorum damnatos non esse contendere: sed potius sententiam negantem electionem efficacem ad gloriam ante merita ab soluta a gratia prouentientia, atque ab eis independentem: siquidem testimonia Pauli, iuxta Augustini intelligentiam, que damnationi præceduntur, eum sentim legitimum, & capiunt etiam, & habent. Alij vero æquæ vtrique negantiam sententiam electionis efficacis ad gloriam, seu prædestinationis antecedenter ad merita ex propriis viribus, & gloria antecedenter ad merita ex propriis viribus, & gloria antecedenter ad merita gratia, sive damnata, cuius oppositum affirmantis Patroni, & Theologi reliqui certum esse affirunt, & supponunt. Iam Prosperi testimonia ab affirmantibus inducta Vafquez ita intelligit 1. part. d. 39. c. 5: ut electionem etiam ad gloriam, scilicet collatum, & executum ex meritis ab aliuncta gratia profectis, cum Patribus omnibus Semipelagianis admiserint, vt ea refuerint loca, nusquamque de eo illis sive ab Augustino, aut Prospere refutatos; sed solum de eo quod aliunctam gratiam primam auxiliantem, & prædestinationem ex operibus nostris in suam, inchoationem, & annullam faltem tenuissimam sumptuose docuerint: Id quod foliæ euacuando difficultati opposita tarat.

8. Addo Semipelagianos vterius non admisimus specialem Dei prouidentiam, sive specialis gratiae preparacionem erga prædestinationes præ reprobis, sed gratiam etiam suam æqualiter, & in communi vtrique offere: ab ipsis vero inæqualiter participari, pro ex propriis viribus ad illam percipientiam, præmeritandam inæqualiter conabantur: ac proinde prædestinationem, & reprobationem, per quam alii vafa honoris, alii vafa contumelie, iuxta Apoſtolum, sunt, non incipere à libera, & gratuita Dei voluntate dandi alii specialem gratiam, efficacem, qua certo ad regnum obtinendum dirigentur alijs prætermis: vnde aliorum prædestinationem ad regnum, atque aliorum à regno reprobationem in voluntate efficaci diuina illud conferendi, aut denegandi post præfusa merita, & bonum ab solutum, vel malum vlo grata illius in communi, & inæqualiter cunctis oblatæ, inæqualiter vero pro naturalis, conatus inæqualiter participare sitam sollemnem esse: quare nec Deum bona opera, aut merita illa prædestinatione donare: sic coram sententiam recitat Augustinus Prosper ep̄t̄ citat. Itaque quantum ad Deum pertinet, omnibus paratam vtriam aeternam; quantum autem ad arbitrii libertatem ab his eam apprehendendi, qui Deo sponte crediderint. Et auxilium gratia merito creditur, accepit. Hilar, sita etiam ep̄t̄, ad Augustinum, sita etiam ex illis recitat, Non ergo elegit Deus opera cuiusquam in præscientia, qua ipse donaturus est; sed fidem elegit in præscientia: ut quem crediturum esse præficiat, ipsum

336 Contr. VII. de Prædestinatione.

ipsum elegit, aut Spiritum Sanctorum daret, ut bona operando etiam vitam eternam consequeretur, Augustinus vero in hoc etiam eos condemnat, quod ex ita parvis meritis, & perseverantia præfusis prædestinatione minime gratuita & liberalis ad regnum a Deo habeatur, ac non potius ex gratia specialis præparatione per occasiones singulas, quia, & merita omnia & perseverantiam donat, ut iuxta suam prædestinationis definitionem se præparatis gratuito a Deo beneficiis, certissime quicunque liberantur liberantur. Ut ex Dei tandem prædefinitione totum negotium directionis certa, & infallibilis prædestinationis in gloria regnum, & salutem petagatur, atque prædestinatione absolute, quia vasa honoris quidam pro aliis sunt, ante merita absolute dicatur: quia in re a Græcis Patribus, quorum auctoritate Semipelagianis se protegebant, discessit foras, quia minus caute de re, & modo loquendi Semipelagianis preluerant. Nominis vero a non ita de re Semipelagianis redolentibus, primo, & ab Ambroso, & a Hieronymo in id quos præsuln, & præfessus ad Rom. 3. & Fugitio 1. ad Monim, cap. 14. discessit, prædefinitionem ex præficiencia abso-lute meritorum, ex gratia adhuc prouenientium, absolute dictam constanter, & vbiq; negans: immo lib. de Prædestinatione c. 3. (si ipsius Author sit) non simpli-citer, & absolute talen omnino apud ipsam gratiam, & liberalem prædefinitionem ex abso-lute meritorum gratia præficiencia admisit, sed cum addito remunerato-riam his verbis ex præficiencia virtutis prædestinatione si remuneratio absolute. Est autem ratio: quia præde-stinatione Sanctorum ad gloriam dicit auxiliorum gratia, quibus certo ad illam de facto, & absoluto, & infallibili-ter consequendam diriguntur, ac destinantur præparationem, quia absolute, & secundum se totum nequit esse ex meritis gratia, ad quae præcedit: quare neque ex meritis absolute præfusis esse, dicte absolute potest: tametsi, prout ad præmium solum ex meritis præfusis ex aeternitate a Deo præparatus referunt, dici præde-stinatione ad ipsum merito posse: ut ad Pauli locum recita-tum proxime sapienter obseruavit S. Thom, ita locutus: Dicunt quidam, quod præficiencia meritorum bonorum, & malorum est ratio prædestinationis, & reprobationis. Hoc rationaliter diceretur, si prædestinatione recipere tan-tem vitam, que datur meritis. Denique Prosperi verba illa: quod reprobatis (typorum virtutis perturbatis legi-tus) priorum de hac re opinoribus penitentiam pro in-veniuntur, & una sententia, Patres Augustino, & Prosperi antiquiores, priorum nomine, haud quaque denotare: sed Pelagianos, vtroque etiam antiquiores: quorum do-ctinam Semipelagianis abitare se profitebant, quoad omnes, & singulas partes, quibus prædestinatione secundum totam suam seriem, & adequate sumpta constat: ex meritis, & operibus naturæ constituendam; cum tamen in eandem ex aqua gratia prædestinationis, ac reprobis per occasiones singulas oblatæ a Deo, inæqualiter tamen pro alterutrum inæquali conatu abso-luto naturæ ab-solutè participata (ut nuper ex ipsius Prosperi epistola eadem referatur) & quo absolute conatu præfuso, alij vala honoris, alij vero contumelie vata fierent, in eandem Pelagianorum opinionem, seu potius hæresim, à qua recedere profitebantur, reciderent: id quod fa-tis declarant sequentia Prosperi verba: eos quorum agi, & una sententia ab ipso dicitur, designantia: nem-pè qui profutum ex prædestinatione Dei secundum præficien-tiam accepérant (abso-lutam) ut ab hoc Dens alios vasa honoris, alios vasa contumelie fecerit, &c. Nemo autem antiquorum Patrum ex præficiencia abso-luta operum, etiam ex speciali Dei gratia prouenientiu-m, alios vasa honoris alios contumelie a Deo fieri docuit (si Græcos aliquot, qui Semipelagianis incautè præluxisse putantur excipias) sed Pelagianoli, qui-bus tandem dogmate de gratia oblatæ æqualitate, eiusque per occasiones singulas in qua participatione pro conatu naturæ inæquali nolentes, volentes, iuxta Prosperum, & Hilarium confenserunt.

9. His opposita, apponendaque omnia pro affirmante sententia Augusti, testimonia virginiter, et in illa recita-ta, facile exarantur: sed hoc etiam ofteniam hæc-tenus Augustini mentem de electione formaliter expresa, & efficaciter ad gratiam antecedenter atque independenter

proinde à meritis Pelagianis, ac Semipelagianis per natu-ram, vires habitis semper suisse, aperit demonstrant: et-iam c. illo 7. de corrept. & grat. dixerat: eligi in filio suo ante constitutionem mundi per electionem gratia facta autem gratia, iam non ex operibus, aliquam gratia non est gratia. His autem ultra exprelam electionem gratiae, quæ gloria formaliter non est) cum Apollinis affert, Apolli eiudem argumento contra hæc, qui legis notitia, & naturæ facultate operibus, propter quæ Dei gratiam iactabant se conquiri, vitor contra Semipelagianos, & senui quidem eodem, ut arguit, nece-sitate si ob merita ex naturæ viribus orta Dei gratia, & prædestinatione a Deo habeatur, gratiam non iactari: ergo horum solum præcandidatam ad gratiam, & gratiam electionem, seu prædestinationem Dei probant, antecedere non posse. Confirmatur: quia ex excusatione meritorum ex Dei gratia male, & contra scilicet argu-ret: quia ex eo, quod merita ex gratia pronuntiant, Dei dona beneficia, & gratia sunt: quia ut idem constat ait in Deo donantur, in radice coniugia vocantur: ergo alium ob merita ex gratia ac subiuste gratia donantur, male argueret, gratiam non fore gratiam, quæ a Deo male inde gratiam ob eiudem modi merita donasse negaret. Confirmatur totum verbis Augustini, quibus electi sunt per electionem, & idem ex præ-dictis, non præcedentiam meritorum suorum: quia gratia de-est omne merito. Confirmatur secundum: quia merita præcedentia ex gratia non euacuant rationem gratia in gloria, quæ ob eiudem modi merita datur: ergo male cul-daret præcedentiam meritorum prædestinatione ad electionem gratia proximis verbis, quia gratia est in merito. Si loquerentur de meritis gratia, ac non vi-ram naturæ prædestinationi foliolum. Antecedens Tridentini supra recitat, vbi gloriam pro meritis ex gratia ortis datum, gratiam per gratia datum apostoli: & Augusti, cum saepe alias, tum epist. 10. unde vita omnis meritis præcedentia redditus: tandem, quia eadem non meritis redditus non nobis parva sunt per nos in sufficiem, sed in nobis facta per gratiam etiam (non vita eterna) gratia nuncupatur. Quarto verba ipsa applicata: electi sunt, quia secundum præfutum ratione: satis ostendunt non loqui Augusti, de electione gloriæ, & antecedente merita, & vocationem: sed de electione gratia; alias enim vocatos, quia electi quædam, & quia vocatos dicere: siquidem non vocatio electio, sed electio postea vocationis causa fore: quoniam vero vocatio efficax gratia auxiliariis per singulas occa-siones vltæ ad finem vitæ, quas omnes præcedentiam complectunt coniuncta, & infallibiliter certe con-ixa cum iustitia, perseverantia, & gloria eterna illatione scientia media, quæ dirigunt, & gloria ipsa euangelio vocationis, sive prædestinationi, virtualis, & incep-tio electio postea vocationis causa fore: quoniam vero vocatio efficax gratia auxiliariis per singulas occa-siones vltæ ad finem vitæ, quas omnes præcedentiam complectunt coniuncta, & infallibiliter certe con-ixa cum iustitia, perseverantia, & gloria eterna illatione scientia media, quæ dirigunt, & gloria ipsa euangelio vocationis, sive prædestinationi, virtualis, & incep-tio electio postea vocationis causa fore: quoniam vero vocatio efficax gratia auxiliariis per singulas occa-siones determinat infallibiliter, & necessarii consequen-tes saltem, cum iustitia, perseverantia, & gloria regis connexa electio ad iustitiam ac in ea perseverantiam, & regnum, sive regnum cum Christo, & potius quidem iure, ab Augusti dicetur. Confirmatur: siquidem ex necessitate consequenter, & infallibili coniunctio vocationis suffi-cientis reprobo data cum eius positione: tametsi neque ex intentione antecedente, adhuc inefficaciter, neque ex decreto regulato per scientiam medianam de eius positi-onem, & inquit, electus ad utramque reprobos dicitur ab Augusti ibidem scribente, Deum eatus Apolli elegisse ad regnum: Iustam vero ad effundendum sanguinem.

10. Denique

10. Denique eadem consequente necessitate constat prædestinationum numerum integrum electione gratia efficacis regulata per scientiam medium, & in prædestinatione inclusa seruandum, nec posse, possibiliter consequente, electione gratia illius, & virtuali ad regnum resiliere; rametis electio efficax ad regnum merita non antecedat: quod autem efficacia auxilia per occasiones, etiam singulas, ad bona opera iustificans, perfeuerantiam, & gloriam denique obtinendam in ineffaci gloria intentione eligi à Deo, & conferri prædestinationis posuit diximus hic, & ostendimus non semel, fufusque ex instituta contr. 6.4.3, q.2. cert. 2. & 3. Quare nihil inde ex ratione interpretationi eorum testimoniorum ab affirmatis Patronis subiuncta excluditur: immo nec si, quae rounte ab aliis præter Dominicanos Thomistis, cum quibus non agimus, ex ratio alteratur: quandoquidem ceteri (cum quibus res nunc est) è solo ineffaci gloria intentione totum negotium (quod absoletè electio gratia efficacis per occasiones singulas fieri nequit) prædestinationis peragri à Deo posse fatentur. Ex quibus negligenda potius, quam diluenda, veniunt plura alia testimonia Augustini, quale illud est ex c.14 de correptione & gratia. *Deo volunt salum facere nullum humanum resistit arbitrio i sic enim velle, & nolle in voluntate est potest.* et diuinam voluntatem non impedit: nec superer potest. Vbi nec de voluntate, & electione remuneratoria gloria propera merita præsumta (quibus Deo volunt salum facere de facto, & exercitè non resiliit, neque alia subiude virtus voluntatis, & potest diuinae commendatio fore, quam si diceret, neminem illis resiliendum resiliit, sive ex suppositione, quod non resilietur) sermo eis poneat; sed de voluntate & electione ad gloriam antecedente merita, immo nec voluntate confundi auxilia efficacia ad perfeuerantem merendum, que salutis expresa, & formalis voluntas non est, qualem Augustini verba significant: sed nec de voluntate, sive intentione salutis, & gloria ineffaci, cum si voluntate Deo salum facere non solum resiliat ab aliquo possum, verum & à pueris (reprobis scilicet) de facto resiliatur. Confirmat vero Augustinus suam doctrinam de potestate Dei ad homines pro suo arbitrio salvandos, si velit ex 1. Reg. 10. & abierint potentes, quorum Deus teat in corda cum Sæculi. Ex eis regni intentione efficaci Deus Principum populi corda tetigiterat. Ne verò de fine temporali (materia à Deo scilicet diuina) extra rem adduci nonnulli respondent ita: sicut virgo. Si ergo cum voluntari Reges in terra Deum constitutere, magis habet in potestate sua voluntates hominum, quam ipsi suos: quia alius facit, ut fiat in corripi corde correptio, ut calefici constituerit in regno: & c.20. idem telpsonum ita confutat. An fore existimat ad regna terræ facienda Deum voluntates inclinare: ad regnum vero certè obtinendum Deum non inclinare, quorum voluntates: de gratia & libero arbitrio. c.46. illud Ambrosii: quem vult religiosum facit, ad idem probandum laudat & inducit, & cap. 49. scribit: *Em fini peccato esse, quem Deus vult talem esse.* Ambrosius ex lib. 7. in Lucam truncatus (est ad genuinam eius mentem, recitat, ut non totam aperiat: integer sic habet: *Quos dignatus vocat, & quem vult religiosum facit,* ubi explicatur voluntas Dei obtentuā certo, & infallibiliter actus liberos nostros, sine villa resiliens: est enim non nuda voluntas Dei illorum intentiua; sed, ut coniuncta cum efficacia vocationis electione, quam illa prima verba declarant: *Quos dignatus vocat congre nempit, atque ita vocando quem vult religiosum facit,* & lane, cum absoletè efficacia intentione salutis antecedente ad medium electionem è sola efficaci, & efficacium medium electione diuina salus obtinetur, ac certò, & infallibiliter obtineri, à nobis positi, ut aduersarii fatentur, neque quenquam Deo absolute volente salum facere obtinere: oportet, ut intentione ineffaci salutis ita salvandorum Augustinianam generalis, absoletè intentionis illius efficacia, ab aduersariis fatetur: ut nec ita salvandi possint resiliere: in eis autem sola impotenta consequens resiliendi ratione adiuncta, atque ex ea intentione subiecta electione medium efficacium per scientiam medium, ut diximus, directa, & regulata inveniuntur: quare ea generali Augustini doctrina, nihil eum de efficaci intentione absoleta salutis medium electionem ac subiude merito afferri: tametis pro affirmante debiliora adhuc sunt, quæ proferantur.

Christoph. de Ortega de Deo Vno, Tomus II.

ta salvandorum antecedente cogitata fatendum aduersariis est, ut certè non cogitauit; sed solum de potestatis sive omnipotentis diuina virtute, in qua respectu voluntatis, quantumvis rebellis humanae efficacia auxilia, tametis iuris fecit indifferencia continentur: ac proinde si Deus circa salutem cuiusvis, quantum potest facere, velit, nullum arbitrium creatum vñquam de facto resiliens, immo nec potest consequente possibiliter resiliere, (et si antecedente vñpotè liberum posse) nec diuinam voluntatem impedire, aut superare potestatem.

11. Nec fortioris armaturæ illud est, quod ex August. 3. contra Julian. c.3, affectebatur ad duplum voluntatem efficacem, sive electionem ad gloriam, alteram ordine intentionis merita abholita prædestinationi antecedentem, alteram ordine executionis ad illa subsequenter. *Elegit autem secundum suam gratiam, & secundum ilorum infinitam.* Hic enim, sicut & reliqua loca Augustini, & de electione ad gloriam, non autem ad gloriam formaliter & expressè est, sed virtualiter solum & interpretatur, nec merita ex gratia excludens, sed Pelagiana, & Semipelagiana solum excludens ex virtibus naturæ, contra quæ solum vñbvis de electione gratuita prædestinationum agit inuictus: id quod ex eo c.3. speciam præstat & expressè. Probat enim esse electionem gratuitam ex 11. ad Rom. *Reliquis per electionem gratis talus fuit a suni.* Ex quibus inferit. Si enim de tuo opere præsumis: ergo meres tibi redditur non gratia condonatur: si enim gratia est, gratia datur. Cum autem de prædestinatis sanctis c.10. dicat co prædestinationem a gratia differere, quod illi gratia preparatio fit, gratia vñcū sit ipsa donatio: atque hic gratiam condonari gratique donari, de auxilio gratiae, sicut Apostolus pos. quod alij ab aliis discernuntur, plane loquuntur. Alij vero vñramque electionem colligere volentes ex eodem August. q. 2. ad Simplicianum, quod ibi præter electionem infinitarum ad vitam aeternam aliam, qua quæ iusserunt eliguntur, (tametis occultam) agnoscunt, satis ostendunt parvum se in Augustinie veritatis: immo & Augustini textum, quem producunt non legile: ut enim vidimus supra n.2. solum ait se non satis intelligere: quo modo nulla præcedente meritorum diversitate ex parte electorum propria ad primam vocationem gratiam electio esse possum, quam Apostolus ad Rom. 8. illis verbis, ut secundum electionem propositum Dei manaret non ex operibus sed ex vocante dictum est, &c. & sicut eligi qui sunt, ut iusserunt, eligi ad gloriam esse villatenus, intelligere non posse: cum gloria ad iusificationem non ordinatur: sed potius est conuersio ad gloriam ordinatur iusificationis: quare de electione ad gratia vocationem sermo est perspicuus. Tandem alij idem excusat c.3. contra Julian. verbis illis, nullum elegit dignum, sed eligendo facit dignum conantur deducere: agit enim aperte de electione ad gloriam: alioqui cum negari vñuerit, de omni electione sit, si de electione ad gloriam loquatur, nullam ex meritis condignis esse haeresi manifesta doceret. Mitto illud quod inconsutus adhuc ad intentum idem producent ex c.8. de bona perfeuerantia: *in crutabile iudicium Dei efficietur ex dubius peccato originalis, aut actualis infidelis onus assumitur aut vocatur, coniuga vocatione, alter relinquatur.* Quel non vocetur omnino, vel non coniuga vocetur? Denique cur ex dubio, in his vñ deus perfeuerantia, alteri non item? Id enim de electione ad vocationem & gratia est, & ex parte illorum nullā inueniri, affinare posse ratione discretionis illius ac proinde ad occultu Dei, ac voluntatis iudicium recurrit solummodo cum Apostolus posse significat: ea fots etiam ratione dominum perfeuerantia, etiam secundum eam prædestinationis partem, quæ perfeuerantia dono respondet, dari sine meritis aliquando Augustinus significat: quia ex eis iustis vñ sapientia à Deo datur, & alteri denegatur: quare, nec in ea discretione ratio meritorum videatur haberi. Concludo ergo, nihil ab autoritate pro parte altervra firmum afferri: tametis pro affirmante debiliora adhuc sunt, quæ proferantur.

CERTAMEN V.

Quorsque Vasquez contra Soarium
minus solidè discurrerit sum
matim expeditur.

1. **C**onuenit utriusque (ut diximus) absque efficacitate intentione salutis & glorie prædestinationi salutari eum à Deo ex speciali prouidentia posse, totamque illum prædestinationem atque huius effectus omnes posse confidere contra Thomistas Recentiores Dominicanos hic omisso, atque in simili de necessario decreto prædeterminatio nolitorum contingentium fusè confutatos tom. I. de Deo uno controu. 3. tota disput. I. atque hac etiam controu. & quæst. non solum. Offendimus enim ex ineffaci, vera tamen, & seria intentione salutis reprobatorum sufficientia auxilia ipsi à Deo prouidet, quam veram intentionem salutis corum (ut vidimus controv. 4.) licet ex Thomistis hisce pauculiorum, non sine temeritate, negent, reliqui tamen cum reliquis Theologis, scriptura, & Patribus concedunt: quare illorum pauculorum ratio, (quod nisi ex efficaci finis intentione media applicari ad finem abolute nequeant) ex eo Theologico dogmate de mediis sufficientibus pro reprobis ex ineffaci salutis ipsorum intentione à Deo prouisum confutatum abutit est: immò & humana etiam experientia, cuius opposita eam ratione confirmare volebant: Siquidem ex intentione vera ineffaci media, quæ iudicis nostro intento fini consequendo inseruire abolute possum, plerumque applicamus, tamen si fecuriora, & efficacia alia ad finem obtinendum: quia coram applicatio maioris statit applicare omittamus. Ratio autem à priori est: quia de ratione efficaci intentionis finis est intendente determinare ad faciendum, quantum potest ut finem intentionis confeatur: quare ea omnia quæ in sua habet potestate ad finis certiorum fecuriorumque aequatioinem apliceat, & apponat non intendere efficaciter finem aperte conuincit. Cum autem infra eam intentionis motionem determinatiuam ad securiorum, & efficaciorum medijs applicationem, motione intentionis vera, non determinatiuam ad securiorum medijs, sed solum ad sufficientis appositionem non repugnat: immo neque ad huius appositionem non determinatiuam, sed impulsa solum, ex eo, quod efficacia media non adhibeantur, veritas intentionis non reicitur: quin potius ex motione ad medijs sufficientis applicationem vera feriaque (licet non tota quæ effici poterat ferieta & intentione) intentionis finis conuincitur: cum impliceat medium verum ad finem eligi, & applicari nisi finis vera intentione præcedat. Reliquorum vero Recentiorum Thomistarum Dominicanorum ratio, quod inter intentionem, & electionem medium proportionem requiriatur, ut efficaciam electione non, nisi ex efficaci finis intentione, possit oriiri, ne casu Deus in horum electionem, & finis subinde consequentem, & ultra quam intenderit, videatur incidere, ex dictis facile subrigit. Etsi enim in eorum mediorum electionem, & finis consequentem ex motione determinatiuam præcedentis ineffaci intentionis non veniat, venit tamen ex motione impulsiva intentionis illius; unde nec ultra quam intenderit finem consequitur: Cum vere iuxta hos Thomistas eius consequentem intenderit. Nec casu in illam, & medium efficaciam incidit electionem: cum ex præconfiliato, siveque voluntatis arbitrio, & deliberatione in eiusmodi electionem, & finis consequentem sciens, volensque libere venerit, ac deuenient: non fecus, atque in ipsam ineffacem finis intentionem, nec unde determinatus venit, atque, velut in intentionem finis eiusdem, veniret. Sed hi casum contingentis actus, seu effectus respectu liberi agentis, cum huius, & efficacius libertate male confundunt: illud demum de proportione

ne inter intentionem & electionem quoad efficaciam (quod vel impugnata causalitate, & fortuio respectu agentis male probant, ut vidimus, vel nullatenus probant) falsissimum est. Nam, vel debet esse actum ipsorum subiectum, quoad efficaciam proportionem, vel obiectorum seu in obiectis, ad quæ illi agus ferantur, at tandem: subiectum autem non requiritur; alioquin nullus medijs ex intentione ineffaci finis electio efficacis esse potest. Cum tamen ipsi faciantur ex intentione ineffaci salutis reprobatorum electionem efficacem medium sufficientem eis de facto prouisum à Deo haberi: sed neque obiectum sue ex parte obiectorum; in que tendunt, requiri ex proportione potest. Tunc, quia ea ad actum proportionem impernit, est: tunc, quia intentione salutis reprobatorum plurium, efficacia media plura ad actus conducentes ad ipsorum salutem à Deo duci, & prouideri, cum ut honestos actus exerceant cum intentione supererent (plura, inquam, sive etiam quam prædeterminari pluribus, qui sola presentia finali tractatæ totius diuinae vite salutari) negat prædicti Thomistæ non possunt. Hac (prater generali ratione de euestione libertatis, & contingentie obiectum salutis ab ita antecedenter electis prædeterminatis, præstamque citatis locis, atque postmodum præmeditatis ad institutum præsens ratione & sententie Thomistica, & hisce Dominicanis de necessitate intentionis fectionis ad gloriam merita absolute prædeterminatum antecedenter (in terminis ut ait) confutandi fuerit facis.

2. Venio ad nostros eorumque auctoribus ex quo, qui ea necessitate exclusa alterius sententie in quælibet de facto adhucferunt. Soarium affirmant principis, & Princeps adest itenue pro affirmativa dicimus, atque hanc curia, ut plura cogitare oportet, potius facit, & impossibile citatis locis præfertur de auxiliis, c. I. ut nostri Vasquez negativa sententie Dicis acutum Recentiores aliqui mererentur, si Soarium, ex quo obserbabant saltem circa, summa vero doctissima pro affirmante sententia est, ut antecedenter metta præstabilita efficacia intentionis possibiliterat (qui subtilia affirmativa de facto sententia sua exinde relatur) obserbit: statutum primo, in diuinis voluntibus dierunt, inuersumque ordinem intentionis, & executionis intercedere debet: ut primo voluntatis a fini amore ad mediorem amorem gradatim, potius, & potius, quo media remota, & remota finis ad remissum usque descendat: 2. vero executionis ordine à remotissimo hoc voluntatis amor incipiat ex inde ad proximiora, & proximiora fini potius & potius descendat: id quod, & neccularium videtur, cum media remota proximiorum causæ sint, supponere ab aliis ad posteriorum executionem debent, & in prædestinationis ordine ab aduerteris, ex intentione ineffaci salutis prædeterminatorum necessaria admittendum: cum ordine intentionis finis amor antecedat ordinem vero executionis auxiliij amor ex fine primi sit, deinde meriti ex auxilio orti, at tandem finis amor exsecutus sit postremus: quod autem amor finis ordine intentionis aliorum amorem antecedens efficax, vel ineffaci sit, nihil refert finis etiam liberi, & coniungere a nobis obtinendi libertatis, dummodo ex sciencia media dicitur: efficax ille amor primus, seu intentio huius à Deo conceperit, iuxta eundem Soarium doctrinam generalē de præfinitionibus diuinis contingentibus nostris operationibus: statutum secundum, in electione, seu intentione efficaci illa prima Dei gratitudo, & profus finis meritis illud gratus, vel ex parte actus, seu intentionis ipsius accipi posse, ut scilicet ad eam concepcionem nulla omnino merita abolute præsupposita, ad gloriam electi Deum abolute mouent, ac meritis inducent: vel accipi posse ex parte obiecti, ut scilicet præstabilitati gloria à Deo efficaciter intendatur efficaciter conserui, sive habeat, sive non habeat merita: ac prouide intendatur gloria gratitudo, sive non onerosa ex intentionis illius conferenda: vel potius contra ex parte obiecti onerosa, ac non gratitudo conferenda: efficaciter intendatur: scilicet ob merita prædestinationis, ac quod præsumit & corona ab ipso conseqienda. At igitur gratis, & sine meritis

5. *Sue ante meriti vilum absolute præsumum ex parte actus prædestinati gloriam a Deo efficaciter intendi: ex parte vero obiecti ea gratitudo prorsus intentione perficte Deum gloriam prædestinati multifariam intendere efficaciter posse. Primo, ut sine meritis a prædestinati obtinatur excludendo possumus prædestinati merita ab eius gloria intentae collatione, seu illam ipsi gratis, ac liberali prorsus donatione conferre intendendo: quo pacto baptizatis non adulis gloriam efficaciter videtur Deus intendisse. Secundo, neque includendo ex parte obiecti merita prædestinati, sed ut illis pro eo intentione gloria signo præcindendo, quia vel gratuitam, & liberalem vel onerosam gloriam donationem intendat: ut liberum proinde ita gloriam intendenti Deo sit, sive obmerita & in premium remuneratoria, sive liberaliter & gratuitu pro posteriori eam vel prædestinato, & exentiū conferre: quia alterum voluntate posteriori intentioni illi prima fide adseretur. Posita vero posteriori voluntate efficaci, qua determinata velit gloriam gratis conferre, non potest prædestinato eam ob merita conferre: quia huius posteriori fide voluntate contradicunt pater: sicut, nec posset gratis, & liberaliter gloriam conferre, si loco eius posterioris voluntatis oppositam remunerari poterit, de gloria vel corona & præmio, ac remuneratori conferenda possumus voluntatem habuimus.*

3. *Secundum hunc modum confimat: quia, si quis decemat ego sicut etrem solam, postea potest modum ex pluribus, quibus succurrere potest eligere: neque, vel liberali donatione, vel mutuū, vel debita solutione: si ergo ille creditor ipsius sit, quia altera ex his electione intentioni efficaci sicut etrem præcindere adseretur, sed potius illam inter addebitumque effectu deducat, secundo: quia potest Deus pluian, & vberatatem fructum terra tali tempore efficaciter decernere, quia id per suorum naturalium dispositionem, vel Sancti alius preces, aut merita, vel per gratuitam, ac pro ratis vicronam ac miraculosa dispositionem suam à se agendum decernat: postea vero circa villam cum voluntate, seu decreto illo repugnantiam, & oppositionem, quous ex his modis, pluian, & vberatatem pro suo arbitrio decernere, atque exequi: cuiusvis enim ex his modis, aut modis electio per primum illud de pluia & vberate terra decetrum libera ut de se patet, atque integra Deo est. Hinc autem modum minus sibi probatum Soarius ipse in Deo ait: quia imperfectum videatur pruis de genere, quam de specie decernere Deum cui omnia, quoad speciem, & modum a principio, ac simili, non minus, quam quoad genus, cognita, ac certo explorata fuit eius amens & confutus scrupulis his, vnde modus iste defecatur. Confutus: quia modum, & medium decet, sicut misericordia intenti secundum le finis cum specie confundit, quia finis secundum prædicatio genericum decet illo anteriori efficaciter intendatur, ac non secundum specialiora omnia eius diuidiuntia etiam prædicata. Hoc vero ratione diuina scientia ex prædicato diuina (licet, non quia inventum: ut alii putant, cui prædictio obiectum præcludere, ut sapere offendit, non contradicit) repugnat, & ex parte etiam decreti, cuius efficacia præcindit ex parte obiecti esse non potest, ut sapere etiam monstrauimus. Si ergo, ut Soarius significat, de rei efficaciter intenta, absque modi, & modi intentione eodem modo, atque de intentione rei, secundum prædicatum genericum, sine specificis confundens sit, non quidem minus Deum decens modus hic secundum erit, sed aperie applicari, & repugnare: quare censeo Soarium genus, & speciem laxe, nec stricta metaphysica, & logica significacione usurpare, ita vero pro re decreta, & efficaciter intenta secundum se, quin modus, seu medium, que facienda est, simul decernatur ex parte decensis diuina nulla est indecedit umbra quia Soarius ipse in modi huius confirmatione secunda intentionem Dei de pluia, & fructuosa terra vberata, absque vilio scrupulo, possibiliter posteriori admissit.*

4. *Tertium modum sibi probatorem intendendi efficaciter gloriam prædestinati gratuito ex parte actus, atque antecedenter ad eius merita, alt dependenter ab Christo, de Ortega de Deo Vno, Tomus II.*

illis ex parte obiecta afferit Soarius: ut scilicet gloriam prædestinati per medium meritorum determinatus ut premium, & coronam, ac non aliter obiectum, antecedenter decernat: ex eaque intentione auxilia efficacia eligat, ex quibus iustitiam adeptus prædestinatus, eam persequenter mereatur, ac subinde ob merita condigna, quibus ille decedit, gloriam ut efficaciter intendat, ut coronam, & premium ipsi donet. Nullam autem in hoc modo repugnantiam inter efficacem Dei voluntatem intentionis efficacis gratuitate ex parte actus, & independentis a meritis, & eius obiectum, gloria scilicet dependenter a meritis atque non aliter, nisi ut premium & coronam donandae: quare, & eius voluntatis cum executiva gloria, ut premium & corona concordiam esse aperi simus sic explicat, & confirmat. Primo: quia in contractu venditionis gratis quis vult huic, & non alteri rem suam vendere, & tamen eius donationem gratuitam non vult sed onerosam, & pro pretio. Secundo qui premium defuit bonis certatibus liberali voluntate statuit, & proponit, non vult tamen bona illa gratuita & liberaliter sed oneroso ob certatis merita donare. Tertiū si ita poponens premium certatibus tantæ efficit virtus, & industria, ut sua opera, & consilio ita aliquem possit inuare, ut certo vincet, ac premium propositum infallibiliter consequerentur, sive huius potentiae & industrie concius ablique illa repugnantia, & imprudentia possit, gratuito etiam, & liberaliter ante absolute certatibus merita velle illi premium, & coronam victori a se etiam liberaliter propositam, neque aliter quam ob victoriam in eo certamine consequendam: atque ex ea gratuita, & efficaciter antecedenter voluntate operam, & industriam suam certante impendere, & applicare potest efficaciter velle, ut his suppetiis in certamine vincat, atque ob exercitatem abolitus strenuatem, & victoriam obtentam premio & corona certamini præstita coronetur. Hoc autem exemplum, in quo nulla gratuita, & liberalis efficacis voluntatis de illo certante præmiantur, vel cum suo obiecto, vel cum voluntate posteriori premium, & coronam collatim repugnantia inuenitur, est conclusio affirmans possibiliterum efficacis intentionis diuina merita prædestinati antecedenter, propositus liberalis, & gratuita de gloria ex meritis determinata, & non aliter quam, ut corona & premio donanda, causus idem, atque ut alius ipsissimus est. Et fane alterutro ex duobus postrem modo gloriam adulteri prædestinati a Deo antecedenter, gratuito, & liberaliter intendi, nec ab opposita sententia Patronis negari posse videatur: eam quippe ita gratuito inefficaciter absoluta de Deo intendi facit. Quare vel eam Deum intendere præcindendo a medio determinato meritorum ex parte obiectu, vel per merita determinata (ut verosimilium) obiectum, quia inter gratuitum intentionis, & onerosum obiectum non, nisi ex meritis, obiciendi, & ita executivam donationis gloriae ex meritis voluntatem sit repugnantia, aut oppositio vila. Quid autem adiudicari intentionem illam efficacem esse negant ad convenientiam, vel oppositionem gratuitæ intentionis cum oneroso obiectu intenti, & executionis ex intentione illa huius inefficacia, vel efficacia nihil refert. Hac vero antecedenteris efficacia intentionis, seu electionis gloria fatauta possibiliter, ut de facto pro prædestinatis in Deo adit rationes, & a priori, & ab absurdio Soarium & eius sectariorum inducunt commodius referendas resellendaque certamine belato, cum nostra negativa sententia refutatis, ne eius veritas ex probacionem, & fundamentorum debilitate apud aequos rerum ultimatores, ut non subruat, vacillat: & male

Vn x in

340 Contr. VII. de Prædestinatione.

in primis contendit Vafquez disp. 89. c. 7. & 3. p. 2. 3. c. 8. ordinem intentionis solum in Dei voluntate esse: Executionis vero in solis rebus, & obiectis, sine scilicet, & mediis executis: cum ipse efficacem etiam intentionem finis per media & causas physicas obtinendi in Deo concedat, ac postmodum voluntatem concurrendi cum ipsis ad finis executionem. Nec dubium esse posit, quin medi remotiora ad executionem praecedentia proximorum ad finem ex Dei executioni voluntate ob finem aliquem praententum, & antea ordine voluntate Dei mediiorum fini proximorum prouenire debeat: quare, & ordinem executionis in diuinis etiam voluntatibus reperi, sive ex efficaci, sive ex inefficaci finis seu effectus per intermedias causas à Deo apponendi intentione executionis ille Dei voluntates prouenant. Secundo male contendit in Soarii doctrina aliquid voluntum fore ordine executionis non eodem, ut debet, sed diuerso aque aduerso etiam modo, quo ordine intentionis voluntut est: ac proinde efficacium voluntatum ordines non concuerint inter se, sed inutile maxime discordare. Asumptum probat: quia ordine intentionis voluntut Deus merita propter gloriam: ordine vero executionis vult dare gloriam, ut Soarius ait, propter merita, leuis probatio: quia est grauis in philosophia aequinotatio. Distingue: vult ordine intentionis merita propter gloriam, ut finem intentionis non habitum, sed per merita obtinendum, fateor, ut medium, & moriuntur moralis habitum, sive absoleta existentia ad merita apponenda Deum mouens & induens, nego. Similiter distingue alteram alium partem, ordine executionis, vult dare gloriam propter merita ut finem, nego ut medium, & moriuntur absolute prohibitum, & existens sive absoleta existentia mevens, atque indicens Deum ut premium & coronam gloriam, ut ordine intentionis praesuleras, donec, fateor: Ecce harum virtusque ordinis voluntatum concordiam summanum, ut mittam ciuitatem aquinocationalis fallacie sive Vafquez ipsum patre: cum ex inefficaci gloria intentione, sive propter gloriam, ut finem, auxilia, & merita prædestinati apponi fateor: ac rursum propter merita ita absolute posita, in eorum premium, & coronam ordinis executionis gloriam conferri. Nec praefat, quod Vafquez instat, merita, scilicet, non esse media physica, sed moralia, que eundem ordinem proinde in voluntate operantis, atque in executione debent seruire: siquidem solum fini media quatenus mouent voluntatem operantis, sive voluntatis obiectum. Quocirca si autem praesul absoleta merita voluntas ad efficacem gloriae prædestinati mota est, nihil restat postea motionis moralis meritis erga Dei voluntatem exercendum. Sed tamen dupli intentionis, & executionis ordinem admisso, quem necessario vidimus admittendum, ramus ordine intentionis gloria, ut finis voluntas efficaciter, & adquaque moraliter mota sit nihile refert meritis motionis moralis eo ordine agendum; reflect tamen agendum totum ordine executionis eorum absoleta existentia prævia, quia sola potest præsumi, & corona executionum collationem exigere, & gloriam, & corona executionis motione causare: quod ipsum fati Vafquez debet admittens Deum posse effectus causarum naturalium ante harum absoletarum præsumptionem decernere: haec siquidem non solum illos physico influxu ordinis executionis causant, sed naturali precaria exactione voluntatis concurrendi executione à Deo: quam precariam executionem sua absoleta existentia fortiorum, atque ordine illo intentionis ad efficacem antecedentem intentionem diuinam effectum ipsorum non habuerunt. Quod autem ultimo instat Vafquez Deum ordine intentionis, & consultationis præconciliari, ac statuere debere, non solum, quid liberalis, & misericors, sed, ut Index 89. ait: ac proinde merita absolute expetanda, ut etiam prædestinati efficaciter intendat; ordines 89. ait aduersos & moria sibi pugnantem communigat: statuit ergo Deus liberaliter ordine intentionis gloriam dare ordine executionis, non nisi, ut iustum Iudicem, post merita, præsumat.

6. Tertio impugnat antecedentis intentionis & electionis efficacis huius possibiliteratem d. 89. citata ex Okano: quia circa id, quod aliquis non sibi sed alteri libere consequendum proponit, atque adeo ex eius

intensione iudicat non debere moueri, nec necessaria mouendum ad apponendum ex parte sua quod opus est, ut finem ipsi ab alio intentum obtineat, neque ille aliquis intentionem efficacem illius finis habere, cum aliquid executionem absoluere, in sua potestate non habet, sed frustrationis periculum, & incertitudinem obtineat, si quis, quem alteri intendit, tamen finis media ex ea intentione inefficaci possit efficaciter vello, ac de facto intendit, & sive parte apponere, est ille alter, cui finis ab altero intentus, & proprius est, medius, & ipsum finem in sua habet potestate ad media adiungendam, nisi ex efficaci finis voluntate nequeat moueri: finis, & ille aliquis, si finem sibi intendere, quem, & media scilicet in sua omnino potestate habet. Sed falsi plausus iniicit impugnat. Primo enim videtur apponere quæ ab alteris voluntate pendent, puta officium, beneficium, ita videnter, & nobis & aliis obtemperare intendere, ut ex vi intentionis illius ad eius executionem, quantum possimus moreamus, & nihil ad eius aliquid executionem fortius, & potentius vi eius intentionis omittere possimus: nescio autem quid aliud intentionis efficaciam habeat, quam determinare non ad agendum, quantum possimus, rotum, nihilque quod in nobis sit omittendum ad intenti finis confectionem: etiam cum nobis aliquid efficaciter voluntas, ut taliter a medico, alimento, & velutum a videntibus, quorum voluntates in nostra potestate non sunt, nec Dei concordia causis naturalibus necessarius, cum per illas aliquid efficaciter obtinere intendamus. Ratio est: quia infundibilitas de ratione efficacis intentionis nostra, etiam circa eas, quæ ab alterius libertate non præsumimur est. Eeci autem sit infundibilitas de ratione intentionis efficacis diuina, atque in casu praestituti, datus à Deo efficacibus etiam auxiliis meritum, & gloria. Per illud alesco nos nostra libertatis, ac indutissimis potestis sit possitque absolute antecedentis potestis non apponi: at non apponi nequeat consequere intentionis, & impossibiliter: quia intentio illa efficaciter efficiens iter per scientiam medianam præsupponit datus, ut Soarius ait, camque preinde auxiliis efficacis donatione deuolentes imbibant necessitatem contentem intenti finis habet: Quod est latius, ut fructus nequeat: atque hac ratio Deus in Scriptura corda, & voluntates nostras in manu sua habet dictum, ut ea quoquo verbum dedit, & veritas infallibiliter: atque indecibiliter quo velitarque ab August. c. 97. c. 98. & c. 1. 4. de corrept. & grat. Deum magis habere in propria voluntate, & potestis ipsorum. Dilectionem finis proprii proprii eius, qui intendit, vel alii ad possibiliter antecedentis intentionis finis posse non alieniari ad plenam vel non plenam potestem intendit, iam impugnatam recurrunt. Non enim quod in mittam omnia, quæ vult Deus ob suam tandem gloriam, ut communiter dicitur: quare, & sibi & propria finem, ac reliqua ut media ad ipsius vel j. amicitia amor ita nos in amatum transferre, & ea, quæ nobis ex complacientia nostrâ naturâ insira, ex illius complacientia amemus ipsi, atque velimus. At certi tentamus differimus de his, quæ penes intendentes potestem sunt, ut conterat, non stat in eo, quod alii intendentes habent, sed in eo, quod se solo immediate, & proxime possit, ac efficaciter velit conferre: nunc enim datus dependenter ab alterius libertate, & opere repugnat, ut patet: sed quia intentionis voluntas illa non est, sed executionis solum sui obiecti, cum nihil ad eius obtinendum rationem medi habere possit. Si autem ita finis intendit, vel intendenti, vel alteri ita in ipsius potestem est, ut se solo illum exequi possit, & etiam dependenter ab alterius libertate, atque operatione, quam tamen in sua habet potestate, ut nostras habere. Deum diximus: nec aliter, quam per alterius liberam operationem confitit, atque exequi finem statuat; tunc voluntas illa efficacem antecedens, absolutam alterius operationem, & intentionis efficacem obiecti sui est: non tamen ex ea

ea immediate effectus excusiuè poterit apponi, sed expectanda operatio alterius necessario erit: tametsi ita efficaciter intendentem intentio illa ratione efficacia sua intrinseca seipso determinet, vt efficacia media ad eam operationem, quam ratione ipsorum in sua habet potestate absolute obtinendam adhibeat: ita ergo Deum se posse habere in electione, seu intentione efficaci glorie predestinati Soarius ait iuxta tertium modum intendendi gloriam ipsius, vt premium, & coronam, nec alter quam per ipsum merita obtinendam: quare tertia hac impugnatione non tangitur.

7. Sed tertium modum Soario probatiorem impugnat ruris Vafquez. Quia actus interius, & exterior in eadem specie virtutis necessario esse in statu Theologico debent: maxime, cum interius actus specificam honestatem ab exteriori accipiat: atque in presenti, vt sit actus gratitudinis, misericordie, aut liberalitatis, efficax voluntatis gloriae predestinari, debet respicere non hominem obiectum harum virtutum honestatem (quod omnibus virtutibus communis est) sed etiam in materiali obiecti rationem peculiarem: nempe compensationem obiequi, vt gratitudo sit, misericordia subventionem, & misericordia, & pacem largitatem, vt sit virtus liberalitatis: tametsi enim his tribus virtutibus aliquid commune, & independens ab obiectis conueniat, tamen sit libere, & absque ulla necessitate physica, aut moralis obligationis tribuendi, tamen in specie aliqua eam coniuncta voluntas nequit, nisi specifica eius resipicit & pertingat. Si autem gratis, & sine meritis, quod de efficaci electione antecedente ad gloriam, denotat, virtus communis illud liberalitatis physica & moralis, speciale; quod in virtute liberalis donationis est donatio, & voluntas exequens gloriae liberalis, & gratitudo esse debet, ac non ex meritis: cum, vt exequens voluntas intentioni illi respondeat, nec aduertatur: tum, vt donatione ad aliam virtutem specificam ab ea, in qua electione illa efficax seu interius actus est, a quo procedit, contra statutum dogmae moralis Theologiae non pertinet: ergo implicar efficax electione illa antecedens liberalis, sine, ac independenter a meritis predestinari cum executiva voluntate, & donatione dependenter a meritis que de fide ex meritis, & remuneratoria est: in proponeante autem premium certioriter atque efficaciter intendente, & inuante quantum potest, vnu ex certantibus, vt futurum, & premium a se propositum (quod proxima ratio videbatur encuiri) absquecurat, duas actiones externas dafque internas distinguunt: harumque quanvis in eadem specie virtutis cum externa, quam efficaciter intendit coniunct: interna, siquidem præmissi propositum, & eis traditio externa prorsus liberalis est, certantibus communis, ac fors Reipublicæ, si præmissa de suo aliis posere debeat. Præmissi autem distributione cuique voluntas efficax erga alteram ex certantibus, quæ distributionem illam pro obiecto habet, est libere, & physice, & moraliter habeatur liberalis non est, sed gratitudinis & remuneratoria seu distributione iustitia, vt externa ista distributione: quod si alius a proponeat, & collaturo premium efficaciter intendat, adiunctorum subinde, quantum potest, alteram ex certantibus, vt premium consequtatur, cum media solum possit conferri, idque liberaliter, si ita conseruit ab ipso conseruit, nimirum quod intentione efficacis, ex qua illa donat liberalis etiam sit, illud de voluntate empionis & venditionis extra rem videri ait. Pacifici enim de re, & prelio ad eam virtutem pertinet ex cuius fine quis pacificetur, & quanque ad nullam, immo quandoque ad virtutem, si ex fine fornicationis, ludive immoderati, & vitiis pacificant. Extremum de intentione ineffaci, que idem viri virtutis opus cum externa actione non facit leuis videtur, nec liberalitatis, sicut efficacis intentio, affectus est, sed benevolentia ad plures virtutes communis. Hoc tamen, est acutissima, intentum non euincunt, Scenim præmissum quis proponat ex intentione efficaci, vt alter ex certantibus illud consequar, ex qua etiam illam, quantum possit adiuuat, vt vneat, præmissumque donet viciori, dubium non est, quin præmissi donatio ad gratitudinem, vel iustitiam distributionem spectet, ad quam antecedens illa efficacis intentio, spectate non potest, cum debitum viciori non supponas, similiiter, vt

Vafquez ipse aiebat voluntas efficacis vendendi, seu pacificandi, ex qua rei traditio ex iustitia sit, ex iustitia esse nequit, sed ex alio quopiam mortuo esse potest: ergo non oportet, vt intentio efficacis antecedens voluntatem aliam aliciu[m] actionis executum ad eandem virtutem ad quam actio, & executiva eius voluntas spectant, pertinet: neque id, nisi de actu interno immediatè, & directè executiva actionis externæ, atque hac externa moralis Theologia docet, poruita docet; nec vim ullam habet oppositio, nisi ex debita subordinatione physica intentionis, & electionis ex ipsa quæ ob finem intentionis esse debet, sive efficacis, sive inefficacis intentio sit: quare, & contra Vafquez ipsum vim habet exemplum, si quam habet. Denum eundem tertium modum impugnat: quia, si unico actu intentionis glorie, seu intentionis antecedentis gratuitæ, & liberalis, non nisi ex meritis donante, ferri intelligatur poterit quidem ferri in gloriam per, vel propter merita, sive ex meritis seu ordine meritorum ad eam voluntatem concipiendam, qui altero ex his tribus modis explicetur, nequeque verificari, nisi merita prævia in eam voluntatem influant: quod & ipsius antecedentia, & liberalitatis repugnat: quare, nisi electio illa efficacis antecedens præsens à meritis (iuxta modum secundum iam impugnandum) affatur, prorsus repugnat: sed cum Vafquez ipse 1. 2. 5. 1. de intentione finis doceat illam ferri in finem cum ordine, & relate ad media necessario debere: quare non posse non directe in illum, & indirecte ad merita ferri idem sibi respondunt iudicet, & electionem; seu intentionem illum gloriam antecedentem, & efficacem ferri in gloriam cum ordine, & relate ad media meritorum, ac proinde ad merita etiam intendat.

8. Secundum de antecedente intentione seu electione efficaci ad gloriam præcisiu[m] à mediis determinatis, sive à meritis impugnat Vafquez, quia ex vi eius electionis antecedentis, seu intentionis efficacis gloriae præcisia posita etiam posteriori electione mediis determinatis meritorum ad eam consequendam, immo & electione mediorum efficacium pro obtinendis meritis ad hanc subsequentia monetur homo libere ad merendum, & obtinendam gloriam per merita. Ergo, eti[us] non mererat, nihil ponetur cum intentione, & electione meritorum præstabiliti, & auxiliorum efficacium ad merita absolute incompensabile: atqui nec deficiens meritis a gloria efficaciter antecedenter intenta excederet, cum intentio illa, & electione antecedens, & ab intrinseco efficacis gloria cum eius absoluta positione, & existentia essentia sua connectatur: Ergo, eis intentione, & subsecutis electionibus, nullaque facta impossibili sed possibili absolute positione consequeretur prædictinatus ad gloriam sine meritis, quod Soarius negat, & electioni consequtionis glorie ab ipso determinate per medium meritorum prorsus repugnat. Respondere tamen Soarius facile in suis principiis potest: antecedenter illum suam electionem, seu intentionem glorie, vel latenter electionem subsequtam mediis determinatis meritorum, & auxiliorum efficacium ad ipsam scientiam conditionatae medianam directiū, & subinde conditionata etiam meritorum, vt eius obiectum, futuritionem supponere: quia, si merita in statu absolute desent, vt potestante antecedente possint, non præcessent: quare impossibilem absolute esse suppositionem coniunctionis defectus ab illi meritorum, & electionis ipsorum, tanquam medijs determinatis electi ab absolute gloria consequtionem: ad eam quippe coniunctionem opus est vt electione ipsa supponatur absolute præcedens, & existens: quare & absolute existentia meritorum possit absolute efficacibus auxiliis, cui futurio corum conditionata & scientia media, ac tandem electione ipsa, cum auxiliorum, tum medijs determinatis meritorum impletur: ad contingendum autem absolute meritorum existentiam & eorum absolute defectum, purificata per medium absolute positionem conditione, nulla esse potest in voluntate, nisi fictitia & chimærica potestas, vt de se patet ac sepe docimus: quare sola est potestas ad non merendum, ac impedientem, ne futurio conditionata, arque electione, tum meritorum, tum auxiliij illius, in suo genere præcessit: quae est potestas non merendi eius,

Vu 3 qui

qui absolute potest, atque in sua potestate habet impedimentum possibilis, consequens non merendi, pro priori ad absolvitum meritum quem appetiuit impedit, ne fuerit ut respondimus sepe ad compendiam absolutam libertatem actus contingentis cum electione & collatione absolute efficacis auxilij per scientiam medianam regulatis, & directis: quare, nisi aliunde, hac oppositio videntur prematur ut premissus contr. 4. q. 2. contra Soaristicas præfinitiones vniuersem, ac iterum in re præfenti vrgemus cert. vlt. facile me eluctus vel cluderet impugnatio.

9. Impugnat secundo: quia, quidquid Deus vult gratia ipsius, seu propter ipsum vult, vel gratia alterius, seu propter aliud, quin possit voluntas præscindere ab utroque: sicut nec potest præscindere, ut aliquid velim, quin ex nostri, vel alterius complacencia velim: ergo Dei voluntas efficax circa gloriam prædestinat, vel veritatem circa gloriam, siueque donationem propter se, & gratia sua, atque sic aperte vult dare gratias, & fine meritis: id enim dare gratias, dare scilicet gratia donandi, & ipsius donationis & præter exclusionem meritorum in ea voluntate infertur inde: electionem mediæ meritorum ad consecutionem gloriarum locum non habere, adhuc pro posteriori: quia voluntati illi efficaciter adseratur: vel veritatem circa gloriam siueque donationem: non gratia ipsius & propter ipsam, sed propter merita, & tunc iam includit merita, & cum autem nihil possit velle nisi propter se, & gratia sua, vel gratia alterius & propter aliud, atque primo modo excludantur merita, secundo vero inquitur, ut plenè voluntatem illam ab inclusione, & exclusione præstabilitam esse chimericam, & impossibilem. Ad exemplum volentis efficaciter ex misericordia succurrere ego non definiendo pro eius voluntatis signo priori donationem, vel mutuo, vel debiti compensatione succurere responderet: iam assignari speciale virtutem misericordia, quae componi possit cum quovis ex assignatis modis executu siuecurrendi: in voluntate autem illa donandi gloriam abstrahendo à meritis, non posse assignari speciale virtutem, que cum donatione executiva propter merita componat. Sunt autem hæc ceteris debilita. Nam ponit (quod Scriptura afferit) eam Dei voluntatem ex misericordia suæ, & est causus quem admittit: & sane, cum merita ipsa ex misericordia Dei orientur potest ipse conferre gloriam ex duplicitate voluntate misericordia, & iustitia, seu gratitudinis, vel unica ab alterius motu inadæquata concepta, & adæquata ab utroque: vel propter unum vel principale motuum, alterum vel impulsuum: vel denique exercere, & ex quæ materiali actionem iustitia, aut gratitudinis in donatione gloriarum ex solo motu misericordia. Ratio autem illa nimirum aquivocationis notata supra ab nobis in alia eius impugnatione, vocum gratia, & propter se vel propter alium: accepto quippe gratia & propter se vel propter, & gratia alterius finaliter, & mediatis, ut premissus ad formam, quæ aptius ad latitudinem loquatur) verum est nullum actum voluntatis cuiusvis posse ab utroque præscindere, propter autem meritum, non est finaliter acceptum, seu finis respondeat gloria, quæ ob ipsa datum, sed potius medium morale, seu motuum, per quod illa in executione dabitur: quare abique vlla repugnativa voluntas illa antecedens, siue electione efficax prædestinat ad gloriam in ipsam eiusq; donationem ob misericordia honestatem, vel alterius virtutis modum, quin medium meritorum includatur, excludat, potest præcisius ferri: & sane, cum quod ad motum attinet, nullum sit intentionis inefficacis gloria prædestinata à Vaque asserta, ab efficacis discernere importunè ad eius efficaciam impugnandam medium istud assumitur. Ratio, ob quam secundus hic filius modus minus Soarist placet, quia scilicet videtur admittere Deum prius de genere, quam de specie devenire, quod, cum ex parte diuina scientia, cum ex parte efficacia diuina voluntatis repugnat, ut ostendimus, in modi huius explicacione benigna, quam supra dedimus. Soartij ratio rim non habet, ut iph, in suo philosphandi modo, dñepliecat.

C E R T A M E N VI.
I Haud maiori opere pretio Vaque
alii Soarium impugnant.

1. Impugnat Lessius primo. Quia hoc modo electione reprobi ante prædicta merita positivæ etiam videtur à gloria exclusi: tunc quia ceterus Beatorum numerus hac electione efficaciter præfinitum vii, & efficaciter certo lapidum numero, & certo Coniuvanorum numero, & ordine coniuvium, eius affortores eis docent: cum autem efficaciter electi nequeant non numerum illum completere, ac supra illum addi alii sine mutatione prædicti ordinis, & dilpositionis efficaciter nequeant, electione eiusmodi ante prædicta merita non inclusi, excludi à gloria potius erunt, ac deum cum ea ex solium efficaciter electi ad gloriam auxilia efficacia ad persequendum datur, qui ita electi non sunt, videntur ab auxiliis illis, & persequentia potius exclusi: vrgere primum, & auctorari certum illum numerum saluatorum communis, & efficaciter celesti inferendorum, quod augumentum, & decrementum concedant: quare nec mentem communis illius moleste addicci, certis corporis magnitudinis terminis, & proportionibus delineatum volumen. Secundum non vrgere magis. Electione quippe efficacia non est, ut auxilia efficacia donentur, adhuc prædictatis in horum sententiæ, qui ex intentione inefficacitatis prædestinationem, & electionem auxiliorum efficacium etiam ad persequendum possibiliter admittit: sed solum requiritur, ut ita electio, & prædictatis non possint non conferri: quare ex determinatione hac conrendi auxilia efficacia ita electis prædestinatis ad persequendum reprobi, respectu quorum remanet intentio inefficacis salutis, ex qua dari a Deo ea auxilia possint, ab eis non remanent exclusi sed ex mera Dei libertate, quam eis electionis similius absencia facit. Vnde secunda Lessius impugnatua euancit: quod scilicet Deus non redatur sinecere velle reprobi salutem: sed eum posse salutis insidiari: quædoquidem de industria ea deinceps auxilia, quibus noui salutandos, que si ex his auxiliis rurum ignarus de auxiliis prouideret, plenarie reprobi contingentes, verum cum id ex mera Dei libertate, non ex prædictatorum prefata electione ad gloriam prout, nil contra hanc præstat obiectio: immo ei tenuit Lessius obiectans respondere: cum ad prædestinationem, & electionem auxiliorum efficacium ad persequendum, scientiam medianam regulantem, & circumscribantem, & electionem vero sufficiuntum pro reprobi emittant, scilicet scientiam fateantur: & tamen Deum ex verâ, sincera, seruâque salutis ipsorum intentione ea a seculis eligere facili dogmatis debet: ita ut soleretur huius difficultatis à nobis datum contraria, & immo etiam in anteaformum peccatorum penam ex industria tripli: quia tunc etiam ex corruptionis, & delinquentie fine ea confert, ab ea intentione interea, tenuique salutis ipsorum non absit: de quo ruris 8. de reprobatione: indeque euancit scandalum, quod apud populum electio hac potest ingenerare: idem cum ipsi Catholica prædestinatione ingenerare potest apud ignaros, immo & apud Doctos alias, & eruditos Semipelagianos ab Augustino predicata scandalum fecit, quia non fatis ab ipsi intellecta. Parui ergo salutis scandalum est, quod è sola ignorantia, & non prædicti intelligentia ortum habet, ut Theologico examine, aut vera, aut probabilita' ratiocinatur. De quibus cum ad modum subtilia, & populi, seu casus, alii quem est nobis sermo, caput supererant fuit, ratiocinari precipit prudenter, ut de rebus ad prædestinationem fiantur subtilliibus.

2. Tertia impugnatio. Quod eiusmodi electis nullis possint respondere reprobi dammanti se antecedentes ad gloriam electos, atque efficacibus auxiliis a Deo non praeventos, ut bene videntur, ac persequentur, & electi, & praeventi fuerint, & prædestinati. Hoc enim ob ecclia

obiectione ex prædestinatione prædestinatiorum, & negotiacione prædestinationis reproborum, a quo robore contra Lessum, & Catholicos omnes intrui potest. Neque enim ex electione efficaci ad gloriam, sed ex electione auxiliorum efficacium pro prædestinatis ac non efficacium, sed sufficiuntium pro reprobis, totas suas vires, (si quas haber) defumit, sed habet certe nullas: cum enim sius ex intentione efficaci, siue inefficaci donata auxilia intrinsecus indifferentia, & efficacia, seu inefficacia extrinsecè sint, antecedentem tam in reprobis, quam in prædestinatis absolutum ad bonum, prauumque corum vultus potestate relinquent, industria, bonorum liberu locum relinquent, pro quo prædestinati laudem, & præmium, reprobri vero vituperium merentur, & supplicium. Solumque dicere reprobis possum, non ita Dennis erga ipsos beneficium, atque erga prædestinatos suffit. Quibus tamen ipse in operacione vicina parabola iam dudum respondebat: *An de bonis meis non licet mihi quod volo facere? an oculis tuis neguantur eff? quia ego bonus sum, & illo amplius. Tolle quod tuum eff, & vade. Siquidem & reprobis non de eorum bonis, & debitis, sed de suo etiam, & ultra debitum, gratis plura in auxiliis sufficientibus Deus conuolter. Nihil ergo iustitia in reprobatione prouidentia, & damnatione feruenda electio illa efficax, & antecedens merita prædestinatiorum ad gloriam potest officere. At inquit Lessius saltem Dei bonitate officiet. Dona enim supernaturalia gratis, & e sua mera bonitate communia esse solent, ut in Angelorum Sanctificatione, hominum redemptio, Sacramentorum participatione, & aliis pluribus, æque ad omnes a Deo profus patet, qui bonitatis sua, vel inclinationis, legi deficeret, si quibusdam efficaciter ex se solum, & absque eorum merito ad gloriam electis, alios ex se etiam ipso solum ab ea electione excluderet: obiectio haec ut bonum Deum faciat, subfatuat Dominum negat, nec rationis umbram habet, ut in naturalibus vnam creaturam alteri præferre possit, ut experimur, in supernaturalibus nequeat: cum non minus supernaturalium, quam naturalium Dominus sit, atque ad supernaturalia illud quale ius, atque exigentia precaria abicit creaturis, Deoque ipsa debetum: & parabola etiam inaequalis donationis operariis in donis supernaturalibus sit. Exempla de sanctificatione nol prestant Angelis communis: non probatur suffisimus omnibus aequaliter, immo aliis impertinet suffisimus, quam aliis maiorem verius est: quid ergo diligenter alios præalis ad gratiam vocatiois ampliorem & ad gloriam impensis suffis amatos? Redemptio ad omnes creaturas eius capaces extensa non fuit, cum eius Angeli participes non fuerint: immo nec aqua quod applicationem, vel per Baptismi sacramentum, aut penitentia: nec medium sufficiens ad remedium, & reparationem nonnullis promisum nonnulli opiauantur. Mitto perspicua.*

3. Quarta Lessij impugnatio: Promissio omnis est figurum voluntatis præmittentis: ergo absoluta abfatuata, conditionata vero solum conditionate voluntatis, atque promissione omnes, & omnibus in scriptura a Deo de vita, & gloria æterna facta conditionate sunt, sibi metitorum scilicet conditione: ergo nulla est in Deo erga aliquem adhuc prædestinatorem, nendum erga eos omnes absoluta efficax, & antecedens eorum absoluta merita ad gloriam electio. Confirmatur: quia obinde nemo nostrum conditionate præmitit alii, quod absolue date decreunt. Confirmatur secundo: quia Deus eodem modo omnibus præmitit gloriam sub conditione meritorum atque inferni penas sub conditione demeritorum, ac proinde utrumque ex conditionata solum voluntate, non autem ex absoluta efficaci, & antecedente absoluta merita, aut demerita, quam erga damnatio non habet, neque ex iustitia, aut retributione remuneratoria habere potest. Atque insuper, cum minime illa erga omnes sint, veræ, ferme, atque ex animo effe debent; effent autem respetu prædestinatiorum inanies minime vanaque tertulamenta, que, nisi ex ignorantia antecedentis efficacis electionis sua ad gloriam, incutere ipsi timorem minimè possint. Rursus electio haec Dei ratione auxiliorum efficacium, quæ Deus in sua habet potestate, & ita electio necessario donat, cum eorum

meritis absolutis, & persecutantia connexa est, atque ad conuertentiam proinde cum ipsis dicitur: contra vero cum non ita electis denegat efficacia auxilia ad merendum, & persecutandum eorum non electio cum negotiacione meritorum, & persecutantia ipsorum ad conuertentiam etiam dicetur: ergo idem est, promitto tibi gloriam si eam persecutantur merueris, atque promitto illum, si te anteacto elegi contra vero eius tibi facturam minorum, si te non elegi ad eam. Quod, & à communis sensu, & ratione hominum, & à Dei bonitate alienum est: immo implicitorum, cum tota terribunda gloria, vel ab ea decindit conditio electio diuina, vel non electio sit, non quæ sonat & significatur conditio meritorum, aut demeritorum. Respondet facile: promissione illam ad omnes factam, & aequaliter sub conditione fieri debuit, cum non sit absolute danda gloria reprobis, qui tamen illam ex auxiliis sufficientibus obtinere absolute potestate antecedente possunt: ratione cuius antecedentis potestatis non merendi illam, atque impediendi subiungi electionem illam efficacem regulatam per scientiam medium conditionatorum meritorum, ne suo loco, & priori in suo genere præcessuerit, potuit fieri, adhuc supposita electione respetu prædestinatiorum, conditionata promissio: cum ea electio solam necessitatem consequentem obtinendi gloriam ita electis prædestinatis inducat in suarum sententia: id quod conuertendum aliunde est, ut vim hoc argumentum habeat: maximè, cum promissio hæc conditionata gloria, motuum (ut minimum) & incitamentum, non leuit, sit ad merendum: unde facile confirmationes omnes insinuantur, sed facilis subtrahit omnia, si promissio conditionata, & ipsi supposita necessario conditionata voluntas ante abfatuata electionem ad gloriam constitutatur, quæ, etiæ necessaria ad eam promissione non sit, nullatenus autem subsequuta repugnat. Postremo, ut vim, & difficultatis umbram habeat, probandum erat: quæcumque ad conuertentiam dicuntur synonymiæ dicti, quod est improbable, præsternit in iis, quæ ob physician connexionem vnius cum alio (quælibet est inter electionem & merita prædestinatiorum) ad conuertentiam dicuntur, in iis liquidem vnum re ipsa ab aliis diuersum eorum nominibus significari certum est.

4. Quinta, & sexta Lessij impugnatio eodem recedit. Nempe ex hac electione antecedente merita, & efficacie quorundam ad gloriam, tolli, cum in quoque omnem bene operandi sollicitudinem, cum in viris Apostolicis animatum zelum. Siquidem si electus ita ad gloriam sum, ab ea exire non posse: & quamvis per merita obtinendam electus arius in eis etiam mea sollicitudo in Dei electione, & decreto numeretur, ille me ad ea omnia, ignarus etiam, & incertem efficaciter excitabit, si autem ex electis ita non sum, frustrance est præceptorum, & consiliorum Dei studiofa obseruantia: quia etiam adhuc saluandus certo non sum, quin antecedens bene merenti, & salutis potestas, & libertas, alio mibi, quam in damnatione cedat: certo autem irriti, ad rem, etiam ex electis ita non sum, frustrance est præceptorum, & consiliorum Dei studiofa obseruantia: quia ipsum argumentum contra zelum aliorum de mea, & reliquorum salute militat, tametsi per eorum zelum, & labores illorum mandanda executioni sit mea, vel reliquorum salutis de cera: nam, & hoc nihil ipsi de ea cogitantis, neque sollicitis suo tempore fieri, & ad id efficaciter excitabuntur, quin ultra statutum numerum electorum, & mensuram perfectionis, & salutis, ad quam quicunque electus à Deo est addi aliorum solertia, industria, & zelo quidquam possit. Hoc tamen totum Pelagianorum, & Semipelagianorum argumentum præcipuum, vel ponens erroris sui totum fundamentum fuit: & quod sublata etiam antecedente electione, seu intentione efficaci gloria prædestinati, positaque prædestinatione, & electione mediorum efficacium extrinsecus, certa tamen, & infallibili de salutis assecuracione (ut Lessius ipse ex intentione inefficaci salutis admittit) eandem vim contra prædestinationis certitudinem habebat: cui cum nostra libertate conciliande Partes omnes, & Scholastici, atque accuratissime & subtilissime Anselmus, & Molina noster, nostrique omnes posse infusa

runt: quare, cum impugnatio supponat electione hac Soaristica necessitatem antecedentem ad meritum, perfeuerantiam, & gloriæ confectionem per ipsam non induci, maxime si, iuxta tertium Soarii modum, non nisi per merita obtinenda gloriæ electio efficax sit, quæ absque libertate esse non possunt, nil in eo argumento, & impugnatione est, quod non æque Lessij & nostrarum omnium prædestinationem impugnat: ci tamen respondemus pro prædestinatione omnes, cuius certitudinem, & infallibilitatem à nostro absoluto bono auxiliorum vñ, solertia, & industria ratione scientie media, cui prædestinatione ciuique certitudo insituit, pendere: quare, & post absolute à nostro malo vñ impediti, ne suo signo, & priori præcessisse: iuxta illud Petri. *Satagit ut per bona opera certam vestram vocationem, & electionem facias: quod ipsum de & pro sua electione discurrit Soarius, & supponit obtinebitque, quovis aliunde à doctrina, & suppositione traducatur. Libertas autem alio quam in damnationem reprobis cedens ex di-ctis constat; siquidem industria bonoque vñ reddere auxiliæ efficacia possunt absolute, neque ex efficaci intentione damnationis, & malii vñ, immò nec ex ineffaci, sed potius ex verâ, & seria boni vñ, & salutis intentione ipsi à Deo tribuantur. Et hoc impugnationis pars contra Soaristicam non est, qui negant reprobis ante meritam positiū exclusos, sicut negamus omnes. Nouatores co argumento impugnari: vi ante meritam positiū exclusos, vt ipsi contendunt, concedamus: quia non alter se exercitus Deus geret, quam denegando eis auxilia efficacia ne percat: sed saluentur. Et certe quod externorum mediorum, & appropiacionem verum afflunt: erant tamen quoad internos Dei electionis & intentionis affectus, quos ob eorum salutem à Deo conceptos habitoſe scriptura Patres, & Ecclesia testantur. Ex quibus pater, quid, quantumque aliorum zelus labor, & industria alii ad salutem consequendam, augendamque perfectionem, & gloriam poserit ea etiam posita electione, sicut, & prædestinatione prodeſſe: proſicererique iis speciatim electis, & prædestinatis quorum bonus vñ auxiliorum, immò & auxiliæ ipsa illorum zelo industria, hortatu, & prædicatione obtinenda elegiſſet, sicut in omnium sententia prædestinationis.*

5. Septima Lessij impugnatio: quia ea electio à naturali curſu, & dispositione rerum discordat. Si enim ante præsumum primum peccatum habita à Deo est: ergo, eti illud non sufficit idem, eodemque gradu homines bearentur: at nunc multi ex præ concupiscentia natv, qui nec in statu proinde innocentia nascentur, beandi sunt: ergo non idem tunc bearentur. Secundo, cum electio hæc circa singulares homines tali corpore, & anima conſtant, eisdem cibis tunc, quibus nunc, vñ illos opus est, cum ex ciborum varietate corpora ipsorum, cum in fe, tum in semine ex quo erant coagimentanda varientur. Tertiò materiae particulas per diuersa corpora dispersas colligere Deus teneretur, vt iidem beandi nunc perficiat corpus: maiori feliciter, quam generalis resurrectionis miraculo. Insuper, cum ad electionem hanc vñus p̄re alio, etiam non electi supponi existentes, & singulares debeant; si eorum non electio vi aliorum electio, ante primum peccatum fuit, infertur: cofdem, qui peccato commisso eo etiam non commisso, & in statu innocentia fuisse damnatos: quod similibus absurdis pater multique annibis aliis. Verum, si aduerſari negent hominum electionem, & prædestinationem ante præsumum Adæ peccatum fuisse, & solum ex meritis Christi post peccatum decreti: quare nec Adami gratiam in statu innocentia effecit fuisse prædestinationis, (quod verius nihil est) cofdem, qui nunc in statu innocentia saluandos homines minime infertur: & omnia opposita disperat. Sed quoniam hoc ordinis decretorum incarnationis Soaristica minus concordat, admissa electione hominum corundem, qui saluandi nunc sunt, ad gloriam, non oportet eos eodem modo tunc, ac nunc procreantur, propagari: cum exiſtēcum eorum substantias, etiam singularibus sit: sicut in Soarij sententia Christus, & ante Adæ peccatum, atque ex eo remotè, & proximè ex Beata Virgine propagationem absolute, & secundum substantiam futurus præsumus est. Neque item iſdem cibis vñ opere est, vt eadem corporum materia perficit: extinclus quippe id illis partibus nutriti, & alii et, sicut de genitri generatione diximus: Cum nutritio iuxta Philolophum sit partialis nutriti generatio. Atque hoc totum in humanitate Christi, si ante Adæ peccatum in Soarij sententia à Lessio ad impugnationem admittit, fatidum est: cum non iſdem cibis, quibus in statu innocentia, Adæ peccato admisso fuerit vñus. Quod autem ita Deus res peritante innocentia disponet, vt materie partim cule omnes, quibus beandorum nunc corpora coad-cant, & tunc eadem corpora coagimentarent infinitum. Dei sapientiam probat, quæ retum, & caſtum omnium cursum tunc disponet, vt omnes illi particule in sua quæque corpora naturali curſu conſenserent, quod planè non naturæ curſu rerum, debitoque ipsi à Deo concursu, & dispositione, sed miraculo in generali nostrarum corporum resurrectione à Deo præparata. Vnde nec obiecio tam multa acutæ, & eruditæ mox quidquam contra Soaristicam electionem ad gloriam euincit.

6. Octaua Lessij impugnatio: quia, si electione illa efficaci ad gloriam antecedenter merita aequaliter permerita obtinendam eligit Deus simili gloriam cum meritis prædestinationi (vt tertio modo Soarius aiebat) vel falſam electionem glorie immediate, & ante auxiliorum electionem, lequit electio efficax meritum, quæ n ipsa erunt prædestinati, siueque præhinc glorie dignitate meritis respondent: inde vero inferat: eum operum absolutam positionem in manu Concilij postulat, in potestate nostra non esse: quod contra scripturam est, & contra dogmaticam arbitrii nostri libertatem, etiam extrinsecam, quæ eorum operum prædestinatione aboletur, vnde præhinc, non autem libertas nostra pro causa reddenda est, cur ea opera nra. At tandem, cum eorum operum, ac meritorum pars regi-da, & imperfecta sunt, ea etiam ita à nobis tecum Deus efficaciter antecedenter vellet, quod nec fax cum illo. *Este ergo perfecti; sicut & Pater vobis perfici estis cum diuina sanctitate, perfectione, & bonitate, perfectioni scilicet operum meam intrahendit, & præfigere, & operum imperfectionem, & negligenciam nostram etiam efficaciter amare: ac nos tandem inertia, & negligenter nostra, que imperfectionis operum nostrarum promptam, & expeditam excusationem in Dei efficaci voluntate habemus. Hanc tangit iterum difficultas de euerione libertatis & meriti operum nostrarum per eiusmodi electionem: quod si verum est, quod de Soario Lessius referit supra hanc, nempe, docere electionem ad gloriam tantum, & determinatam esse non autem per merita determinata, sed vniuersalim, sive hoc, vel illa vim contra Soarium: immo, & absolute non haberat: siquidem decessus efficiuntur de opere nostro disfunctum hoc vel illo, cuiuslibet latenter absolute non eueri ostenduntur contraria. d. 6. quæst. 3. ac deum ex dependentia electionis illius regulariter per scientiam medianam à nostra absolute libertate, & operum ex ea liberè apponendum, vt Soarius ait, impugnacionis impetus infligitur, in aliunde preſus, vt diximus, virginem impugnatio. Vnde nostra libertas, quæ electionis illius non genet, & ordine causa fuit, non autem electio pro causa, nostrarum meritorum, & operum adequata redi etiam debet: inde excusationis inertia nostra, & imperfectionis in Dei efficaci voluntatem & electionem tenui gelliorum vanitas appetit. Nec denum, ita Deus illud operis in ea perfectione, quam habituam scientia sua constituta nouit, eligit, & præfinit, vt præfinit, ne habeat maiorem, quam ex operantibus potestate, & liberate posse absolute habere: sed solum præfinit, ne habeat minorem, quo opposita ex Dei desiderio de maiori nostra: nostrarum operum perfectione, acque ex Dei bonitate facili-8.*

7. Impugnatur communiter sententia hec affirmativa: negatur Doctribus, ex orationis inutilitate à prædestinationis, vt saluentur contra orationem Domini illis verbis: *Aduenias Regnum tuum: cum ita electi a Deo ex ipso atque antecedenter ad merita non possint saluari, insuper ex 1. ad Timon. 2. vbi dicitur:*

unumquemque fieri posse eas contumelias ex ea in honorem: cui illud Apocalyp. consonat, tene quod habes, ne alius accipiat coronam tuam, quasi haec possit amitti. De quo loco supra: Et illud Corint. 9. *Castigo corpus meum* Ecce, ne forte cum aliis predicauero, tisce reprobas officier: quod positis eiusmodi electione chiaci ad gloriam, à Deo ex seculo ante & independenter à meritis electi amitti ab ipso gloriam est profus impossibile. Respondit olim Soarist, argumentum hoc est improbable: quia ne me eatens contra eiusmodi electionem efficacem ad gloriam ante praetulit merita praedestinatus vobis fuerat: impugnauit Vazquez 3. p. cit. d. 23. cap. 10. ab auctoritate negatiuam male inferni argumentum nondum tacti improbabilitatis: oportet enim tactum ab aliis omnibus esse, atque, ut improbable reiectum, ac insuper aliquo aperto ratione eius improbabilitatem ostensam, eo enim argumentum, & discutens improbabilitatis offendit columnam potest. Quamdui enim ratio ab omnibus ratera infolita manet, non quidem improbabilis, sed evidens esse coniunctus: quod in re presente confirmatur apertius. Nam Oxam, Gabriel & Catherinus pauculis illis eximis praedestinatis, quos solam efficaciter ante ipsorum merita electos ad gloriam putant, omnem prorsus potestem, & libertatem illam amittendi eiusmodi electione aucteri planè fatentur: quare neque auctoritas negatiuam à Soarist improbabilitatis, impugnatio, & argumenti huius contra ipsum præterita adest. Insuper maxima eius impugnatio probabilitas, immo efficacia inde satis ostenditur: quod Soaristum ipsum recurrete, ut ei respondeat, coegerit ad suppositionem extrinsecam, quae eis natura antecedente operationem fit, eius tamen libertati non officiat: quod ad concordiam absolute præsidentia, & prædestinationis cum operum nostrorum libertate, tamen ad manum Patribus est, neglectum, ut fruendum, & inutile, ac falfum ab ipsis omnibus recessum est, præcipue ab Anselmo, qui ceteris impensibus, & subtilibus de ea concordia disputauit c. 12. n. 9. & 14. discutit, ac definit: immo & Soarist 1. de concordia Dei tandem in simili solutionem repellit de voluntate Dei non concordandi nobiscum c. 13. n. 14. alia velatio solutio quam tentant moxque subficiam, licet non facis ab aliis præclusa fuerit: tamen ita eam postea infelicitum ut nihil prestat illam aquis retum afferimur: unde inferius gloriam individuum & in tali mensura donandam ad quam electione absolute antecedente prædestinationis eligitur, ipsi necessariam arque eius defecitum ex suppositione illa electionis (quam prorsus antecedente esse hac solutio admittit) eis absolute impossibile: eis vero electionem illam prædestinationi ad gloriam singularem, & in tanta mensura Soarist fatetur vobis. Secundo ipse fatetur electionem ad hanc, & tantum gloriam prædestinationi esse cum his circumstantiis determinatis singularem meritorum, ut cert vobis videbimus. Denique esti cum eis determinatis circumstantiis meritorum electi illa ad gloriam absolute antecedentes habent à Deo non sufficiunt, ac proinde ad ipsum meritum peccaret prædestinationis libertas, non tamen ad illam, vel consequendam, vel amittendam, quemadmodum Soarist ipse 3. p. 2. 8. 3. sect. 2. & 1. de concordia Dei c. 1. ex uno ne hypostatica non manere humanitati Christi libertatem ad peccandum, tamen ei manere libertas ad merendum fatetur, in præceptis operibus: quia actus quibus impluit præcepta cum determinatis circumstantiis, & in singulari ex antecedente uno ne hypostatica suppositione determinati antecedentes non erant, autem antecedenter determinata negatio peccati.

8. Alii autem huius affirmantur sententia: Doctores ita præfate impugnationes respondent, ut tolli libertatem prædestinationis ad gloriam consequtionem (quod solum ea impugnationes contendit) admittant, at manere eis ad illam spontaneitatem. quæ tamen cum bruis, etiam ad suæ felicitatis afferationem communis sit, & quæ sola

Christophorus de Ortega de Deo Vno, Tomus II.

ad gloriam à Caluinistis in hominibus admittatur, & nos brutorum more ad gloriam agi, atque sua hac electione ire, atque ita respondentis via argumenti in Caluinistum adigi sua solutione demonstrant. Quarto respondent alii ita Scripturam loqui, non quia electus amittere gloriam absolute possit, sed ut sit in timore: sed dant impugnationem, quod intendit: ac insuper Dei per scripturas haec communiationes illicitas, & illusorias facit cum de re impossibili profus esse concedat, & subinde à veritate alienas. Quinto alii respondent ita electum absolute posse damnari, non tamen ex suppositione, sive in sensu composito electionis: sed in sensu diuiso, sicut de prædestinatione posse absolute damnari Catholici omnibus facendum est, licet ex suppositione in sensu composito prædestinatione absolute damnari nequeat. Hoc reciuit Daza: tum quia est Caluinistarum, & Recentiorum Dominicinarum Thomistarum solutio ab auctoribus, contra quos agimus, in utriusque impugnata. Tum etiam, quia humanitas Christi peccare absolute non potest, nec posse absolute peccare dici potest licet in sensu diuiso visionis hypostatica sive ea sublata peccare posset. Ergo dummodo in sensu composito electionis illius nequeat electus peccare finaliter, ac subinde amittere gloriam ad quam electus est, & damnari absolute non posse finaliter peccare gloriam amittere. & damnari contra scripturam, & Catholicon sententiam dogmaticam dicendum est: sicut ob impotentiam similem peccandi in sensu composito visionis hypostatica Christi humanitas absolute profus etiam antecedenter impecabilis dicitur. Verum, si Soarist doctrinam respondentis percaluerunt, faciliter se ab his impugnationibus expedient. Etenim Caluinista, & Dominicani Thomista auxilia ab extrinsecis solum bono nostro vnu efficacia, & intrinsecus indifferentes abhorrent: atque inde scientiam medianam ad electionem efficacem ad gloriam, & efficacia auxilia pro electis eligenda Deum dirigere exercentur: quare, & omnem prorsus dependentiam à nostra arbitrio, & libero vnu ab solito auxiliis, cum efficacia ipsius, tum electionis utriusque mordicus negant, totum electionis illius efficacis, prædestinationisque sua negotium, robur, & connexionem cum gloria à Dei solius arbitrio pendere: vnde & eius diuisionem à nobis vilissimus pendere non posse, nec pro priori ad eius positionem ut non ponetur. Hæc vero electio Soaristica prædestinationum, quamvis motu & meritorie à nobis nostris, bonis operibus absolute meriti, non pendaat, cum ante ipsa sit; at vero, cum scientiam medianam operum conditionate futurorum, ut fui regulam, supponat, atque utique, & scientia, & conditionata operum futuratio in alio obiectu genere à futuritione contingente absolute, ac subinde & arbitrij nostri potestate indifferente purificata conditione, per auxilium illius absolute positionem pendat, sit plane, ut tunc etiam, cum electio est sit pro natura priori ad eius positionem ad eam impedienda ne sit plena in prædestinationis electis absolute potestas: quare, & ad eam diuidendam, ac subinde in sensu diuiso per electi potestem, & libertatem absolute finaliter peccandi, amittendi gloriam, & passu dammandi absolute potentia, & possibilis: vni omnes de Catholica prædestinatione philosophari debemus. Atque hoc sane sensu Soarist possibiliterem, seu absolute potestatem amissionis, gloriae & damnationis electorum in sensu diuiso electionis esse admittit: quia eius positio potestem diuindendi voluntatis nostræ, quam iuxta doctrinam datam supponit, & ad eam ponendam, vel diuindendam est, non destruit. Quare ni alius eusculo libertatis, & potestatis, amissionis gloriae, & damnationis ita electi absolute impugnetur, nihil ex scriptura, aut instantiis præfatis contra Soarist, & auctoribus obtinebitur.

CERTAMEN VII.

*Magni mei Magistri Daze & ipso
posteriorum urgentiora contra Soa-
ristas argumenta retusa.*

1. **A**liis rationibus peculiaribus affirmantem Soaristicam sententiam impugnauit Doctissimus & acutissimus Magister meus Didacus Daza manuscriptus, de prædest. d. 3, §. 4. Prima ex constitutione libertatis diuinorum decretorum solum per extrinseca connata procedit. Etenim decretum efficax gloria liberum est: ergo in ea opinione de constitutione libertatis diuinorum decretorum per extrinseca connata gloria ipsa absolute posita debet constitui: atqui te ipsa & absolute non nisi propter meritum est ac ponitur: ergo decretum, & electio efficax gloria non nisi gloria absolute posita propter meritum haberi a Deo potest; quare, & ac merita absolute posita a Deo haberi, & concepi libere repugnat aequum, atque electionem illam a Deo libere: ac non libere simu habere. Virgo ab opposito: decretum, seu electio efficax, & libera gloria effectu ipso gloria absolute posita debet in hac opinione constitui: ergo, si ante absolute posita merita nostra, & absolutum vnum nostræ libertatis absolute extrinsecus exercitum est posita gloria nostra: ergo eius absolute exercitum, & extrinsecus a Deo appositum ab absolute meritis, & vnu libertatis nostra non pendet, immo nec pendere potest. Hoc autem pugnat cum Catholica, & dogmatica veritate de electio executioni prædestinata ad gloriam, huiusque collatione proper merita quam Catholice aduerterat ipsi statuant, voluntate cum sua electione efficaci antecedenti merita componere. Nec patet in opinione connotatum extrinsecorum effectum ad decretorum Dei libertatem constitutum recursum ad ordinem intentionis, & executionis electionis duplicita libera, & anterioris scilicet ordine intentionis, & posterioris ordine executionis. Etenim, vt vidimus executione, & absolute posita exercita gloria quodvis liberum. Dei decretum constitutum necessario est. Vnde contro. 4. de voluntate Dei d. 4. & 6. in hac opinione ordinem intentionis & executionis certi contra ipsam ostendimus. Nec magis præstas actiones extrinsecas ex fine Dei voluntate in eis edendis præstito realiter specificari, & entitatis duciificari: eti enim falsa haec doctrina admittatur, atque ad diueritatem connotatorum pro decretorum diueritate designandam inferuerit: forique etiam ad ordinem intentionis inefficaciam cum ordine executionis tuendum, non vera intentionis efficaciam obiecti directe solvi: cum enim efficacia ipsa decreti liberè etiam a Deo concipiatur nullo alio quam obiecti absolute extrinsecus & positione efficacia illa libere decretu potest constitui, vt patet. Impugnatio haec a Deo efficax, & ad manum in ea opinione connotatorum est, vt miter nostrum Vasquez, Herize, & alios eius ea in re sequaces, qui ita solum decretorum diuinorum libertatem defendi posse, fere evidens putant, & contra Soaristas discursu vlos non fuisse. Etenim, licet alter ipse de libertatis diuinorum decretorum constitutione confessus demonstrationibus, quas tales, hi putant pro opposita constitutione libertatis diuina per extrinsecus effectus, & connotata fari arce eos ab opposito principio in præsenti virgerent. Atque ita ego impugnationem hanc Daza auditor præcipuum, & efficacissimum ultimabam. Iam vero, cum ex cogitata, probataque à me potentia, & motione vera, & reali (licet non physica) intentioni, absque reali physica diueritate actus à potentia in intellectu, & voluntate diuina constitutionem libertatis decretorum Dei per ei prorsus extrinseca adæquare nec difficili Philosophia, & Theologia compoñuerim, leuem post hac impugnationem reor, eaque subinde abstinentum.

2. Impugnat Daza idem, & Herize (evidenter

putant) primum modum electionis huius efficacia, scilicet præcisa, ex parte adiuc obiecti, à merita. Etenim ex vi anterioris eius voluntatis non potest non potestate illa Deus gloriam ita ad illam electio tribuere, siue adiut, siue non adiut cum merita: ergo, nee potest potestate illa ita electus illam à Deo non recipere, siue adiut, siue non adiut cum merita: etiam neat libertas ad meritum, quod efficacia electionis non pertingit: consequentia est legitima à necessitate adiut agendi, fuit importunitas actua non donandi exercit, & complete ad necessitatem paucum recipendi, siue impotentiam paucum non accipiendi. Antecedens ipsa electio præcisa est. Si enim deficientis meritis potest gloriam non dare ea electione polita, etiam efficacia absolute à meritum non præcindet: quodquidem eis non potest carcer effectu. Virgo autem Daza: quia gloria per se primario, & proxima libra prædestinato non est, neque esse potest. Ergo solum potest ipsi libera esse secundario, & medium ratione immediata libertatis prædestinata ad meritum, a quibus ipsa pendet: atqui ea electione effectu demanda a Deo gloria præcisa à meritis seu, si non adiut, siue adiut merita, gloria donatio fit impotens, & independens à meritum: ergo nec secundaria nobis libera esse potest. Probarum consequentia: libertas nostra solum potest secundario donationi gloria conuenire ob dependentiam eius à meritis nobis proxime, & immediate liberis: sed hanc aucter donationi gloria electio illa efficax anterior præcisa à meritis: ergo, & secundariam, quare & omnem nostram siue replectu nostru, libertatem. Constat exemplum: si enim quis à libitoribus comprehensus in carcere datur, vtique velit nolit duendus, etiunc etiam liber maneat, vt velit ire vel nolit, non tamen vi in carcere cat, vel non cat, quo scilicet vel nolit trahendum a libitoribus est. Confirmat rufus a contrario. Si Deus ante præfa librum absolute cuiusdam demissus est ei gloria non dare, libertum ei gloria amittere non potest, eti librum effet meritis illam, vel non meriti, quod attingit ad meriti intrinsecum (quod sponso ex pæsto, aut promissione Dei non pendere) quia antecedens ad merita voluntate efficaci Dei era gloria exclusus.

3. Arctissimus tamen ad speciem nodus, nec alius quam Gordius, solvendus ex iam dictis facile solutus est enim electio haec independenter à meritis libet etiùm habita à Deo sit, & obiectum etiam ad gloriam præcisa ab illis donandam, si absent, ac subinde ab eis independens: de meritis, quod meritum monitionem intelligendum est, non autem quod condicione & dependentiam obiectum electionis illius. Nam enim scientia media regulari, ab ea enigmo obiecto, nemp̄ conditionata futuritione meritorum, at tandem absolute meritis, ac libertate (a quibus functionum eorum conditionata obiectum, & veritatem publica conditione pendet) docent pente Soarista. Quare libertas meritis, & vnu nostræ libertatis abullo, prædestinata electio illa non fuisse, ac subinde ex vi ipsius gloria collatio non esset: quare, licet haec vi electionis illius cum meritis, quo ad motionem meritorum non coniecturatur neque ab eis dependens, quia ab ea motione independenter donanda efficaciter, & præcisa gloria deprendi, connectitur tamen cum eis ac dependet pro priori obiectum illius dependentia, vt si purificata conditione, à libero, vnu voluntatis prædestinata in merito absolute apponendis, quare & secundario libra gloria donatio nolit est cum autem per subsequente electionem medi vterius Deo ita efficaciter præcisa præceptum possibilis merita, quia ea electione motione, seu quo ad motionem meritorum exulta non fuerant, determinata eligatur, illam de facto absolute (vt dogma fidelis doceat gloria donationem exercent. Atque, vt breuis voluntatem totam cingam cum præcisa illa electio efficax gloria Soaristica ex parte obiecti à donatione gloria, quam efficaciter resipicit, motionem meritorum, si adiut, non excludat possit, sed solum possit, non includat, neque ad futuram determinat, vt gloria donetur, sicut nec determinat non ad futuram gloria donationi, & executioni voluntati solum excludit.

excludit ab executiva voluntate, donationeque gloriae, ita electo ad illam, motionem meritum conditionat, nequem, si ea merita non addat, cogitque ita eligentem Deum, ut tunc etiam cum merita absurint, alium de gloriam, quam ex motione meritorum conditionat præsumptum doner: quare illud sine finit, his non finit merita (quod ex parte obiecti electionis illius est) *eligo, & donabo gloriam*, non ita intelligitur de independentia donationis, cumque motione merita eius à meritis, etiamque fuerint, sed solum, si non finit, neque, ut media per sublequentem electionem, ut gloria exercere donetur, determinat eligantur aliqui ad gloriam donandam electione illa merita, & eorum merita motione essent positiu[m] excludita, nec solum præcisiu[m] non inclusa: quo solum sensu, & aequinoctio[n]e difficultatis specie praefata impugnatio, & confirmationes habent. Illud (quod incertos posset forte decipere) de historiæ exemplum ad rem non est: cum illi medium independentia libera cancerandi hominis voluntate ad ipsius, velit, nolit, in carcere in graduum ex efficacitate voluntate eius consentim voluminari in carcere eundi positiu[m] excludent, determinate elegerint, & apposigerint. Habere fors similitudinem aliquam posset, si licet scientiam medianam infallibilem ex Dei revelatione habetur eum hominem sponte, & arbitrio suo in carcere itum, ingrediuntur, nec medium violentum comprehensionis adhibere paratim habetur in voluntarii, ac liberis illius ingrediens defectum, sed determinatae per voluntarium, & liberum homini ingrediens, ipsum, ac non aliter, carcere elegerit ex voluntate efficacitate medium alibi posset. Eo vero causa nihil contra Soartianam leuentiam exemplum illud concidit, ut pater.

5. Præcisus huius efficaciam electionis impugnat Daza secundo: quia beneficium Redemptionis nostra per Christum, & Sacramentorum, valde extenuatur. Cum enim anterior electi ad gloriam, tam infantes, quam adulati prædestinati forent, nec Adam peccatum posterius: nec originale à posteris deinceps contractum, nec meritorum, & sanctitatis defectus: immo nec actualium peccatorum deictum, & malitia gloriam ipsi consequendarum possem absolutè impedit: cum vi electionis illius, his non obstantibus, gloriam non coniequi minime posset. Addic gratiae ipsius novis ad bene operandum beneficium nimis immunit, esti ex Dei solum benevolentia pura, vel etiam ex meritis Christi donetur: quantum enim beneficii, inquit, ex ita excitari iauraque, ut nostro opere labore, ac merito habeamus quod alias ex electione illa habere nullatenus possimus. Si tamen ut diximus certamine sexto, numero quinto prædestinatorem electione non nisi post Adæ peccatum, & Christi incarnationem post illud meliore Theologia decretu admittatur, ea absurdum cunatur. Sin autem, ut alii volunt ante illud Christus Redemptor etiam dectetus fuit, & ex eius meritis habita eiusmodi dilectione, fere aequi absurdum dispareat; ac de num ut electio illa a medio meritorum determinato præcindens sublequenti electioni mediij illius determinata locum facit, ad relinquit ita & medio redemptoris Christi, & Sacramentorum, quo deficiente ex vi præsentis decreti, anterioris adhuc ad voluntatem executu[m] donationis gloria ita electis non donatur: quare ex vi præsentis decreti ingentes gratia Redemptoris, & Sacramentorum beneficis pro obtenta gloria sum habendae, que alias ex vi præsentis decreti non obtineretur, esti vi aliorum decretorum ester obvienda: maxime, cum electione illa efficac intentiu[n]a non autem executiu[n]a sit, neque talis esse posset, sed alterius medijs electioni ad donationem gloriae necessario subordinata. Postremum de immunitione beneficij gratiae auxiliantis infinitum adhuc est, nec fatis attendens, quantum distet laudis estimabilitatis, & gloriae inter beneemeritum boni alicuius, & non beneemeritum, sed puri illius possessione felicem: cognoscit autem facile inde posset, quod gloria humanitatis Christi iure etiam hypothetica vniuersis debita in expectatis eius metiti collata ab illius amantissimo Deo non fuit, ne tan- Christoph. de Orreaga de Deo Vno. Tomus II.

tum eius beatitati gloriae, & splendoris decesser: quem, quia discipuli passionis eius atrocitati, & ignominia intenti, non attendebant stultos illos Emmaus cunctes appellauit verbis illis: *¶ fulti & tardi corde, &c.* nonne portauit pati Christum, & ita mirare in gloriam suam: Quasi que merita gloria patet alicui non est, quod ad estimabilitatem attinet, non sua censenda sit, sed aliena.

6. Secundum modum electionis efficacitatem antecedentis gloriae non præcise, sed confundere per merita impugnat Daza: quia ea electio nequit in utrumque simili & directe ferri: quia ut Soartius ipse facetur, voluntas finis expresse, & directe nequit ea esse mediorum voluntas: gloria vero, & merita finis, & media finis: quare utrumque nequit esse eadem voluntas expresse, & formaliter. Neque efficac gloria voluntas formalis potest voluntas virtualis meritorum esse. Cum medium unicum dandi gloriam Deo merita non sunt, qui potest illam absque meritis conferre: sed nec potest velle gloriam directe, & indirecte merita, siue gloriam cum ordine ad merita in communione: quia Deus sicut scientia sua non præcindit rationem communem ab individuali, ita nec voluntate & affectu: quod melius probaretur: quia si efficacia eius voluntatis merita etiam indirecte pertinet, nequit præcindere, cum actua sit, nec actu[m] principium voluntum præcindere in effectu seu obiecto in quod fertur voluntas posset, ut capte monimus, sed nec potest indirecte ferri in merita particularia, per quae obvienda est, ut tandem ferri Soar, facetur 3. de auxiliis c. 19. n. 20.) electione illa potest: quia ordo gloriae ad merita per quae conferenda est, non est ipsi gloriae intrinsecus, cum eadem gloria aliunde, & cum merita adiungant, scilicet Dei promulgatione duci posset: immo, & abfoluit non dari quod ea scilicet, ac meritis solum congruus in sententia Soartii manentibus, nequit non ipse admittere: ergo ordo ille extrinsecus gloria est a voluntate Dei voluntis, seu post modum volunti dare illam propter merita ergo nequit amari gloria danda propter merita indirecte ratione ordinis ad merita, quia reflexe a Deo ametur voluntas illa natura posterior premiandi merita per gloriam. Hoc autem Deo repugnat, neque reflexa, & imperans voluntas voluntarii alterius, ac proinde (et ob alias rationes leuiores) tametsi quis ab alio quopiam premiatur, & homo a Deo, possit dignitatem aut gloriam, ut præmium: quare & premiandi voluntatem alienam efficacitatem velle, nequit tametsi Deus suam efficaciter velle: ego vero leuia hac omnia iudico: esti enim per Soarium, & nos finis, & media formaliter, quia talia, neque voluntate eadem reali formalis & intentionali expresse, & directe amari ob veram prioritatem, & influxum amoris finis, quia talis, siue intentionis in electionem, ut contra Recentiores plures controuide anima, & hoc toto sapientia monstrauius: ait materialiter utrumque, simili formaliter directe, & expresse potest amari, ut ibidem ostendimus. Secundo Deum ius actus reflexe amare efficaciter posse, & imperare contra Ruiz, & antiquos plures cuiuscum contra disp. 6. q. vult. Nec inde ad omnem virtutis actum directum reflexus, & imperans constitui in Deo debet, cum ipse non ex difficultate, sed ex libertate sua perfectissime pro libito actus suos imperet, & vel promptissime ab illo elicet imperio, si velit. Tertio demum, quoad obiectum electionis, seu intentionis gloriae ob merita conferenda designandum eadem difficultas est intentionis antecedentis inefficacis à Daza, & omnibus admissis, & catholice necessario admittenda, atque electionis, & intentionis efficacis, tametsi hec alias ratione intrinsecæ efficacitatem difficultates patiatur, de quibus c. x. tamine 8.

7. Contra conclusionem affirmatiuam in questione de facto opponit idem Daza: quia cum Deus gloria voluntis efficaciter per merita, & media singularia, quibus obtinenda de facto erat, ut bene Soartius proxime aibi sit plane, ut per merita Christi, quibus de facto obtinenda erat (nimis passionis, mortis, &c.) obtinendam decernerit. Vei ergo Christus ante peccatum Adæ præsumptum decretus, vel post illud præsumptum: si ante illud: ergo, & ante illud passibilis decretus Christus est contra omnes Doctores: liquidem abso[li]te passibilem passionis, & mortis eius merita esse non poterant, vel saltem necesse erat, ut Deus nou modo pectamine.

cati permissionem vellet, sed ipsum peccatum, sine quo eius passibilitas, & merita passionis, & mortis, quibus obtinenda à nobis erat gloria, esse non poterant: immò iuxta Soariorum doctrinam, & consequentiam, 3. part. tom. I. d. 5. fecl. 1. peccata etiam flagellantum, crucifigentium, &c. qua passu à Christo recepta, passio merita, & satisfactory ac redemptio nostra erat à scelera ipsorum actione recipi indubitate, ac eadem. Secundo: si Christus post præsumum peccatum Adæ, & originale fuit decretus, atque ob ipsum electio hæc prædestinatorm ad gloriam facta, cum absque illa, atque ex sola ineficaci intentione gloriae tanti Redemptoris, & redemptoris beneficium, & gratia collata nobis est, cur non ex ineficaci intentione auxilia ad peruerantiam finalem, longè majoris astimabilitatis nobis prouenient? Item cum gracie auxilia Adamo in statu innocentie prouisa, & prouidencia cuius ceteris si non peccasset, neque hi originale contraherent, & quibus in statu innocentie peruerarent, & saluerantur ex simili intentione salutis eorum prouenirent, cur non & post præsumum Adæ, & originale nostra peccata decretumque Christum Redemptorem: siquidem tanto Redemptoris decreto & habito intentio illa ineficacis tantum habebat tamque validum motuum, ut ad auxilia efficacia peruerantia adeo obtinere iuaretur? Congrua quidem rationes iste sed admodum efficaces non sunt. Prima de necessitate amandi peccatum non vrgit si Christus ab solute ante illud præsumum decretus sit, & conditionate solum Redemptor passibilis, si peccatum posterior signo evenerit, ut plures Theologi censem: sed nec si solute etiam passibilis Redemptor ab solute pro priori ad peccatum fuerit decretus: lat enim erit Deo velle peccatum permittere, ut causa, & intentio redemptoris passibilis Deus non cadat; et si absque peccatis neque obtinetur, ut de peccato permissione cum Soario licet propria ratione dicemus d. 5. de effectis prædestinationis illum prædestinationis effectum esse ostendentes. Ad reliquæ conflat decto & habito post peccatum Redemptoris tanto motuum adeo excellest potestque Deo extitile, ut efficaciter ad gloriam prædestinatos, alias absque ipso non eligendos. Ex dictis autem ad primum constat gloriam prædestinatorm per merita penitentia alia que peccata supponant vel prædestinatorm vel aliorum ipso per iniuriam & nefas exercentis efficacem esse posse, quin Deus ex ea velle peccatum cogatur, ut idem Daza obiciebat.

8. Denique ex Valsq. ali opponunt antecedentem voluntatem & intentionem gloriae equalē effe ex scriptura in Deo, pro prædestinationis & reprobis, refutè quorum efficacis non est ut patet. Ergo nec pro prædestinationis, sed illud *omnes homines salvi sibi*, non probat intentionis salutis pro virtute æqualitatem, cum absolute verum sit, utrumque salutem à Deo intendi, etiæ impensis prædestinatorm salutis intendatur: quod ab huius intentionis efficacia intrinseca præscindendo satis verisimilium responder Soarius quam admittendo vnam salutis intentionem pro omnibus æqualem, addendoque efficacem aliam pro prædestinationis ut admittit citato loco & putat probabilitatem 1. p. tract. de prædestinatione: etenim nemo absque noua ratione, & ex se solum ipso rem eandem efficaciter simul, & ineficaciter intendit, multoque minus ab solute & conditionata voluntate cuiusmodi ineficacem voluntatem salutis Soarius esse affirmat. Maxime cum ex intentione ineficaci illa communia auxilia efficacia ad actus honestos omnes, & meritos dari à nobis à Deo possint atque haberi à Deo ad aquata prædestinatione ut supponit vbiique contra Dominicanos Recentiores, idem Soarius, immò ex eiusmodi intentione ad plures actus meritorios, & honestos virtutisque excellenterioris, & absolute perfectiores, quam sit prædestinatorm plurimum finalis penitentia & conuercio non paucis reprobis dantur: ergo & ex eadem ineficaci intentione poterunt dari abdunturque auxilia efficacia ad finalē penitentiam prædestinatis, quin efficacis alia intentio salutis ipsorum præcedat. Ac tandem cum prædestinationis etiam auxilia sufficiunt aliquot, & pleraque quandoque dantur: aliaque efficacia, atque alia aliis inter se, & ad eundem finem subordinata ex eadem certe finis intentione debent subordinari, & conferri, quia

sufficientia ab ineficaci, efficacia vero ab efficaci conferantur: nequeum autem ab efficaci sufficientia douri in Soariorum sententia, qui inter auxiliū conferendi, & intentionis ex qua conferuntur efficaciam proportionem requirunt, indeque electionis antecedentis prædestinationis ad gloriam stabilire contendunt: ergo conferuntur, tam sufficientia, quam efficacia auxilia prædestinationis ex intentione, qua ad ea omnia subordinata potens absolutè per Soarium est, ineficaci. Argumenta contra negantem nostram sententiam ad affirmantem Patronis ex ratione peuita Soariorum non proponit: quia certam, f. e. contra vnaquamque erit divisionem.

CERTAMEN VIII.

Duplici conclusione negans sententiam
stabilitur, & ab oppositis
vincindatur.

x. **D** E facto prædestinatis ante merita ipsorum prædestinationis non sunt ad gloriam efficaciter electi: ita eligi solute modo aliquo Soarifico possunt. Habet Patronos quos declinat cert. 2. 8. Probat conclusio: quia per hos Doctores, cum quibus disputantur, que eiusmodi efficacia antecedente electione prædestinata ad gloriam, & prædestinatione adequate, & totum iudicium de salutis eius certo, & infallsibiliter conve[nienter negotiorum ex ineficaci intentione salutis translati, peragunt à Deo potest. Ergo ex natura ipsi electio seu intentio illa efficacia antecedens gloriam prædestinatam ad eius prædestinationem superfluit. At nullum est fundationem ad afferendum electionem, seu intentionem efficacia gloriae prædestinatis ipsius prædestinationem, ac hanc merita ab solute de superfluo antecedit. Ergo non præcedit. Patet consequentia postrema: quia nihil lapidum, ad rem aliquam admittendam de facto & hæc fundamento ad ipsam est. Antecedens vero postrema etiam illationis probatur: quia neque in scriptura, ne Paribus eius electionis afferenda fundationem aliquod adest, ut ostendimus cert. 3. & 4. neque vnum à ratione est eiudicium afferenda præsumendum, ut ex rationem, quibus aduersarij vtrum propositione examine, & solutionibus iam ostendit: Prima Soari, & affermarat, intentio finis proportionata effe debet in consequentiæ prouidentia, quantum fieri ab solute postelectio[n]i mediorum, atque magis proportionata est intentio efficacia finis salutis, & gloriae prædestinatis, cum electione efficacium mediorum ad eius affectionem, quam ineficacius salutis, & gloriae intentio: ergo conaturaliori prædestinationi intentio efficacia gloriae, & salutis prædestinatis cum prædestinationi precedet, quam solum ineficacia intentio: ergo efficacia intentio de facto prædestinationem omnibus prædestinatis antecedit. Patet consequentia: quia in ratione prouidentia ea de facto admittenda est, que conaturalior esse deprehendatur. Ceterum raro hec valde exugis est, & infirma: etiæ enim proprius inter intentionem & electionem, quod ad efficaciam in communali, tamen conaturaliori prouidentia feruenda admittatur (et gratia quidem, cum ex intentione ineficaci in conaturalissima prouidentia ab omnibus admitta efficacia mediæ alij cuius electio saepe à Deo, & à nobis etiam habetur) non inferunt feruandam esse ineficacia intentionis, & obiecti electionis, seu mediæ electi, sed electionis ipsius, inter intentionem autem, & electionem ipsius quoad efficaciam proprium feruandam, etiæ electio mediæ solum sufficiens est: siquidem mediæ illius efficacia ex electio foret. Secundo idem Soarificus ostendit Theologi admittunt reprobis ex ineficaci intentione auxilia plura efficacia eligi conseruare de facto ad actus honestos, & vice æterni meritorios: plura, inquam, etiam quam eligantur, & conferantur multis prædestinationis: ergo conaturalior prouidentia non requiritur ea proponit.

proprio efficacia inter obiecta electionis, & finis intentionem. Dices: proportionem eam requirant non esse inter efficaciam medianum ad intermedia quæque obtinenda, & finis intentionem, sed inter efficacia media ad finem intentionem v.g. gloriae, ad quem auxilia illa efficacia reprobis data ad actus honestos intermedios efficacia absolute non sunt: siquidem cum gloria intentio affectione, & obiectio absoluta non coniunguntur: Contra tamen est, quia Soarius ipse, & affectus admittunt ad effectus plures per cauas naturales, interuenient etiam liberorum obtinendos, ad pluresque actus nostros liberos indiferentes, immo solum moraliter honestos, nec vita eterna (in eius doctrina) meritioris, in effectu solum à Deo intentos, media efficacia, & intentionem ab ipso effectu habitura, disponi, & eligi ab ipso, aequo donari: ergo non requiritur in connaturali prouidentia proprietas, quoad efficaciam mediij electi ad finem intentionem cum ipsius intentione.

3. Tertio: connaturalior hæc prouidentia ex proportione servata, quoad efficaciam intentionis, & electionis inter se, & cum auxiliis, seu mediis ad finem intentionem ab solle illa per illa de facto obtinendum impugnatur a priori. Etenim vbi, nec cauus, nec mediis aliquid virtutis, aut debite dispositionis in aliquo prouidentia à Deo suppletur, nihil connaturalitas cuiusmodi prouidentia potest esse: ergo neque potest efficacia, quæ respectu illius fit connaturalior, consequentia est legitimata: quia co, cui in aliqua linea, & ordine nihil deficit, nihil in eadem linea potest esse perfectius & maius: siquidem id, quo in ea linea, & ordine ab alio superaretur, in ea linea, & ordine deficeret: contra id, quod in antecedente ad consequentiam supponitur: iam antecedens ipsum ex terminis evidens est. Siquidem maior, & minore connaturalitas prouidentia connaturalis, inde solum de fini potest, ac debet, quod nihil per ipsam, sive virtutis, sive debite dispositionis aliquid intentionem de facto habendum, causis, aut mediis supplicatur. Pergo iam ex discursu factus. Atqui per prouidentiam cauorum, & medianorum, seu auxiliorum efficaciam, quibus de facto intenta prædestinata gloria, & sals aeterna obtineatur, atque eorum auxiliorum effectio per scientiam medianam directa (et quod ipsum est prædestinatio illius) ex sola inefficacia intentione salutis a Deo habitamus: nihil cauus, & mediis, quibus sals obtinenda est virtus, aut debite ipsius dispositionis à Deo suppletur: ergo ea prouidentia summe connaturalitas est, & cui in linea, & ordine prouidentia connaturalis nihil deficit, respectu cuius nulla illa connaturalior esse queratur. Afflumptum antecedens probatur: probata siquidem iam est consequentia ex illo deducta. Erenim inefficacia intentio salutis, & gloria prædestinata in tristam, & naturali virtutem habet ad meosendum Deum, cuiusque voluntatem ad electionem medianorum, seu auxiliorum efficaciam ad salutem prædestinata de facto, absolute, & cum effectu obtinendum, quin aliquid virtutis intentionem illi inefficaci ad electionem, neque hinc ad auxiliorum efficaciam appositionem neque his, & voluntari prædestinata ipsius instruere ad intentionem ab solle gloria per eam prouidentiam, seu prædestinacionem à Deo supplicatur: insuper nec quidquam debite his causis, mediis singulis, aut omnibus prædestinatione & prouidentia hæc est inefficaci salutis prædestinata habita à Deo suppletur. Quia cum tam electione illa medianum, seu auxiliorum efficaciam ad salutem, quam auxilia illa efficacia, ac demum sals indifferentes de se sint, ut ex efficaci, vel inefficaci intentione salutis prædestinata apponantur, & prouenient: quare nec ipsius ex efficaci intentione salutis prædestinata prouenire, apponi, atque disponi determinate, connatural, ac debitem (Soario, & affectis fatentibus) solum illa prouidentia, & prædestinatione habita à Deo ex inefficaci intentione salutis prædestinata supplet, adiuvet omitti, cuius est.

3. Hæc fors Soarius præfensit: atque adeo videatur rationem hanc suam primam non adeo nudam, & simpliciter efformasse, sed alii etiam terminis, & administris vestimenta, & implexam, ut corum multiplicitate, & confusione lectoribus perplexitatem, & oppugnatutis faceret difficultatem. Sed pars ea illis, qui non fatis solida, minusque solide probant, ac tueruntur, vulgaris, ac trita, nunquam nos deciper, si singulatim terminos omnes adiungimus euolamus, & quid, quantumunque vnuusque valeat examinamus. Adiungit ergo ad maiorem hanc connaturalitatem prouidentie, & prædestinationis ex intentione efficacia salutis prædestinata, quam ex inefficaci probandum: id quidem, est ex obiectu dispositione prouidentia non requiratur, ut offensum habentem à nobis efficiatur tamē ex perfectione Dei prouidentia, eiusque benevolentia; ac beneficentia speciali erga prædestinatos, sed contra primum ex subiectu Dei prouidentia perfectione, ergo ita arguentem. An ciusmodi prouidentia, ut efficacia auxilia ad intentionem gloriam de facto obtinendam, conunque electio non, nisi ex intentione efficacia salutis prouentiant ita ad perfectionem subiectum Dei prouidentia specet, ut nō ita prouideat imperfectionem aliquam, sive debite ipsi perfectionis in prouidendo defecit Deus incurat, necne: si primum: ergo contra ipsum Soarium, nequid Deus ex inefficaci intentione salutis aliquem prædestinare, neque ad effectum aliquem nobis liberè obtinendum, de mediis efficacibus prouidere, cum nequeat habere prouidentiam rei cuiusvis imperfectam debitate perfectione priuatam. Si autem absq; vila imperfectione posita, vel priuativa Deus ex inefficaci salutis, vel alterius cuiuspiam effectus liberè à nobis obtinendi intentione nos prædestinare potest, ac de mediis efficacibus ad illum de facto obtinendum prouidere, nihil ex Dei perfectione defini potest argumenti, ut de facto non ex inefficaci finis intentione prædestinare, ac de mediis efficacibus ad finem certe & infallibiliter obtinendum prouidet, sed efficaci solum. Siquidem ex alterutra intentione, circa omnem imperfectionem, cuiusque vmbiam de mediis efficacibus prouidebit: illud de maiore benevolentia, & beneficentia, gratiaque Dei erga prædestinatos, quam erga reprobos leuisimum est, atque scipio nutans. Siquidem, ut vidimus d. 2. ex dictis controu. 6. de prouidentia efficacia intentionis, & amoris gloriae prædestinata potest esse in prædestinatum, cuiusque salutem amor impenitus, atque intentio maior. Ad beneficentiam vero, & gratiam ampliorem, posita etiam intentionis, & amoris aquilatate dari auxilia efficacia ex scientia conditionata prædestinatis, quin ex simili scientia, quæ reprobis congrua, & efficacia vila sunt, donentur satis forte: id quod non bene negavit Lessius de prædest. f. 5. n. 51. Quod vero postremo afferit Soarius Beatisam Virginem in Deiparam antecedenter ad ipsum merita ab solute de facto electam fusse iuxta Ecclesiæ versiculum. Elegit eam Deus, & prelegit eam: quasi illo pra ea efficacia electionis diuina antecessio denoteretur: quod ipsum censet de Apostolorum electione ad Apostolatum ex illo Ioan. 15. Non vos me elegistis, ego elegi vos. Si autem eam dignitatem prius meruerint, quam Deus ipsis illam decerneret, ipsi potius elegit Chrysostom, quam ipsos Christum fore dicendum, quae vtrumque negare singulare reputat Soarius, & absurdum: sed vtrumque negat Vag. 3. d. dicit. 2. & 4. negandrum esse late contra Soarium defendit: & quidem illud de electione efficaci Virginis in Matrem ante ab solute merita, ex illo Ecclesiæ versiculo prelegit debet consequenti deducitur. Tum quia illud pra de antecessione aeternitatis electionis ad effectum interpretari quicunque absque impugnatione potest. Maxime, cum id de sanctis Virginibus aliis, Ecclesia etiam canat. Secundo, si Maternitas Virginis ex eius meritis, nec data nec conferenda erat, paritas non est ad electionem ad gloriam prædestinari ob incita conferendam: sicut neque ab electione in Apostolatum. Si autem ex meritis Dei Mater effecta est præcipua. Conta exemplum hoc, atque contra electionem ad gloriam stabit difficultas. Et tandem his omib; cum electio, & Virginis in Dei Matrem, & Apostolorum in Apostolatum ex sola antecedente inefficaci intentione disponi à Deo poterit: ut post præfusa merita efficax electio haberetur: sicuti, & prædestinatione ad gloriam iuxta Soaristarum doctrinam, male ex eo,

350 Contr. VII. de Prædestinatione.

quod elec^{tio} ad eas dignitates Virginis, & Apostolorum pro Dei arbitrio antecedens corum merita efficax fuit, inferatur, siue etiam in prædestinationis ad gloriam elec^{tio} n^e similem, est siquidem a libera determinatione Dei circa unum ad aliam omnino inconnexam cum illa ac di^{vers}am determinationem eius liberam circa aliud, di^{vers}am parata etiam prorsus illatio.

4. Sit secunda conclusio, elec^{tio} antecedens absoluta, & efficax ad gloriam in executione liberè a nobis, & contingenter obtinendam est impossibilis ac repugnans, est essentia sua per scientiam medium regulet, ac dirigatur, & quovis modo explicetur: ita Doctores pro prima conciliari præter nostrum Ioan. Propositum, qui star pro affirmantibus in qua de possibili est loc. dub. 7. Porro huius conclusionis probatio, prima probatio præcipua est: cum a potestia ad actum negatim irrefragabilis consequentia sit: est autem efficax ab euatione libertatis, & contingente obtinendae a nobis gloria in executione huius conclusionis probatio, inquit, non vici^{que} efficax, sed evidens: si forum eius robustus penetreret, exeratur; tamen, ut vidimus eius vires rotas non omnes eius conclusionis Authores collegirent, & exeruerint, ut euuatione ex præsuppositione essentia media ad electionem illam dirigant, ad adiutorias tentata, cludi ita minus doctis posse, ut non videatur intentum concludere, idcirco in conclusione hac nostra expelli. Et si essentia sua elec^{tio} efficax absoluta antecedens per scientiam medium regulet, & dirigatur: ut nihil in eo præsidij, atque verisimili effugij aduerteret esse premonitum. Ratio autem est, quam dedimus cont. 4. de volunt. Dei d. 6. q. 2. a. c. 7. Vbi actuus nostrum contingendum, ac liberorum præfinitiones, essentia etiam fuit per scientiam medium de iporum conditionata futuritione directas, ac regulatas, cum eorum libertate repugnare monstrauimus: quia, licet ratione scientia media, & futuritionis conditionate præsupposita logican solum, & consequenter necessitatem nullatenus cum absoluta contundem, contingencia, & libertate pugnante, extrinsecus, atque a futuritione conditionata iporum mutuam eismodi præfinitiones habent, tamen ratione infrastrutibilitatis connexionisque cum absoluta actuum nostrorum existentia, & futuritione ita antecedentibus præfinitionibus absolute essentia, & intrinsecus absolute antecedentia natura necessitatem aliam absolute existentia, & futuritionis actuum nostrorum, eorumque subinde libertati repugnante inducunt: ac proinde ex parte hypothesis adhibita statum alium conditionatum necessarium, ac minimè contingente constitutum a contingenti illo, qui ex hypothesis auxilijs indifferens intrinsecè principijs, & voluntatis solum constitutus, sive que scientia media ad electionem illam dirigentis obiectum, atque ea etiam efficiaci electione posita, non tamen antecedenter ex parte hypothesis adhibita perficeret: ex parte siquidem hypothesis efficaci illa electione antecedente ad gloriam adhibita statum alium futuritionis gloria non conditionata contingens, sed necessaria futuritionis gloria a prædestinationi liberate prorsus independentis constitueret. Hoc argumentum ad somnam pressius vigebam citato loco, vbi præfitorum ex directione, & regulatione scientie media tentatas euationes plures obturato præclusum nihil hic oportere reperere.

5. Et hæc quidem in quo vis modo electionis, sive præcūs à meritis, sive politice à meritis dependenter ex parte obiecti efficaci a Deo volite concludunt: Esi enim præcūs à meritis elec^{tio} efficacia sua merita, seu opera nostra non perit: quare nec cum eorum absolute existentia, vel futuritione connectatur, ac proinde neque eorum officia absolute libertati, at vero cum existentia, & obtentio absolute gloria prædestinationi conexa de se^{re} antecedente natura, & cautitate præcūs illa ex parte obiecti à meritis, & operibus prædestinationi sit: gloria illa antecedenter ad merita non poterit non esse, ut bene Valquez respondet 3. p. d. 2. Soario contenti ex præfinitione, seu electione absolute gloria præcūs prædestinatione operum eius, seu meritorum libertatem non curret: quod nullumquam a se negatum, oppositumque contenti Valquez ait, sed solum libertatem absolute obtentio gloria à prædestinatione eismodi electione antecedenter peccatum ire: quandoquidem antecedenter ad op-

ra prædestinationi libera non potest non ex efficaci illa electione absoluted gloria à prædestinatione ita antecedenter præcūs ad gloriam elec^{tio} obtineri. Quod ipsam electionem est, licet electio illa dependenter ex parte obiecti à meritis disiunctam, hoc scilicet, vel illo a Deo habetur, siquidem cum necessitate antecedenter etiam ad hanc, vel illam actum, aut opus nostrum, cuiusvis determinatio singularis actus, aut operis exercitio, apponendis, absoluunt per acte libertatem fatis ostendimus contrarie Incarnationis de libertate merito Christi in operibus præcipue disputantes & controv. 4. de volunt. Dei d. 6. q. 1. de volunt. seu præfinitione disiuncta ex parte obiecti agunt. Ceterum cum in secundo modo electione absoluta, & efficacia antecedenter ad gloriam conferendas, obdamque a prædestinatione dependenter à meritis, vige, & disiuncta, sed singularibus, & determinatis illis, ut iuxta Soarium supra, sit quibus obiectum de facto est, nulla illis libertas, (quare nec meritis) ratione libertatis ipsorum secundario gloria obtinere libertas poterit conuenire.

6. Tandem est merita non in particulari, & determinata simul cum gloria ipsius obtinenda, ut vige, solum à disiunctim, efficaciter obiectu. & antecedenter a Deo determinatur, nulla contrarietas libertas, ut per se, aliquid peccatum positivum damnearerit in elec^{tio} ad gloriam prædestinatione maneat: ex ea quippe efficaci voluntate impossibile est Deo velle concurtere ad aliquam actum cum intento efficaciter obiecti incompositum non minus quam si expresse actum incompositum de volunt: ex ea quippe actus, seu obiecti intentio de obiecti efficaciter expresa & formalis voluntio alterius cum incompositis obiecti virtutibus nolito efficaciter ipsius volunti repugnans, & contradicens. Vnde quicunque aliquid incompositibile, cum altero efficaciter val, virtus vult efficaciter omissionem huius alterius incompositibilis, que proinde ipsi, si a deus præcepit omnis ita ipsi impunitur ad culpam. Cum autem absque voluntate concurri siue posita fuit permissionis ex parte Dei absurda, & quatenus per ipsum est efficaci concernent, ut actum nullus actus positivus est: non tamen antecedenter ex parte hypothesis adhibita perficeret: ex parte siquidem hypothesis efficaci illa electione antecedente ad gloriam adhibita statum alium futuritionis gloria non conditionata contingens, sed necessaria futuritionis gloria a prædestinationi liberate prorsus independentis constitueret. Hoc argumentum ad somnam pressius vigebam citato loco, vbi præfitorum ex directione, & regulatione scientie media tentatas euationes plures obturato præclusum nihil hic oportere reperere.

DISP7